

Ekonomi Almanağı

2009

**Bu kitabın basılmasına
katkılarından dolayı,**

**AGROMİX VERİN
ÇİÇEKLERİNİZİ SEVİNDİRİN...**

**DÜNYADA İLK!
TEK KULLANIMLIK SAKSI GÜBRESİ**

ufuk tarım

teşekkür ederiz.

**Bu kitabın basılmasına
katkılarından dolayı,**

DİZAYN
MAKİNE

teşekkür ederiz.

**Bu kitabın basılmasına
katkılarından dolayı,**

teşekkür ederiz.

**Bu kitabın basılmasına
katkılarından dolayı,**

teşekkür ederiz.

EKONOMİ ALMANAĞI

CepKitapları

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

MÜSİAD Cep Kitapları: 28

ISBN

978-975-7215-00-9

Hazırlayan

Hakan Kurt

Redaksiyon

Yavuz Türk

Mustafa Özey

Abdullah Serenli

Hüseyin Kahraman

Baskı ve Cilt

Mavi Ofset

0212 549 25 30

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Mehmet Kaman

Basım Yeri ve Tarihi

İstanbul / Mart 2010

© 2010. Her türlü yayın hakkı MÜSİAD'a aittir.
MÜSİAD'dan izin almak veya MÜSİAD kaynak
gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

MÜSİAD

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Sütlüce Mah. İmrahor Cad. No: 28 34445 Beyoğlu-İSTANBUL

Tel: +90 212 222 04 06 Faks: +90 212 210 50 82

Elektronik Ağ: www.musiad.org.tr E-posta: musiad@musiad.org.tr

İÇİNDEKİLER

Sunuş	01

2009 EKONOMİ ALMANAĞI

Ocak	11-20
Şubat	20-32
Mart	33-45
Nisan	46-52
Mayıs	53-62
Haziran	63-75
Temmuz	76-85
Ağustos	86-95
Eylül	96-108
Ekim	109-125
Kasım	126-138
Aralık	139-152
 Diğer Ülkeler	 90

2009: İKTİSAT TARİHİ AÇISINDAN YENİ BİR DÖNÜM NOKTASI

Hiç şüphesiz, 2009 yılı iktisadi tarih açısından derin resesyonla özdeşleşen bir anlam ifade etmektedir. ABD’de finans piyasalarında oluşan balonun patlamasıyla tüm dünya ekonomilerini etkisi altına alan küresel kriz, derin tahribatlar oluşturmuş ve neo-liberal sistemin mahiyetini tartışılır hale getirmiştir. Öyle ki, başta ABD olmak üzere, neo-liberal sistemin hamurunu yoğuran gelişmiş ülkeler, liberalizmi elinin tersiyle iterek keynezyen politikaları gündemlerinin en üst sırasına almaya başlamıştır. Birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülke, finansal sistemlerinde meydana gelen batıkları temizlemek üzere “kamulaştırma” yönetimini kullanarak, banka ve diğer finans kuruluşlarının yönetimlerine el koymuşlardır.

Küresel kriz, 2008 yılının son çeyreği ve 2009 yılının ilk çeyreğinden itibaren ekonomileri daralan talep yoluyla ağırlıklı olarak etkisi altına almıştır. Gerek gelişmekte olan, gerekse gelişmiş olan ülkelerde reel büyüme eğilimi negatif yönlü olmuştur. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki en keskin küçülme rakamları, bu iki çeyrekte ortaya çıkmıştır.

Bu dönemle birlikte, başta ABD'de yaşanan başkanlık değişiminin de etkisiyle, ekonomik mimarinin yeniden şekillenmesi yönündeki kararlık istikrar kazanmıştır. Türkiye'nin de içinde bulunduğu G-20 ülkelerinin bu yönde aktif olarak hareket ettikleri görülmüştür. Akabinde, 2009 yılının ikinci çeyreğinden itibaren nispi bir toparlanma sürecinin yaşandığı görülmektedir. 2009 yılının üçüncü ve son çeyreğinde ise ekonomide pozitif büyüme sürecine girilmiştir.

Türkiye ise, 2001 yılında yaşadığı bankacılık krizinin ardından aldığı dersleri başarılı yapısal reformlarla uygulamaya geçirmiş ve finans sistemini dünyanın tersine daha sağlam bir yapıya oturtmuştur. Bunun yanı sıra, 2002-2007 yılları arasındaki reformlarla yakalanan makro büyüme ve istikrarın da önemle altı çizilmelidir. Fakat, özellikle 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle başlayan ve artarak devam eden siyasi istikrarsızlığın da etkisi ile Türkiye'nin 2007 yılının ikinci yarısından itibaren küçülme eğilimi içine girdiği görülmektedir. Buna rağmen, kriz döneminde Türkiye, finansal sisteminin sağlamlığından pozitif bir katalizör olarak yararlanmış, fakat siyasi belirsizliğin faturasını makro anlamda ağır bir şekilde reel sektörde ödemiştir.

Elinizdeki bu çalışma, iktisat tarihinde çok önemli bir dönüm noktası olarak gösterilecek olan 2009 yılındaki iktisadi gelişmelere ayrıntılarıyla yer vermektedir. Ekonomide gerçekleşen önemli olaylar, tarih sıralamasına göre sunulmaktadır. Bu minvalde, söz konusu çalışmanın hazırlanmasında başta Araştırmalar ve Yayın Komisyonu Başkanımız Sayın Mehmet Develioğlu olmak üzere, Ekonomik Araştırmalar Birimimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum; eserin tüm ülkemize yararlı olmasını temenni ediyorum.

Ömer Cihad VARDAN

Genel Başkan
MÜSİAD

Kriz Ortamında Temel Küresel Makroekonomik Büyüklüklerdeki Gelişmeler

Ülkeler	GSYH Büyüme (%, 2009 ilk 9 ay)	Sanayi Üretimi	Tüketici Fiyatları*	İşsizlik Oranı
ABD	-3,2	-2	2,7	10
Japonya	-6,6	-4,2	-1,9	5,2
Çin	7,7	18,5	1,9	10,2
İngiltere	-5,3	-6	2,9	7,8
Kanada	-2,9	-12	1,3	8,5
Fransa	-0,2	-38	0,9	10
Almanya	-0,8	-8	0,8	8,2
Yunanistan	-1,13	-6	2,6	9,8
İtalya	-0,8	-7,9	1,1	7,8
İspanya	-1	-4,1	0,8	19,4
Çek Cum.	-4,6	-0,1	1	9,2
Macaristan	-7,1	-9,3	5,6	10,5
Polonya	1,2	7,4	3,5	11,9
Rusya	-9,9	2,7	8,8	8,2
Hindistan	6,6	11,7	13,3	10,7
Endonezya	4,2	1,8	2,8	8,1
G. Kore	-1,8	17,8	2,8	3,5
Arjantin	0,3	9,7	7,7	9,1
Brezilya	-1,6	5,1	4,3	7,4
Meksika	-8,1	-1	3,6	4,8
G. Afrika	-1,8	-4,7	6,3	24,5
TÜRKİYE	-8,4	25,2	8,2	13

* Aralık 2009 itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre % değişim.

** Aralık 2009 gerçekleşmelerinin 2009 GSYH tahminlerine oranını ifade etmektedir

*** 30 Ocak 2010 tarihini ifade etmektedir.

Kaynak. Trading economics (18 Şubat 2010).

Cari Açık /GSYH**	Bütçe Dengesi (dolara endeksli) ***	Döviz Kuru (dolara endeksli) ***	Faiz Oranları (kısa dönem) ***	Faiz Oranları (10 yıllık devlet tahvil)***	Borsa Endeksindeki % Değişim (31 Aralık 2008 baz) ***
-3	-9,9	1	0,07	3,64	40,9
2,7	-7,4	89,6	0,32	1,3	15
6,3	-3,8	6,83	1,9	3,72	63,7
-1,9	-14,2	0,61	0,66	3,96	33,2
-2,7	-3,1	1,06	0,16	3,49	48,8
-2	-8,4	0,69	0,72	3,44	18,6
4,2	-3,2	0,69	0,72	3,19	19,1
-12,4	-13	0,69	0,72	6,23	12,1
-3	-5	0,69	0,72	4,03	14,8
-5,7	-11,8	0,69	0,72	3,99	19,6
-1,9	-6,4	18	1,55	4,4	44,6
-2,6	-4	190	5,99	3,5	74,3
-1,5	-2	2,86	4,2	6,1	51,6
3,8	-7,2	30,2	8,75	7,4	128,9
-0,7	-8	46,7	3,92	7,71	79,1
1,6	-1,4	9,465	7,02	5,65	121,9
5,2	-4	1,165	2,88	5,2	60
3,7	-1,2	3,81	11,94		94
-1	-3,2	1,75	8,64	6,16	125,7
-0,6	-2,9	12,7	4,48	7,72	48,7
-5,3	-6	7,38	7,18	9,19	52,3
-1,8	-6	1,51	7,12	4,91	110,9

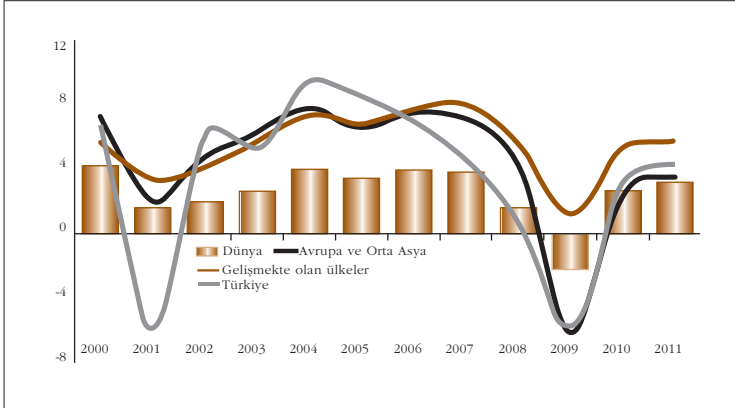
MÜSİAD

TÜRKİYE'DE BAŞLICA MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 Hedef
I. MİLLİ GELİR VE BÜYÜME								
GSYH (Milyar TL)	454.7	559.3	648.9	758.3	843.1	950.1	*946.6	*1028.3
GSYH (Milyar Dolar)	304.9	390.3	481.4	526.4	648.7	741.7	*607.9	*641.2
Kişi Başına Gelir (Dolar)	4,548	5,802	7,056	7,643	9,221	10,285	*8,456	*8,821
Büyüme Oranı (%)	5,3	9,4	8,4	6,9	4,7	0,9	*-6	*3,5
İşsizlik Oranı (%)	10,5	10,3	10,3	9,9	9,9	11,0	14,0	*14,6
II. MALİ GÖSTERGELER								
KKBG/GSYH (%)	7.34	3.60	-0.30	-2.00	0.10	1.62	*6.5	*4.2
Faiz Dışı Fazla (FDF)/GSYH (%)	4.8	5.5	5.0	4.6	3.1	1.7	*-1.3	*-0.8
Bütçe Açığı/GSYH (%)	-8.8	-5.2	-1.1	-0.6	-1.6	-1.8	*-5.5	*-4.9
AB Tanımlı Borç Stoku /GSYH (%)	67.4	59.2	52.3	46.1	39.4	39.5	*47.3	*49
Türkiye'nin NET Dış Borç Stoku /GSYH (%)	31.6	26.4	20.5	20.6	20.6	20.4	*25	
III. FAİZ GÖSTERGELERİ								
Gösterge Faiz (% Nominal, Bileşik)	45.0	24.1	16.0	17.7	18.0	19.0	10.9	-
İç Borç Reel Faizi (%)	24.0	14.3	7.3	7.4	8.5	7.9	4.4	-
Faiz Harcamaları/Vergi Gelirleri (%)	71.0	56.3	38.2	33.4	31.9	30.1	*30.9	-
Faiz Harcamaları/GSYH (%)	12.9	10.1	7.0	6.1	5.8	5.3	*5.6	-
IV. ÖDEMELER DENGESİ								
Cari Açık (Milyar Dolar)	-7.5	-14.4	-22.1	-32.1	-38.2	-41.9	-13.9	*-18
Dış Ticaret Açığı(Milyar Dolar)	-13.4	-22.7	-33.0	-41.0	-46.7	-53.0	-24.8	*-45.5
Cari Açık/GSYH(%)	-2.5	-3.7	-4.6	-6.1	-5.9	-5.7	*-1.8	*-2.8
V.ENFLASYON								
TÜFE (%)	18.4	9.3	7.7	9.7	8.4	10.1	6.5	*6.5
ÜFE (%)	13.9	13.8	2.7	11.4	6.3	12.7	5.9	-

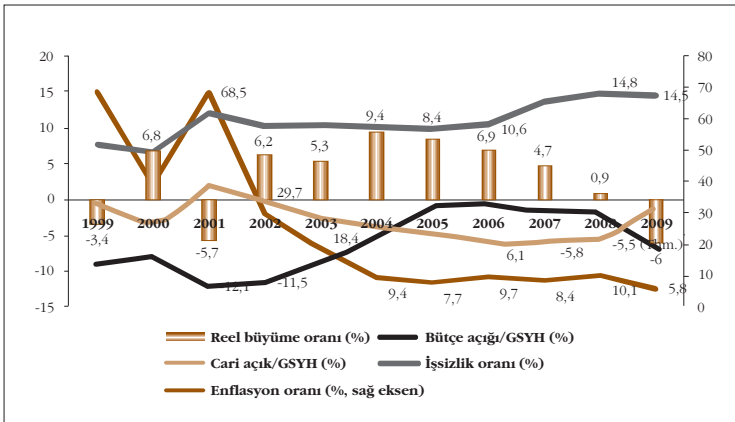
(*) 2009 için gerçekleşme tahmini, 2010 için hedef

Dünyada reel GSYH'deki büyüme eğilimleri (2002-2009 3Ç gerçekleşme, 2009 3Ç-2011 tahmin).

Kaynak. DB.

Büyüme, işsizlik, enflasyon, bütçe açığı ve cari açığındaki gelişmeler (1999-2009).

Kaynak. TÜİK, TCMB.

OCAK

1 Ocak

- YTL'den "Yeni" ibaresi kaldırıldı. YTL'lerin 2009 sonuna kadar yürürlükte kalmasına karar verildi.
- Rusya doğal gaz firması Gazprom, Ukrayna'ya doğal gazı tamamen kestiğini bildirdi.
- AB üyesi 11 ülke tarafından 1 Ocak 1999'da kurulan Avro Bölgesi, Slovakya'nın katılımıyla, 16 üyeye ulaştı.
- Gelir vergisi tarifesı belirlendi. İlk dilim 7 bin 800 TL'den 8 bin 700 TL'ye, ikinci dilim 19 bin 800 TL'den 22 bin TL'ye, üçüncü dilim 44 bin 700 TL'den 50 bin TL'ye yükseltildi. Dördüncü dilim 50 bin TL üstü olarak belirlendi.

2 Ocak

- TÜİK'e göre, 2008 yılında üretici fiyatları yüzde 8,11, tüketici fiyatları yüzde 10,06 arttı. 2008 yılı Aralık ayında ise üretici fiyatlarında yüzde 3,54, tüketici fiyatlarında yüzde 0,41 gerileme oldu.
- Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, TÜİK ve TİM verilerine göre 2008 yılında Türkiye'nin ihracatının 131,5 milyar dolar, ithalatının da 201,4 milyar dolar olduğunu açıkladı.
- Hazine Ocak'ta iç piyasalardan 5 milyar TL borçlanacak.
- Türkiye'nin net dış borç stoku üçüncü çeyrekte yılbaşına göre % 21,8 artarak 162,6 milyar dolara yükseldi.
- Toplam kamu net borç stoku yılın üçüncü çeyreğine, bir önceki çeyreğe göre 6.5 milyar TL artarak 241 milyar 658 milyon TL ile girdi.

5 Ocak

- Merkez Bankası, talep koşullarındaki zayıflamaya paralel olarak "önümüzdeki dönemde enflasyonun kademeli olarak düşüşünü sürdürmesinin beklendiğini" bildirdi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 19-26 Aralık haftasında 1 milyar 260 milyon dolar azalarak 70 milyar 74 milyon dolara geriledi.
- Yurt içi yerleşiklere ait döviz mevduat hesaplarının tutarı 12-19 Aralık haftasında 2 milyar 692 milyon dolar artarak 90 milyar 632 milyon dolara çıktı.

6 Ocak

- Bulgaristan, Rusya'nın, Ukrayna üzerinden Bulgaristan, Türkiye, Yunanistan ve Makedonya'ya verdiği gazı kestğini bildirdi.
- 1 Ocak 2009'da yürürlüğe giren 2009 yılı ithalat rejimiyle buğday, arpa, çavdar ve yulaf ithalatında yüzde 50 düzeyinde olan gümrük vergisi, yüzde 80'e çıkarıldı.
- İslam Kalkınma Bankası Başkan Yardımcılığı görevine getirilecek Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarı Ahmet Tıktık, Müsteşarlık Müşavirliği görevine atandı. DPT Müsteşarlığına da Müsteşar Yardımcısı Halil İbrahim Akça'nın vekalet etmesi uygun görüldü.
- Türkiye 2008 yılında 105 milyar dakika telefon görüşmesi yaptı.

7 Ocak

- Ukrayna, Rusya'nın Avrupa'ya doğal gaz sevkiyatını tümüyle kestğini bildirdi.

- Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, 2009 yılında Eximbank'ın ihracatçılara 6,9 milyar dolar nakdi kredi ve 6 milyar dolar sigorta olmak üzere toplam 12,9 milyar dolar tutarında finansman desteği sağlayacağını bildirdi.
- Hazine nakit dengesi, 2008 sonu itibariyle 16,3 milyar TL açık verdi.
- Türkiye otomotiv pazarı, 2008 yılında, önceki yıla göre yüzde 17 oranında gerileyerek, 494 bin 23 adede düştü.
- Yurt içi sertifikalı tohumluk üretimlerinin desteklenmesinde 2008 yılı üretimleri için başvurular, 31 Ocak 2009 tarihine kadar uzatıldı.

8 Ocak

- İngiltere Merkez Bankası gösterge faiz oranını yüzde 2'den bankanın 315 yıllık tarihindeki en düşük seviye olan 1,5'e indirdi.
- Türkiye'nin sanayi üretimi Kasım ayında 2007 yılının aynı ayına kıyasla yüzde 13,9 oranında azaldı.
- Hazine Müsteşarlığı, 2017 vadeli global dolar tahvili ihracı ihalesinde, 1 milyar ABD doları tutarında ihraç gerçekleştirdi.
- Hazine, 2008 yılında nakit bazda toplam 194,1 milyar TL gelir elde ederken, 170 milyar TL faiz dışı harcama yaptı. 24 milyar TL faiz dışı fazla oluşurken, 9,2 milyar TL özelleştirme geliri ve toplam 49,5 milyar TL faiz ödemesinden sonra Hazine nakit dengesi 16,3 milyar TL açık verdi.

9 Ocak

- Gelir İdaresi Başkanlığı, vergi ve diğer kamu alacakların erken tespiti için "Borç Takip ve Değerlendirme Sistemi", alacakların zamanında ödenmesi için de "Cebri Tahsilat Sistemi" kurmaya karar verdi.

- Tarım ve Köyışleri Bakanlığı, AB'ye uyum amacıyla, tarımsal ilaç üretiminde kullanılan 74 aktif maddenin üretimini ve ithalatını yasakladı.
- Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, Merkez Bankası olarak sistemde likidite sıkıntısı çekitmeyeceklerini, sisteme ihtiyaç duyulan likiditeyi vermeye devam edeceklerini söyledi.
- Küresel krizin etkilerinin hissedildiği Temmuz ayı sonundan Ocak ayına kadar Türkiye'deki "net" sıcak para çıkışının 7,4 milyar dolar olduğu TCMB tarafından belirlendi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 26 Aralık-2 Ocak haftasında 74 milyon dolar azalarak 69,7 milyar dolara geriledi.
- Hazine, 1 milyar dolarlık 14 Temmuz 2017 vadeli tahvil ihracı gerçekleştirdi, tahvilin yatırımcıya getirisi yüzde 7,5 oldu.

10 Ocak

- Sözleşmeli personelin maaşları yüzde 4 artırıldı. Sözleşmeli personelin tavan ücreti 2 bin 491 TL'ye yükseltildi.
- Rusya ve Ukrayna doğalgaz gerginliğinde Ukrayna, Avrupa Birliği'nden gelen gözlemcileri kabul etti ve Rus doğal gazının Ukrayna üzerinden transit geçişine izin veren anlaşmayı imzaladı.

11 Ocak

- Rusya ile Ukrayna arasındaki doğalgaz krizi nedeniyle enerji dar boğazına giren Slovakya hükümeti, AB'nin iki yıl önce kapatma kararı aldığı Bohunice nükleer reaktörünü yeniden hizmete soktu.

12 Ocak

- Ukrayna'nın transit Rus gazının izleme anlaşmasını imzaladığı ve önceki koşullarını geri çektiği bildirildi.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Aralık ayında, geçen yılın aynı ayına göre 16,4 puan azaldı ve yüzde 64,7 seviyesinde gerçekleşti.
- Cari işlemler açığı geçen yıl Kasım ayında, 2007 yılı aynı ayına göre yüzde 83,3 azalarak 559 milyon dolara geriledi. Ocak-Kasım döneminde ise yüzde 17,6 artışla 38,8 milyar dolara yükseldi.
- Ankara Ticaret Borsası (ATB) Başkanlığına Faik Yavuz yeniden seçildi.
- Türkiye'nin 2008 yılının ilk on bir ayındaki hammadde ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27,9 artarak 143,9 milyar dolar olarak gerçekleşti.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 19-26 Aralık haftasında 34,5 milyon TL artarak 458 milyar 383,7 milyon TL'ye yükseldi.

13 Ocak

- Rusya doğalgaz firması Gazprom, Ukrayna üzerinden Avrupa'ya yeniden doğalgaz pompalanması için pompa istasyonlarına talimat verdi.
- ABD Başkanı George W. Bush, 700 milyar dolarlık kurtarma planının kalan 350 milyar dolarının serbest bırakılmasını istedi.
- Uluslararası IMF, küresel ekonomik krizin etkileriyle baş edebilmesi için Belarus'a vereceği 2,46 milyar dolarlık krediyi onayladı.
- Air France, 320 milyon avroyla Alitalia'nın ana sermayesine yüzde 25 oranında ortak oldu.
- 2008 yılında toplam taşıt aracı üretimi yüzde 4,3 oranında artarak, 1 milyon 147 adede ulaştı.

- Fındık Tarım Kooperatifi Birliği (FİSKOBİRLİK) Yönetim Kurulu Başkanlığına Lütfi Bayraktar seçildi.
- Hazine, gerçekleştirdiği 182 gün vadeli TL cinsinden iskontolu referans bono ihalesinde yüzde 16,18 yıllık bileşik faizle 992 milyon TL'lik net borçlanmaya gitti.

14 Ocak

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin BB (-) olan uzun dönemli döviz cinsinden kredi notunu aynen teyit ederken, görünümünü "durağan" olarak açıkladı.
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Genel Sekreteri Angel Gurría, Avro Bölgesinde durgunluğun artacağı uyarısında bulundu ve "Daha kötüsü yolda" ifadesini kullandı.
- Avrupa Birliği Dönem Başkanı Çek Cumhuriyeti Başbakanı Mirek Topolánek, AB'nin enerji konusunda "en önemli önceliğinin" Nabucco projesi olması gerektiğini söyledi.
- Otomotiv pazarı Aralık ayında yüzde 58,1, 2008'in tamamında da yüzde 17 daraldı. Son 3 ayda toplam pazar son 10 yıllık ortalamaların gerisinde kaldı.
- Hazine Müsteşarlığı, geçen yılın Ocak-Kasım döneminde çeşitli sektörlerle yönelik toplam 24 milyar 904 milyon TL tutarındaki 2 bin 307 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi.

15 Ocak

- Merkez Bankası 2005'ten bu yana en yüksek faiz indirimini gerçekleştirerek, faiz oranlarını 2 puan düşürdü. Borçlanma faiz oranı yüzde 15'den yüzde 13'e, borç verme faiz oranı ise yüzde 17,50'den yüzde 15,50'ye indirildi.
- Avrupa Merkez Bankası faiz oranını yarım puan indirerek, yüzde 2'ye çekti.

- Türkiye'de Ekim 2008 dönemi itibariyle işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 1,2 puan artışla yüzde 10,9'a yükseldi.
- Avrupa'da otomobil satışları 2008 Aralık ayında yüzde 17,8, yılın tamamında yüzde 7,8 gerileyerek, son 15 yılın en sert düşüşünü gerçekleştirdi.
- Eximbank Genel Müdürü Ahmet Kılıçoğlu, kısa vadeli TL kredilerinin faiz oranlarında 1 puan indirim yapıldığını bildirdi.
- Kredi faizlerinde sübvansiyon oranı, koyun-keçi ve arıcılık kredilerinde yüzde 40'tan yüzde 50'ye, tarımsal mekanizasyon kredilerinde yüzde 30'dan yüzde 40'a yükseltildi.

16 Ocak

- 140 bin SSK'lı vatandaşa KEY paralarının ödenmesini sağlayacak liste, dağıtımı yapılmayan mükerrer Resmi Gazete'de yayımlandı.
- ABD hükümeti Bank of America'ya 20 milyar dolar sermaye yardımında bulunma kararı aldı.
- Ekonomik kriz ve hiperenflasyonla boğuşan Zimbabwe'de, üzerinde 100 trilyon Zimbabwe doları (yaklaşık 30 ABD doları) kupürlü banknot piyasaya sürülecek.
- Yabancıların taşınmaz alımlarıyla birlikte toplam doğrudan uluslararası sermaye giriş Ocak-Kasım 2008 döneminde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde yüzde 14,6 azalarak 18 milyar 809 milyon dolardan 16 milyar 55 milyon dolara geriledi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 2-9 Ocak haftasında 1 milyar 302 milyon dolar azalarak 68 milyar 413 dolara geriledi.
- Kamu kesimi, 1-14 Ocak döneminde 214,9 milyon dolarlık dış borç ödemesi gerçekleştirdi.

18 Ocak

- Maaşları katsayıya göre belirlenen memur emekli aylıkları yılın ilk yarısında yüzde 4 zamlandı.
- Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, ihracatçılara 2009 yılında 350 milyon dolar devlet desteği verileceğini bildirdi.

19 Ocak

- İngiltere hükümeti, bankacılık sistemini desteklemek için 50 milyar sterlinlik ikinci önlem paketini açıkladı.
- Danimarka, bankalar ve tutsat (mortgage) kuruluşları için 18 milyar dolarlık kurtarma planı hazırladı.
- Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick, az gelişmiş ülkeler için acil destek fonu oluşturulmasını istedi.
- Rusya ile Ukrayna arasında 10 yıl süreli doğal gaz anlaşması imzalandı.
- Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca bu yıl kırsal kalkınma yatırım destekleme projeleri için 249 milyon lira kaynak ayrıldığı bildirildi.
- TÜİK Tüketici güven endeksi Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 1,48 artarak 69,90 oldu.
- 2009 Yılı Yatırım Programı, Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı. Program kapsamında bu yılın tümünde genel kamu 21 milyar 534,2 milyon, yerel yönetimler de 34 milyar 127 milyon TL yatırım gerçekleştirecek.

20 Ocak

- 2008 bütçesiyle 222,5 milyar TL harcama yapılırken, bütçe gelirleri de 204,5 milyar TL oldu. 2008 bütçesi, yılı 17 milyar 69 milyon TL açıkla kapattı.
- Fransa Başbakanı Francois Fillon, ulusal otomobil sanayisine 5 veya 6 milyar avro tutarında yardım yapılacağını açıkladı.

- İtalyan otomotiv devi FIAT, ABD'nin otomotiv üretim şirketlerinden Chrysler ile stratejik ortaklık anlaşması imzaladı.
- Türkiye'nin kısa vadeli dış borç stoku küresel krizin en şiddetli günlerinin yaşandığı Kasım ayında 3 milyar 167 milyon dolar azalarak 49 milyar 519 milyon dolara geriledi.

21 Ocak

- Rusya'nın Ukrayna üzerinden Avrupa ülkelerine gaz sevkiyatına yeniden başlamasının ardından, batı hattından gelen doğalgaz Türkiye'ye ulaştı.
- İzmit Gaz Dağıtım San. ve Tic'in (İZGAZ) yüzde 90 hissesi, 232 milyon dolara Fransız GDF Suez firmasına devredildi.

22 Ocak

- Singapur, 13,6 milyar dolarlık teşvik paketi açıkladı.
- Ulusal Süt Konseyi kuruldu. Geçici Başkan Murat Yörük oldu.
- Merkezi yönetimin brüt borç stoku, 2008 yılı sonu itibariyle bir yıl öncesine göre yüzde 13,9 artarak 380,1 milyar TL'ye çıktı. Bunun 274,8 milyar TL'si iç, 105,3 milyar TL'si dış borçlardan oluştu.

23 Ocak

- Hazine alacakları 2008 yılı sonu itibariyle 25,6 milyar TL'ye ulaştı. Hazine alacak stoku içinde en yüksek payı 14 milyar TL ile mahalli idareler oluşturdu.

26 Ocak

- Enerji sektöründe faaliyet gösteren TKİ, TTK, BOTAŞ, EÜAŞ, TEİAŞ, TETAŞ ve TEDAŞ 31 Aralık 2008 itibariyle birbirlerine olan borç ve alacakları, her hangi bir faiz ve gecikme zammı uygulanmaksızın takas ve mahsup suretiyle tasfiye edilmesine karar verdi.
- Türkiye nüfusu 2008 yılı sonu itibariyle geçen yıla oranla binde 13,1 artarak 70 milyon 586 bin 256 kişiden 71 milyon 517 bin 100 kişiye yükseldi.
- Merkez Bankası'nın hükümete açık mektubunda, özellikle, mali disiplinin kalitesini artırmaya ve verimlilik artışlarının devamlılığını sağlamaya yönelik yapısal reformlar konusundaki gelişmelerin, gerek makroekonomik istikrar gerekse fiyat istikrarı açısından yakından izlendiği vurgulandı.
- Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, enflasyonun yüzde 70 olasılıkla, 2009 yılı sonunda orta noktası yüzde 6,8 olmak üzere, yüzde 5,4 ile yüzde 8,2 aralığında gerçekleşmesinin beklendiğini bildirdi.
- Hollandalı bankacılık devi Ing Group, Hollanda hükümetinin, 27,7 milyar avroluk (35,8 milyar dolar) ABD tutsat (mortgage) kaynaklı sorunlu varlıkların büyük çoğunluğunu satın alacağını bildirdi.
- İzlanda Başbakanı Geir Haarde, derinleşen mali kriz sırasında koalisyon hükümetinin çöktüğünü söyledi.
- IMF, 2009 yılında küresel büyüme tahminini yüzde 0,5'e çekti.
- Mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarındaki toplam şube sayısı 2008'in son çeyreğinde 247, yılın tümünde bin 173 artarak 8 bin 791'e yükseldi. Son çeyrekte bin 149, yılın tümünde ise 13 bin 40 artan personel sayısı da 171 bin 574'e ulaştı.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 2-9 Ocak haftasında 712,6 milyon TL artarak 459 milyar 96,3 milyon TL'ye çıktı.

27 Ocak

- TÜFE sepetinde var olan ürün sayısı 454'den 449'a indirilirken, ÜFE sepetindeki ürün sayısı 756'dan 768'e çıkarıldı.
- Japonya parlamentosu 54 milyar dolarlık ikinci teşvik paketini onayladı.
- Rusya'da ekonomik krizden en fazla etkilenen bankacılık sektörünü desteklemek için 900 milyar ruble (27,4 milyar dolar) ayrıldığı bildirildi.
- Nabucco Zirve Toplantısı, Budapeşte'de başladı.
- Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, "Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", orman sınırları dışına çıkarılan alanların, kadastro işlemleri yapılarak, Hazine adına tescil edilmesine olanak sağladı.

28 Ocak

- Kamuoyunda "sicil affı" olarak bilinen 5834 sayılı "Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.
- İspanya ekonomisi, 2008'in 3. ve 4. çeyreklerinde daralarak teknik olarak durgunluğa girdi.
- Markaların Korunması Kanunu, Resmi Gazete'de yayımlandı.
- ILO'nun yayımlandığı "Küresel İstihdam Trendleri Raporu"nda yer alan en iyimser senaryoya göre, bu yıl, küresel bazda 18 milyon iş kaybı yaşanacak, küresel işsizlik oranı yüzde 6,1'e çıkacak.
- İran, Türk araçlarından fiyat farkı tahsilatında yüzde 25 indirim gitti.

- Hazine, bankalara doğrudan satış yöntemiyle 420,7 milyon TL ile 49,1 milyon dolar tutarında Gelire Endeksli Senet (GES) ihracı yaptı.
- AB Komisyonu, Avrupa'nın doğalgazda Rusya'ya bağımlılığını azaltacak Nabucco projesinin finansmanı için 250 milyon avro katkıda bulunacağını duyurdu.

29 Ocak

- Türkiye'nin turizm gelirleri 2008 yılında, 2007 yılına oranla yüzde 18,5 artarak, 21 milyar 910 milyon 964 bin 131 dolar olarak gerçekleşti.
- Petrolün varilinin 42 doların altına inmesinin ardından Rus rublesi de dolar karşısında 34,8 rubleye inerek, rekor seviyede değer yitirdi.
- ASO Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Nurettin Özdebir seçildi.

30 Ocak

- 2008 yılında hem ihracat hem de ithalat rekor kırdı. İhracat, 2007'ye göre yüzde 23,1 artarak 132 milyar 3 milyon dolar, ithalat ise yüzde 18,7 artarak 201 milyar 823 milyon dolar oldu. İhracat bu yılın Aralık ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 21 azalarak 7 milyar 685 milyon dolar oldu. İthalat da Aralık'ta yüzde 30,1 oranında azaldı ve 11 milyar 271 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- ABD ekonomisi, geçen yılın son çeyreğinde, çeyrek yıl sonuçları açısından son 25 yıldır gösterdiği en kötü performansı sergileyerek yüzde 3,8 daraldı.
- Japonya'da geçen yıl Aralık ayında bir önceki aya göre sanayi üretimi yüzde 9,6 ile 1953 yılından bu yana en büyük düşüşünü gösterdi.
- Dünyanın en büyük petrol şirketi Exxon Mobil, 2008 yılı için 45,2 milyar dolarlık rekor kar açıkladı.

31 Ocak

- BOTAS Genel Müdürlüğü, doğalgaz satış fiyatlarında konutlarda yüzde 17 ve sanayide yüzde 18 oranında indirim yaptı.

ŞUBAT

1 Şubat

- Davos'ta düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu küresel ekonomik sistemin yeniden inşası çağrısıyla sona erdi.

2 Şubat

- Küresel kriz döneminde TL'deki değer kaybına bağlı olarak son çeyrekte küçülme eğilimine giren dış ticaret açığı 2008 yılının tümünde 69,8 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.
- Hazine, Şubat ayında iç piyasalara yapılacak 20,9 milyar TL'lik itfaya karşılık, iç piyasalardan 17,4 milyar TL tutarında bir borçlanma yapacak.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 9-16 Ocak haftasında 10 milyar 282 milyon TL artarak 468 milyar 665,8 milyon TL'ye yükseldi.

3 Şubat

- İhracat Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27,9 azalarak 7 milyar 51 milyon dolara gerilerken, yıllık ihracat ise yüzde 14,29 artışla 124 milyar 768 milyon dolara yükseldi.
- Hazine, 392 gün vadeli TL cinsinden devlet tahvili ihalesinde yüzde 14,78 bileşik faizle, ROT satışları da dahil 4 milyar 888 milyon TL borçlandı.
- Bankalar Kanunu'nca uygun görülen ikincil sermaye benzeri krediler ile yurtdışında menkul kıymetleştirme yöntemiyle temin ettikleri krediler için, ödenecek faizlerden yapılacak kesinti oranı, yüzde 10'dan yüzde 1'e düşürüldü.

- Portföyü Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançlarına uygulanan yüzde 15 oranında Kurumlar Vergisi, sıfıra çekildi. 1 Ocak 2006'dan önce ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonosu faizleri ile toplu konut idaresi ve özelleştirme idaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlere sıfır stopaj uygulanması kararlaştırıldı.
- Merkez Bankası, banka nezdindeki negatif nitelikli ferdi kredi ve kredi kartları ile karşılıksız çekler ve protestolu senetlere ilişkin 5834 sayılı Kanun kapsamına girenlerin kayıtlarının silindiğini açıkladı.
- Amerikan Merkez Bankası (FED), ABD'de derinleşen durgunluğa karşı oluşturduğu bazı programların süresini 30 Nisan'dan Ekim sonuna kadar uzattı.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Ocak ayında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 0,29, üretici fiyatları endeksinin (ÜFE) yüzde 0,23 arttığını açıkladı. TÜİK'e göre, Ocak ayı itibariyle yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 9,50, ÜFE'de yüzde 7,90 oldu.

4 Şubat

- Hazine Müsteşarlığı, 2008 yılında çeşitli sektörlerle yönelik toplam 28 milyar 230 milyon TL tutarındaki 2 bin 448 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi.
- Yeni bir yasal düzenlemeyle, ABD Yönetimi'nin 700 milyar dolarlık mali sektör kurtarma paketinden faydalanmak isteyen şirketlerin üst yöneticilerinin maaşı aylık 400 bin doları aşamayacak.
- Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nda (VOB) işlem gören hisse senedi vadeli kontratlardan elde edilen kazançlar için yerli yatırımcıdan alınan stopaj oranı tekrar yüzde sıfıra indirildi.

5 Şubat

- 2008-2010 yılına ilişkin, "Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı" yayımlandı.

6 Şubat

- Hükümetin, küresel krize karşı kapsamlı tedbir paketi olarak nitelenen tasarısı Meclis'e sunuldu.
- Ocak ayında KOBİ'lerin 200,9 milyon TL'lik borcu yeniden yapılandırıldı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 23-30 Ocak haftasında 1 milyar 48 milyon dolar artarak 67 milyar 962 dolara yükseldi.

9 Şubat

- Sanayi üretimi, 2008 yılında yüzde 0,9 geriledi. 2008 Aralık ayında, aylık bazda, imalat sanayinde yüzde 19,9, elektrik, gaz ve su sektöründe yüzde 5,3, madencilikte yüzde 2'lik üretim düşüşü yaşandı.
- Kamu yatırım ve kalkınma bankaları tarafından sağlanacak bir yıla kadar kısa vadeli dış imkan için Hazine'den izin alınmamasına karar verildi.
- Almanya Ekonomi Bakanı Michael Glos, istifa mektubunu Başbakan Angela Merkel'e sundu.
- Fransa, Renault ve Peugeot-Citroen otomobil üreticilerine 6 milyar avro kredi yardımı yapma kararı aldı.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 16-23 Ocak haftasında 9 milyar 827,4 milyon TL artarak 468 milyar 211,2 milyon TL'ye yükseldi.

10 Şubat

- Türkiye'nin cari işlemler açığı, geçen yıl aralık ayında yüzde 42,5 azalarak 3 milyar 3 milyon dolara gerilerken, Ocak-Aralık dönemi itibariyle yüzde 8,4 artış ile 41 milyar 416 milyon dolara ulaştı.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Ocak ayında, geçen yılın aynı ayına göre 16,5 puan azaldı ve yüzde 63,8 seviyesinde gerçekleşti.
- Çin'deki otomobil satışları, ABD'deki otomobil satışlarını geçti. Otomobil satışlarında ABD tarihinde ilk kez ikinciliğe düştü.
- ABD Hazinesi, bankaların 500 milyar dolarlık sorunlu varlıklarını satın almak için revize edilen mali kurtarma planını açıkladı.
- TETAŞ, özel sektörden elektrik alımı için ihale açtı.
- Kalbe bağlı sağlık sorunu yaşayan Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, tedavi için ABD'nin Cleveland kentine gitti.
- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), küresel ekonomik kriz yüzünden sosyal huzursuzlukların artabileceği uyarısında bulundu.
- Almanya'nın yeni Ekonomi Bakanı Karl-Theodor zu Guttenberg, göreve atanma belgesini Almanya Cumhurbaşkanı Horst Köhler'den alarak resmen görevine başladı.
- Hazine Ocak ayında 1,9 milyar TL faiz dışı fazla sağlarken, faiz ödemelerinden sonra aynı tutarda nakit açığı verdi.

11 Şubat

- Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, Türk Eximbank'ın 10 Şubat 2009'dan geçerli olmak üzere, TL kredilerinin faiz oranlarında yaklaşık 3 puana varan indirimler gerçekleştirdiğini, TL kredilerinin faiz oranlarının yüzde 10 ile 15 aralığına çekildiğini bildirdi.

- Merkezi Yönetim Bütçesinden ocak ayında 18 milyar 796 milyon TL harcama yapıldı, 15 milyar 830 milyon TL bütçe geliri elde edildi. Ocak ayındaki bütçe açığı da 2 milyar 967 milyon TL olarak tespit edildi.
- BDDK, bankacılık sektörünün 2008 yıl sonu net karının 13,3 milyar TL olduğunu, karın bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,3 azaldığını açıkladı.

12 Şubat

- Kanada bütçesinin, 1976 yılı Mart ayından bu yana ilk defa açık verdiği açıklandı.
- AB'de ortak para avro kullanan 16 ülkede sanayi üretimi, aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12 ile tarihinin en sert düşüşünü gerçekleştirdi.
- Bankacılık sektörünün toplam aktifleri 2008 yılı sonu itibarıyla 732,7 milyar liraya yükseldi.
- Türkiye'ye 2008 yılında bir önceki yıla göre, net uluslararası doğrudan yatırım girişi (fiili giriş) yüzde 19,6 azalarak 17 milyar 718 milyon dolara indi.

13 Şubat

- Avustralya parlamentosu, 27,4 milyar dolarlık ekonomiyi teşvik paketini onayladı.
- Avro Bölgesi geçen yıl son çeyrekte, 3. çeyreğe göre yüzde 1,5 küçülerek 13 yıllık tarihinin en kötü performansına imza attı.
- Ekonomik krizin etkisiyle Hollanda ekonomisinin durgunluğa girdiği resmi olarak açıklandı.
- Rusya ile ticarete ruble-lira kullanılması konusunda görüş birliğine varıldı.

- Kamu kesiminin yılbaşından 11 Şubat'a kadar olan dönemde yaptığı toplam dış borç ödemesi 1 milyar 370,5 milyon dolara ulaştı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 30 Ocak-6 Şubat haftasında 1 milyar 411 milyon dolar azalarak 66 milyar 551 milyon dolara geriledi.

14 Şubat

- ABD Başkanı Barack Obama'nın ekonomik krizle mücadelede büyük önem verdiği 787 milyar dolarlık dev teşvik planı, Kongrenin iki kanadında da kabul edildi.
- Roma'daki G-7 toplantısı sırasında, Japonya ile IMF arasında 100 milyar dolarlık bir kredi anlaşması imzalandı.

16 Şubat

- Dünyanın ikinci büyük ekonomisi Japonya, geçen yıl son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,3 ile 1974 yılından bu yana en büyük küçülmeyi yaşadı.
- Türkiye'de 2008 Kasım ayındaki işsizlik oranı 2,2 puanlık artışla yüzde 12,3'e çıktı. İşsiz sayısı da, bu döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 645 bin kişi artarak, 2 milyon 995 bin kişi oldu.
- Ocak ayında otomobil üretimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 61,2, toplam otomotiv ürünleri üretimi de yüzde 65,8 azaldı.

17 Şubat

- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, ulusal teşvik paketleri hazırlayan ülkelere daha koordineli hareket etmelerini istedi.

- AB'de bir önceki yıl 192,4 milyar avro olan dış ticaret açığı, 2008'de 241,4 milyar avroya yükseldi.
- Dış Ticaret Müsteşarlığı, 2006 yılında uygulamaya konulan “Latin Amerika Ülkeleri ile Ticaret ve Yatırımı Geliştirme Stratejisi” kapsamında yürütülen çalışmalara bu yıl “Latin Amerika Ülkeleri Pazara Giriş Projesi” ile hız verileceğini açıkladı.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 23-30 Ocak haftasında 2 milyar 935 milyon TL artarak 461 milyar 319 TL'ye yükseldi.

18 Şubat

- Doğan Yayın Holding'e (DYH) Maliye Bakanlığı tarafından toplamda yaklaşık 826,3 milyon TL'lik vergi/ceza ihbarnamesi tebliğ edildi.
- ABD'li otomobil üreticileri General Motors (GM) ve Chrysler, ABD hükümetinden 22 milyar dolar ek kredi istedi.
- ABD Başkanı Barack Obama'nın yönetimi, konut kriziyle mücadele planı kapsamında, evini kaybetme tehdidiyle karşı karşıya kalan 9 milyon Amerikalı için 75 milyar dolar harcama kararı aldı.
- Alman hükümeti, zor durumdaki bankaların son çare olarak kamulaştırılabilmesini öngören yasa tasarısını kabul etti.
- AB, teşvik paketleriyle ve banka kurtarma operasyonlarıyla geçen yıl bütçe açığında yüzde 3 sınırını aşan 6 üyesine ceza vermek yerine süre tanıma kararı aldı.
- Dünya Altın Konseyi, 2008 yılında, 2007'ye oranla yüzde 64 (15 milyar dolar) daha fazla altın yatırımı yapıldığını açıkladı.
- Türkiye'den Suriye'ye mal taşıyan Türk araçlarından vergi alınmamasına karar verildi.

- Hazine, yaptığı 182 gün vadeli bono ve 5 yıl vadeli tahvil ihracına yönelik iki ihalede kamuya ve piyasa yapımcılarına satışlar da dahil toplam 4 milyar 686,5 milyon TL'lik borçlanmaya gitti.

19 Şubat

- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, kısa vadeli faiz oranlarında 1,50 puan indirim yaptı. Buna göre gecelik borçlanma faiz oranı yüzde 13'ten yüzde 11,5'e çekilirken, borç verme faiz oranını da yüzde 15,5'ten yüzde 14'e indirildi.
- Rusya'nın doğal gaz devi Gazprom Başkanı Aleksey Miller, Rus gazını Avrupa'ya ulaştırması planlanan Kuzey Akım doğal gaz boru hattının 2011 yılında çalışmaya başlayacağını söyledi.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, küresel yavaşlamayla baş edebilmek için ileride daha fazla ülkenin, IMF'den mali yardım talebinde bulunmasını beklediklerini söyledi.
- İzmir Ticaret Borsası seçimlerinde tek liste ile gidilen seçimde Işinsu Kestelli başkan seçildi.
- Türkiye'nin genel enerji programı, Dünya Bankasının Avrupa ve Orta Asya'da insanların iyileştirilmesi ödülünü aldı.

20 Şubat

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 6-13 Şubat haftasında 492 milyon dolar artarak 67 milyar 43 milyon dolara yükseldi.
- Kamu kesiminin yılbaşından 18 Şubat'a kadar olan dönemde yaptığı toplam dış borç ödemesi 1 milyar 897,5 milyon dolara ulaştı.

- Merkez Bankası, döviz depolarının vadesini 1 aydan 3 aya, döviz depo piyasalarında borç verme faiz oranını, dolar için yüzde 7'den yüzde 5,5'e, avro için yüzde 9'dan yüzde 6,5'e düşürülmesine karar verdi.
- İngiltere'nin son banka kurtarma operasyonlarıyla birlikte borca battığı, ülkenin toplam borcunun 2 trilyon sterline ulaştığı açıklandı.
- Alman Federal Eyalet Temsilciler Meclisi, Almanya Federal Cumhuriyeti tarihindeki en büyük ekonomik yardım paketi olan 50 milyar avroluk ikinci konjonktür paketini onayladı.
- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı Turan Erol'un görev süresi sona erdi.

21 Şubat

- ABD Başkanı Barack Obama, Hazineye, 787 milyar dolarlık ekonomiyi teşvik paketi kapsamındaki vergi kesintilerini uygulaması talimatı verdi.
- Citigroup ve Bank of America'nın kamulaştırılacağı iddiaları ile Bank of America'nın hisselerini 1984'ten, Citigroup'un ise 1990 yılından bu yana en düşük seviyesine gerilettiler.

22 Şubat

- İran'ın, Avrupa'ya doğalgaz sevkiyatı yapmak amacıyla ortak bir şirket kurmak için bir Türk firmasıyla anlaştığı iddia edildi.
- Geçen yıl küresel kriz nedeniyle Avrupalı rakipleri küçülürken yolcu sayısını yüzde 15,6 artırarak 21 milyon 870 bine yükselten THY, Avrupa'nın en hızlı büyüyen 3 ulusal hava yolu arasına girdi.

23 Şubat

- Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, 1 milyar dolarlık yeni ihracat kredisi destek programı çerçevesinde, başvuran ve şartlara uyan her KOBİ'ye 6 ay vadeli, vade sonunda defaten ödemeli olmak üzere 200 bin dolara kadar kredi kullandırılacağını söyledi.
- Avrupa Merkez Bankası Başkanı Jean-Claude Trichet, küresel mali piyasaları özellikle hedge fonları ve kredi değerlendirme kuruluşları için yeni düzenlemelerde, ülkeler arasında daha iyi koordinasyon sağlanması çağrısında bulundu.
- Ankara Ticaret Odasında (ATO) gerçekleştirilen seçimler sonunda Sinan Aygün yeniden başkan seçildi.
- Merkezi yönetimin toplam borç stoku, Ocak ayında 10,8 milyar lira artarak 391,1 milyar liraya çıktı.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 30 Ocak-6 Şubat haftasında 5 milyar 490,6 milyon TL artarak 463 milyar 874,4 milyon TL'ye yükseldi.

24 Şubat

- TCMB Reel kesimin güveni Şubat ayında da bir önceki aya göre 3,2 puan artarak, 62,6'ya yükselirken, bir yıllık dönemde ise 41,5 puanlık azalış gösterdi.
- Türkiye'yi ziyaret eden yabancı sayısı 2009 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,96 düşüş gösterdi.
- Hazine Müsteşarlığı, 20 Kasım 2013 vadeli değişken faizli tahvilin Mayıs ayında gerçekleştirilecek kupon oranını yüzde 4,43 olarak ilan etti.
- ABD hükümetinin geçen yıl iki kez yardım ettiği sigorta şirketi American International Group'un (AIG), hükümetten daha fazla yardım istediği ve geçen yılın dördüncü çeyreği için 60 milyar dolar zarar açıklamasının beklendiği bildirildi.

25 Şubat

- BOTAS'ın doğalgazda fiyat revizyonunda çözümsüzlük ile belirlenen kalitenin altında gaz verilmesi gibi gerekçelerle İran'a açtığı tahkim davasını kazandığı bildirildi.

26 Şubat

- IMF Türkiye Temsilcisi Hüseyin Samiei, dış borç seviyesine bakıldığında iyi bir konumda olduğu görülen Türkiye'nin dış borcunun, benzer ülkelere göre daha düşük olduğunu kaydetti.
- D-8 Ülkeleri Gıda Güvenliği toplantısı, Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da başladı.
- İngiliz Royal Bank of Scotland (RBS) 2008'de İngiltere'de bir şirketin tarihindeki en büyük yıllık kayba imza atarak 34,3 milyar dolar zarar etti.
- Hazine Müsteşarlığı, yılın ilk ayında çeşitli sektörlerle yönelik toplam 1 milyar 538,3 milyon TL tutarındaki 114 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi. Teşviğe bağlanan tutar geçen yılın aynı ayına göre yüzde 46,5 azalış gösterdi.

27 Şubat

- ABD Ticaret Bakanlığının açıkladığı verilere göre, 2008 yılı son çeyrekte ABD'nin gayri safi yurtiçi hasılası beklentilerden çok hızlı şekilde yüzde 6,2 oranında küçüldü.
- Dünya Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve Avrupa Yatırım Bankası (EIB), Doğu ve Orta Avrupa'daki ekonomik krize çözüm bulmak için ortak bir program başlattı.
- Arçelik A.Ş'nin, çoğunluk hissesine sahip olduğu iştiraki Grundig Elektronik A.Ş. ile birleşme kararı aldığı bildirildi.

- İhracat bu yılın Ocak ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 25,7 azalarak 7 milyar 891 milyon dolar oldu. İthalat da Ocak'ta yüzde 43,3 oranında azaldı ve 9 milyar 271 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 13-20 Şubat haftasında 723 milyon dolar azalarak 66 milyar 320 milyon dolara düştü.

28 Şubat

- İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanlığına Murat Yalçıntaş, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanlığına Tanıl Küçük yeniden seçildi.
- Kamu kesiminin yılbaşından 25 Şubat'a kadar olan dönemde yaptığı toplam dış borç ödemesi 1 milyar 916,6 milyon dolara ulaştı. Söz konusu ödemelerin 916,9 milyon dolarlık bölümü 2-25 Şubat döneminde gerçekleştirildi.

MART

2 Mart

- "Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülüklere Uyum Programı Hakkında Yönetmelik" uygulamaya girdi.
- Uluslararası Hububat Konseyi'nin (IGC) Ocak tarihli son raporuna göre, geçen sezon dünya hububat üretimi 101 milyon ton artışla 1 milyar 788 milyon ton olarak gerçekleşti.
- Ocak ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 25,7 gerilerken, ithalatta yüzde 43,3 düşüş yaşandı. Bunun sonucunda dış ticaret açığı yüzde 75,9 küçüldü.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 6-13 Şubat haftasında 2 milyar 245 milyon TL artarak 466 milyar 119,6 milyon TL'ye yükseldi.

3 Mart

- OECD, üye ülke hükümetlerine, küresel mali kriz ile birlikte ekonomilerinde "korumacılık eğilimine girmemeleri" uyarısı yaptı.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Şubat ayında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 0,34 gerilediğini, üretici fiyatları endeksinin ise (ÜFE) yüzde 1,17 arttığını açıkladı. Yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 7,73, ÜFE'de de yüzde 6,43 oldu.
- İhracatta son aylarda yaşanan düşüş, Şubat ayında hızlanarak devam etti. Türkiye'nin toplam ihracatı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 35,19 azalarak 6 milyar 865,5 milyon dolara geriledi;
- Ocak-Şubat dönemindeki ihracat yüzde 31,74'lük azalışla 13 milyar 908,3 milyon dolar oldu.

4 Mart

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarlığına, Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürü Ali Boğa atandı.
- Gelir İdaresi Başkanlığına, Başkan Yardımcısı Mehmet Kilci getirildi.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, küresel krizin dünyanın en yoksul ülkelerini etkilemeye başladığını ve 22 ülkenin bu yıl 25 milyar dolar ek kaynağa ihtiyacı olabileceğini söyledi.

5 Mart

- Avrupa Merkez Bankası (AMB) gösterge faiz oranını yüzde 2'den yüzde 1,5'e indirdi.
- İngiltere Merkez Bankası faiz oranını yüzde 1'den yüzde 0,5'e çekti.
- General Motors (GM) denetçileri, şirketin faaliyetlerini sürdürebilmesi konusundaki şüphelerini dile getirince, uluslararası piyasalarda dolar değerlendirildi.
- ABD'nin Cleveland kentinde 2 hafta önce by-pass ameliyatı geçiren Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Türkiye'ye döndü.
- KİT'lerin görev zararı 2008 yılında bir önceki yıla göre yüzde 48 artışla 2 milyar 185,4 milyon TL'ye yükselirken, yapılan 1 milyar 243,6 milyon TL'lik ödemeyle 2009'a devreden zarar 941,8 milyon TL oldu.

7 Mart

- İngiltere'nin önde gelen bankası Lloyds Bank grubu, devletin kontrolüne geçti.

9 Mart

- En geniş tanımlı para arzı M3, 13-20 Şubat haftasında 1 milyar 96 milyon TL artarak 467 milyar 216 milyon TL'ye yükseldi.
- Doların 1,825 liraya çıkmasıyla Merkez Bankası, 10 Mart 2009 tarihinden itibaren döviz satım ihaleleri yoluyla piyasaya döviz likiditesi sağlanmasına karar verildiğini bildirdi.
- Türkiye'nin sanayi üretimi Ocak ayında, 2008 yılının aynı ayına göre yüzde 21,3 oranında azaldı.
- Nikkei Endeksi, yüzde 1,2 (87,07 puan) oranında değer kaybederek, son 26 yılın en düşük endeks değeri olan 7.086,03 puandan kapandı.
- Londra Menkul Kıymetler Borsası, son 6 yılın en düşük düzeyine geriledi.
- Fortis Bank A.Ş., Fortis Bank Belçika'nın yüzde 75'inin Belçika devleti tarafından BNP Paribas'a satılması, geride kalan yüzde 25 hissenin de Belçika devletinin elinde bulundurulmasını karara bağlandı.
- İzlanda'da hükümet, geçen yılki finansal çöküşten sonra ayakta kalan son bağımsız banka Straumar Burduras'a da el koydu.

10 Mart

- Merkez Bankası'nın döviz satım ihalelerine yeniden başladı. İlk gün, döviz satım ihalesindeki satış tutarını 50 milyon dolar olarak açıkladı.
- Ruble ve riyalı ticaretin önü açıldı. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda yapılan değişikliklerle, bankalar ve bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlara, yaptıkları işlemlerde konvertibl dövizleri belirleme yetkisi tanındı.

- Hazine'nin net 616 milyon lira net satış gerçekleştirdiği 6 ay vadeli TL Cinsi İskontolu Referans Hazine Bonosu İhalesinde yıllık bileşik faiz yüzde 13,1 oldu.
- Türkiye'nin cari işlemler dengesi, Ocak ayında 291 milyon dolar fazla verdi.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Şubat ayında, geçen yılın aynı ayına göre 15,5 puan azaldı ve yüzde 63,8 seviyesinde gerçekleşti.

11 Mart

- Doğan Yayın Holding A.Ş., Halkalı Vergi Dairesi Müdürlüğüne teminat olarak gösterilen varlıkların ekspertiz değerinin 1 milyar 84,9 milyon TL olduğunu bildirdi. Doğan Gazetecilik A.Ş., Danıştay 13. Dairesinin, Vatan Gazetesi'nin imtiyaz haklarına sahip Bağımsız Gazeteciler ve Kemer Yayıncılık hisselerinin devrinin yürütmesini durdurduğunu bildirdi.

12 Mart

- Genentech firmasının yüzde 56'sına sahip olan Roche, geri kalan hisseler için 46,8 milyar dolar ödeyeceğini açıkladı.
- Türkiye'ye Ocak ayında, net uluslararası doğrudan yatırım girişi (fiili girişi) 1 milyar 92 milyon dolar oldu.
- 50 milyar dolarla Wall Street tarihinin en büyük yolsuzluğunu yapmakla suçlanan Bernard Madoff, suçunu kabul etti.

13 Mart

- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ekonomide 4. tedbir paketini açıkladı. Pakete göre Eximbank'ın sermayesi 500 milyon lira artırılabilecek. Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu yüzde 5 düşürülecek. Bütçeden KOSGEB için öngörülen ödeneğe 75 milyon lira ilave yapılacaktır. İhracatçının rekabet gücünün yükseltilmesi amacıyla Destekleme Fiyat İstikrar

Fonu'na ayrılan para artırılabacak. Yeni konutların satışından alınan yüzde 18'lik KDV, üç ay süreyle yüzde 8'e indirilecek. Otomotiv firmalarının elindeki mevcut araçlardan alınan ÖTV oranı 3 ay süreyle düşürülecek. Beyaz eşya ve elektronik eşyada uygulanan ÖTV'nin oranı 3 ay süreyle indirilecek.

- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanlığına Prof. Dr. Vedat Akgiray, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanlığına da Mehmet Küçük atandı.
- ABD'li otomotiv şirketi General Motors (GM), daha önce Mart ayı için hükümetten istediği 2 milyar dolara ihtiyacı olmadığını bildirdi.
- Bulgaristan'ın, Türkiye ile 1998 yılında imzaladığı ve Ceylan Holding'in üstlendiği "Yukarı Arda Projesi"ni içeren anlaşmayı tek taraflı olarak feshettiği bildirildi.

14 Mart

- G-20 ülkelerinin 2 Nisan'da Londra'da yapacakları zirve öncesinde, maliye ve ekonomi bakanları İngiltere'nin Brighton kenti yakınlarındaki Horsham kasabasında toplandı.
- Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte değişikliğe gidildi ve yatırımı tamamlanmamış irtifak hakkı ve kullanma izinlerinde bedelin, talep edilmesi halinde 2 yıl süreyle yüzde 50 indirimli tahsil edilmesi kararlaştırıldı.

16 Mart

- 4. tedbir paketinin vergi indirimleri uygulamaya girdi. 15 Haziran'a kadar geçerli olacak Bakanlar Kurulu Kararına göre, net alanı 150 metrekare ve üzeri konut teslimlerinde KDV oranı yüzde 18'den yüzde 8'e düşürüldü. ÖTV oranı da, ticari araçlarda yüzde 10 yerine yüzde 1, motor silindirin hacmi 1600 cm³'ü geçmeyen otomobillerde yüzde 37 yerine yüzde 18, otobüslerde de yüzde 1 yerine sıfır olarak

uygulanacak. Elektronik ve beyaz eşyada ise yüzde 6,7'lik ÖTV sıfırlandı. Tüketici kredilerindeki KKDF de, yüzde 15'den yüzde 10'a indirildi.

- Türkiye'de, 2008 yılı Aralık ayında işsizlik oranı, 3 puan artarak yüzde 13,6 olarak hesaplandı. İşsiz sayısı da, 838 bin kişi artarak, 3 milyon 274 bin kişi oldu.
- ABD Başkanı Barack Obama, hükümetin geçen yıl iflastan kurtardığı sigorta şirketi American International Group'taki (AIG) prim ödemelerine tepkisini dile getirdi ve bu ödemeleri engellemek için gereken tüm yasal önlemlerin alınması direktifini verdi.
- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin ilk hızlı tren hattı olan Ankara-Eskişehir hızlı tren hattını açtı.

17 Mart

- AB Komisyonunun Nabucco projesi için ayırdığı 250 milyon avroya, üye ülkeler onay vermedi.
- Rusya'nın doğalgaz devi Gazprom Başkan Yardımcısı Aleksandır Medvedev, Nabucco doğalgaz projesine katılmaları için davet aldıklarını ancak, bunu reddettiklerini söyledi.
- Otomobil üretimi Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 55,8, sektörün toplam üretimi de yüzde 63 azaldı.

18 Mart

- Çin Ticaret Bakanlığı, Coca Cola şirketinin, Çin'in en büyük meyve suyu şirketlerinden biri olan Huiyuan firmasını satın alma teklifini reddetti.
- Aylık Sanayi Ciro Endeksi, Ocak'ta 2008'in aynı dönemine göre yüzde 11,5, sanayi sipariş endeksi ise yüzde 13,6 azalış gösterdi.

- Hazine Müsteşarlığı, Şubat'ta çeşitli sektörlerle yönelik toplam 1 milyar 59 milyon TL tutarındaki 153 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi.

19 Mart

- ABD Merkez Bankası (FED), ABD ekonomisine 1,4 trilyon dolar nakit akışı sağlayacağını açıkladı.
- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, kısa vadeli faiz oranlarında 1 puan indirim yaptı. Buna göre gecelik borçlanma faiz oranı yüzde 11,50'den yüzde 10,50'ye, borç verme faiz oranı da yüzde 14'den yüzde 13'e çekildi.
- IMF, dünya ekonomisinin bu yıl yüzde 0,5 ile yüzde 1 arasında küçüleceğini bildirdi.
- BDDK, bankacılık sektörü kırımın Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 22,8 artışla 1,6 milyar TL'ye çıktığını bildirdi
- Geçen yıl Ocak-Şubat döneminde 5 milyar 23,9 milyon TL olan teşviğe bağlanan oran bu yılın aynı döneminde yüzde 49,1 azalarak 2 milyar 552,8 milyon TL'ye geriledi.

20 Mart

- AB devlet ve hükümet başkanları, 200 milyon Avrosu Nabucco projesine olmak üzere, kullanılmayan AB fonlarından enerji ve geniş bant internet altyapısına 2 yıl içinde 5 milyar avro harcanması konusunda uzlaştılar.
- 1 Nisan'dan geçerli olmak üzere sanayi elektriğinin fiyatında yüzde 1,66, konut elektriğinin fiyatında ise yüzde 1,58 oranında indirim yapıldı.
- AB devlet ve hükümet başkanları, Orta ve Doğu Avrupa'daki yeni üyeler için ayrılan 25 milyar avroluk acil kredi paketinin 50 milyar avroya çıkarılması konusunda uzlaştı.

- Merkezi yönetim bütçesinden Şubat ayında 25 milyar 808 milyon lira harcama yapıldı, 18 milyar 415 milyon lira da gelir elde edildi. Bütçe, Şubat ayını 7 milyar 393 milyon liralık açıkla kapattı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 6 Mart-13 Mart haftasında 104 milyon dolar artarak 67 milyar 487 milyon dolara ulaştı.

21 Mart

- Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick, dünya ekonomisinin bu yıl yüzde 2'ye kadar küçülmesini beklediklerini söyledi.

22 Mart

- Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK) tarafından kullandırılan düşük faizli tarım kredilerinin vadesi işletme kredilerinde 18 aydan 2 yıla, yatırım kredilerinde 5 yıldan 7 yıla çıkarıldı.

23 Mart

- ABD Yönetimi, bankaların bilançolarında bulunan ve kredi piyasasının çalışmasını önleyen toksik (zehirli, batık) varlıkları satın almak için 1 trilyon dolara kadar harcama kararı aldı.
- Merkezi yönetim brüt borç stoku Şubat sonu itibariyle bir ay öncesine göre yüzde 3,2 artarak 403,5 milyar TL'ye çıktı.
- Hazine'nin alacağı Şubat ayı itibariyle 25.8 milyar TL'ye yükseldi.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 27 Şubat-6 Mart tarihleri arasında 4 milyar 667 milyon TL artarak 475 milyar 622 milyon TL'ye çıktı.

24 Mart

- ABD Merkez Bankası Başkanı Ben Bernanke, 1930'lardaki gibi bir ekonomik çöküşün yaşanmaması için AIG'nin kurtarılmasına karar verildiğini kaydetti.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Khan, küresel krizi çözmek için koordineli hareket edilmezse, işsizlik ve iç ayaklanmaların hızla artış göstereceğini söyledi.
- İngiltere'de Şubat ayı üretici fiyat endeksinin 49 yıldır ilk kez sıfıra düştüğü açıklandı.
- Çin Merkez Bankası Başkanı Zhou Xiaochuan, IMF tarafından kontrol edilen yeni bir küresel para birimi önerdi.
- Şekerbank hisselerinin yüzde 33,98'ini elinde bulunduran BTA Securities JSC'nin sahibi BTA Bank JSC sermayesinin yüzde 78,14'ünün Kazakistan Devlet Varlık Fonu Samruk Kazyna tarafından devralındığı bildirildi.
- Türk Eximbank Genel Müdürü Ahmet Kılıçoğlu, 1 yıla kadar vadeli kredilerde, faiz oranlarının 2'şer puan indirildiğini açıkladı.

25 Mart

- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 3 ay süreyle gayrimenkul alım satımlarında tapu harcını binde 15'ten binde 5'e, ev ve ofis mobilyaları ile KOBİ'lerin kullandığı bazı sanayi ve iş makinelerinde ise KDV'yi yüzde 18'den yüzde 8'e indiren 5 maddelik yeni ekonomik önlem paketini açıkladı.
- Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından yoksul vatandaşlara yönelik yapılacak ve 100 liradan başlayan taksitlerle satılacak 45 metrekairelik konutların satışı için talep toplanmaya başlandı.
- Reel kesimin güveni Mart ayında da geçen aya göre 5,2 puan artarak, 67,8'e yükseldi.

26 Mart

- Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne 500 milyon dolar tutarında kredi sağlamasına ilişkin Kredi Anlaşması, Bakanlar Kurulunca onaylandı.
- BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun, G-20 ülkelerinin liderlerine küresel mali krizin vurduğu gelişmekte olan ülkeler için 2 yıllık ve 687 milyar sterlinlik bir mali teşvik paketi hazırlamaları çağrısında bulundu.
- Sırbistan'ın, IMF ile 3 milyar avroluk bir program üzerinde anlaşmaya vardığı bildirildi.
- Kredi Garanti Fonu, Marmara Birlik Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği üyesi olan zeytin üreticisi çiftçilere kullanılacak kredilerin yüzde 50'sine kefil olarak, 5 milyon TL kredi imkanı sağlayacak.

27 Mart

- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, küresel krizin etkilerini azaltmak amacıyla Kredi Garanti Fonu'na 1 milyar lira aktarılacağını açıkladı.
- Türkiye otomobil pazarı, Şubat ayında da yüzde 31,6 daraldı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 13-20 Mart haftasında 677 milyon dolar azalarak 66 milyar 810 milyon dolara düştü.

28 Mart

- Ünlü finans spekülâtörü George Soros, 2 Nisan'da Londra'da yapılacak olan G-20 zirvesinin küresel ekonomik sistem için son şans olduğunu söyledi.
- Norveç, IMF'ye 4,6 milyar dolarlık destekte bulunacağını bildirdi.

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun (EPDK), elektrik fiyatlarında abone gruplarına göre yüzde 1,5-1,89 oranlarında indirim sağlayan kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

29 Mart

- Yaz saati (ileri saat) uygulamasına geçildi. Saatler, 03.00'de, bir saat ileri alınarak 04.00'e getirildi.
- Bazı sektörlerdeki mallara uygulanacak KDV'nin yüzde 18'den, yüzde 8'e indirilmesine dair Bakanlar Kurulu Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

30 Mart

- Almanya Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier, ekonomik kriz nedeniyle büyük zarara uğrayan Opel otomobil şirketinin kurtarılması amacıyla, devletin şirket hisselerine geçici süreyle iştirak etmesini önerdi.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 6-13 Mart tarihleri arasında 2 milyar 482,4 milyon TL artarak 478 milyar 104,5 milyon TL'ye çıktı.

31 Mart

- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye ekonomisinin 2008 yılında yüzde 1,1 oranında büyüdüğünü açıkladı. Kesintisiz 27 çeyrektir büyüyen Türkiye ekonomisi, 2008 yılının son çeyreğinde yüzde 6,2 küçüldü.
- 2008 yılında kişi başına GSYH, cari fiyatlarla 13 bin 367 lira, dolar cinsinden 10 bin 436 dolar olarak hesaplandı.
- TÜİK, 2007 yılı ile 2008'in ilk 3 çeyreğinin milli gelir rakamlarını revize etti, 2007 büyüme rakamı yüzde 4,6'dan yüzde 4,7'ye yükseltildi.

- 2008 yılı sonu itibariyle, Türkiye'nin dış borcu 276,8 milyar dolara, net dış borç stoku 150,7 milyar dolara yükseldi. Kamu net borç stoku, 2008 yılı sonu itibariyle bir önceki yıla göre yüzde 9,3 artarak 271,5 milyar lira oldu.
- Dünya Bankası, küresel büyümenin bu yıl, 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez yüzde 1,7 daralacağı tahmininde bulundu.
- İhracat Şubat ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24,9 azalarak 8 milyar 317 milyon dolar oldu. İthalat da Şubat'ta yüzde 47,6 oranında azaldı ve 8 milyar 398 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Mahalli idareler yeni döneme 14 milyar 73 milyon TL'lik Hazine borcu ile girdi.
- 30 Haziran'a kadar tapu harcı binde 5 olarak belirlenirken, sanayi makineleri, mobilya sektörü ve bilgisayar ürünlerinde de KDV oranı yüzde 18'den yüzde 8'e düşürüldü.

NİSAN

1 Nisan

- İhracat Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24,9 azalarak 8 milyar 317 milyon dolara indi. Aynı dönemde ithalat da yüzde 47,6 azalarak 8 milyar 398 milyon dolara geriledi.
- Hazine, Nisan ayında iç piyasaya yapılacak 7,8 milyar TL'lik itfaya karşılık, iç piyasadan 6,4 milyar TL tutarında bir borçlanmaya gidecek.

2 Nisan

- İhracat Mart ayında yüzde 34,93 azalarak 10 milyar 952 milyon dolardan 7 milyar 126 milyon dolara indi (TİM).
- G-20 üyeleri Londra'daki zirvede IMF ve diğer kalkınma kuruluşlarına 1,1 trilyon dolar kaynak aktarılması konusunda anlaştı.
- Türkiye ile IMF, doğrudan görüşmelere yeniden başlama kararı aldı.
- Merkez Bankası, yarından itibaren döviz satım ihalelerini durduracağını bildirdi.
- TEDAŞ Genel Müdürü Haşım Keklik, Ankara'da bazı semtlerde seçim gecesi elektriklerin kesilmesinin "sabotaj olduğu ve bu konuda inceleme başlatıldığı" iddialarıyla ilgili olarak ne TEDAŞ yetkililerinin ne de polisin, elektriği kesilen trafoalarda herhangi bir incelemesinin söz konusu olmadığını açıkladı.
- Avrupa Merkez Bankası, faiz oranını çeyrek puan indirdi. Merkez Bankası, faiz oranlarını tarihi düzey olarak nitelendirilen yüzde 1,25'e çekti.

- İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne, sabah saatlerinde, İstanbul, İzmir ve Ankara'da, borsada manipülasyon yapıldığı iddiaları üzerine düzenlenen operasyonda, 54 kişi gözaltına alındı.

3 Nisan

- Otomotiv ihracatında yılın ilk çeyreğinde ana sanayide yüzde 58, yan sanayide yüzde 46 gerileme yaşandı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 20-27 Mart haftasında 593 milyon dolar azalarak 66 milyar 217 milyon dolara düştü.
- Yurtiçi döviz hesapları 13-20 Mart haftasında 3 milyar 417 milyon dolar artarak 87 milyar 219 milyon dolara çıktı.
- Uluslararası Tekstil Hazır Giyim ve Deri İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Neil Kearney, geçen yıl Eylül ayından bu yana dünyada deri, tekstil ve ayakkabı sektöründe 12 milyon kişinin işsiz kaldığını, 8 bin 500 fabrikanın da o tarihten bu yana kapandığını açıkladı.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü, toplam 5 bin 468 adet maden sahasını aramaya açmak üzere ihaleye çıktı.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, G-20 zirvesinin ardından, dünyada potansiyel krizlerle mücadele etmek için IMF'nin şimdi yeterli güce sahip olduğunu bildirdi.
- Türkiye İstatistik Kurumu, Mart ayında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 1,10, üretici fiyatları endeksinin (ÜFE) yüzde 0,29 arttığını açıkladı. TÜİK'e göre, mart ayı itibarıyla yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 7,89, ÜFE'de yüzde 3,46 oldu.

4 Nisan

- ABD Ticaret ve Kalkınma Kurumu ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve temiz kömür teknolojisi konularında geniş bir işbirliği programının ana hatlarını belirleyen bir mutabakat anlaşması imzalandı.
- ABD Merkez Bankası Başkanı Ben Bernanke, kredi sistemini teşvik etmek ve ABD ekonomisinde yeniden iyileşme sağlanması için ellerindeki tüm araçlarını kullanacaklarını belirterek, ABD ekonomisinde iyileşmenin yavaş olabileceği uyarısında bulundu.

6 Nisan

- Japonya'da 75 milyar avroluk yeni teşvik paketi açıklandı.
- Çalık Holding, Sabah-ATV'nin satın alınma sürecinde kullanılan 750 milyon dolarlık kredinin karşılığında, 1 milyar 250 milyon dolarlık işletmenin tamamı ve buna ilave olarak Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Çalık'ın şahsi kefaletinin bankalara teminat olarak verildiğini açıkladı.

7 Nisan

- Avustralya Merkez Bankası faizleri çeyrek puan indirerek, son 50 yılın en düşük faiz düzeyi olan yüzde 3'e çekti.
- AB ve ortak para kullanan 16 ülkenin dahil olduğu Avro Bölgesi'nde 2007'nin aynı dönemine göre geçen yılın son çeyreğinde yüzde 1,3 olarak açıklanan küçülme rakamı, yüzde 1,4'e revize edildi.
- Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından ABD Başkanı Barack Obama'nın Türkiye ziyareti anısına hatıra para basıldı.

8 Nisan

- Türkiye'nin sanayi üretimi Şubat ayında, 2008 yılının aynı ayına kıyasla yüzde 23,7 oranında azaldı.
- Hazine Müsteşarlığı, 3 Nisan 2013 vadeli değişken faizli Devlet Tahvilinin 7 Ekim 2009 tarihindeki kupon ödemesine esas teşkil edecek kupon oranının yüzde 8,02 olduğunu bildirdi.
- Geçen yılın ilk çeyreğinde 350 bin 902 adet olan otomotiv üretimi bu yılın aynı döneminde yüzde 59,4 azalışla 142 bin 567 adede geriledi.
- AB Komisyonu, borçlanmakta zorlanan bankalara sağlanan hazine garantileri dahil, 27 AB üyesinde küresel mali krize karşı alınan tedbirlerin, 3 trilyon avroya ulaştığını duyurdu
- Almanya'da Cabrio tipi otomobil üreten tanınmış şirketlerden Karmann, iflas duyurusunda bulundu.
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı, dünyada kayıt dışı çalışan kişi sayısının 1,8 milyarı bulduğunu, buna karşılık 1,2 milyar insanın ise kayıt altında olduğunu açıkladı.

9 Nisan

- Merkez Bankası'nca tespit edilen reeskont ve avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranları 6-7 puan indirildi.
- İngiliz Barclays Bankası, ABD merkezli menkul kıymet yönetimi birimi iShares firmasını, Avrupa merkezli yatırım şirketi CVC'ye 4,4 milyar dolara satma konusunda anlaştı.
- Dünya otomotiv sektöründeki krize rağmen Hintli Tata Grubu, dünyanın en ucuz otomobili "Nano"yu Hindistan'da satışa sundu. Yeni Delhi ve Bombay'daki bayilerde sergilenmeye başlanan Nano, 100 bin rupiden (1.500 avro) piyasaya sürüldü.

- Sanayi üretimi Şubat ayında yüzde 23,7 gerileyerek rekor düşüşle dibe vurdu.
- Geçen yılın ilk çeyreğinde 350 bin 902 adet olan otomotiv üretimi bu yılın aynı döneminde yüzde 59,4 azalışla 142 bin 567 adede geriledi.

10 Nisan

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 27 Mart-3 Nisan haftasında 2 milyar 406 milyon dolar azalarak 63 milyar 811 milyon dolara düştü.
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, elektrik dağıtımında Çoruh ve Osmangazi elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi için ilana çıktı.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Mart ayında, geçen yılın aynı ayına göre 16,5 puan azaldı ve yüzde 64,7 seviyesinde gerçekleşti.
- Japonya Başbakanı Taro Aso, dünyanın ikinci büyük ekonomisini durgunluktan çıkarmak için 150 milyar dolar tutarında yeni bir teşvik paketi açıkladı.
- Türkiye'nin, 2008 yılı Şubat ayında 3 milyar 871 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2009 yılının aynı döneminde 343 milyon dolar fazla verdi.
- Forbes dergisinin açıkladığı 2 bin büyük şirket arasında Türkiye'den 13 şirket yer aldı.

11 Nisan

- Boren ile Tamsan işbirliğiyle yürütülen proje çerçevesinde Türkiye'de ilk kez dalga enerjisinden elektrik üretimi gerçekleştirildi.
- Dünyanın 80 ülkesinden 2 bin Türk girişimciyi bir araya getiren Dünya Türk Girişimciler Kurultayı kapsamında işbirliği ve lobicilik faaliyetlerini yürütmesi için Dünya Türk İş Konseyi kuruldu.

12 Nisan

- Devlet Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye ve IMF'nin, 3 yıllık stand-by anlaşmasına ilişkin görüşmelere yol gösterecek prensipler konusunda mutabakat sağladığını, ancak ön anlaşmaya varılmadığını açıkladı.

13 Nisan

- Katılım öncesi ekonomik program açıklandı. Türkiye ekonomisinin 2009 yılında yüzde 3,6 oranında daralması, 2010 yılında yüzde 3,3, 2011'de ise yüzde 4,5 oranında büyümesi öngörüldü. Bu yıl sanayi sektörü üretiminin yüzde 9,7 oranında daralması beklenirken, işsizlik oranının yüzde 13,5 düzeyine yükseleceği öngörüldü. Programda, 2009 tüketici fiyatları enflasyonu yüzde 7,5, 2010 yılı enflasyonu yüzde 6,5, 2011 enflasyonu da yüzde 5,5 olarak yer aldı. 2009, 2010 ve 2011 yıllarında ihracatın sırasıyla 104, 111 ve 120 milyar dolar olacağı tahmin edildi.
- İmalat sanayiinde kapasite kullanım oranı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre 16,5 puan birden azalarak yüzde 64,7'ye indi.
- Merkez Bankası, geçen yıl Şubat ayında 3 milyar 871 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabının, bu yılın Şubat ayında 343 milyon dolar fazla verdiğini bildirdi.
- Bankacılık sektörünün net karı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 39,7, bir önceki aya göre yüzde 38,3 artarak 3 milyar 204 milyon TL oldu.
- En geniş tanımlı para arzı M3, bu yılın ilk çeyreğinde yıl başına göre 15 milyar 111 milyon TL artarak 473 milyar 495 milyon TL'ye ulaştı.

14 Nisan

- Hükümet uzun zamandır ısrarla koruduğu 2009 için yüzde 4 büyüme hedefini, yüzde 3,6 daralma olarak revize etti.
- Krize karşı alınan 36 önlemin 2008-2010 dönemindeki toplam maliyeti 54,4 milyar lira olarak belirlendi.
- Ekonomiyi canlandırmak için KDV indirimi uygulanacak malların kapsamı genişletildi.
- 2009 yılı Ocak-Mart döneminde bütçe giderleri 66 milyar 425 milyon lira, bütçe gelirleri 47 milyar 298 milyon lira ve bütçe açığı da 19 milyar 127 milyon lira olarak gerçekleşti. Mart ayı bütçe giderleri 21 milyar 820 milyon, gelirleri 13 milyar 53 milyon, bütçe açığı ise 8 milyar 767 milyon lira oldu.
- Merkez Bankası, 2008 yılında 1 milyar 990 milyon 767,9 bin TL kar etti.
- Ziraat Bankası'nın 2008 yılı net kar kaleminin 2 milyar 134 milyon lira olarak gerçekleştiği, 2008 yılı karından Hazine'ye 750 milyon lira net kar payı ödenmesinin kararlaştırıldığı bildirildi.
- Halkbank, 2008 yılını 1 milyar 18 milyon lira net karla kapattı.
- Uluslararası net doğrudan yatırımlar, Şubat ayında, Ocak ayına göre yüzde 67,1 oranında düşüşle, 366 milyon dolara geriledi.

15 Nisan

- Türkiye'de, 2009 yılı Ocak ayında işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,9 puan artarak yüzde 15,5 olarak hesaplandı. İşsiz sayısı Ocak 2009 döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 59 bin kişi artarak 3 milyon 650 bin kişi oldu.
- Bütçe açığı yılın ilk çeyreğinde yüzde 337 artarak 4 milyar 374 milyon TL'den 19 milyar 127 milyon TL'ye yükseldi.

- Uluslararası doğrudan yatırımlar Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18,6 azalarak 1 milyar 480 milyon dolara geriledi.
- 2009 Yılı Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere alan bazlı olarak mazot, kimyevi gübre ve toprak analizi destekleme ödemelerine başlandı.
- Milli Piyango'nun özelleştirilmesi için açılan ihaleye 2 teklif geldi.
- Merkez Bankası faizi yüzde 10'un altına indi.

16 Nisan

- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, kısa vadeli faiz oranlarını 0,75 puan indirdi. Buna göre, gecelik faiz oranları borçlanmada yüzde 9,75'e, borç vermede ise yüzde 12,25'e çekildi.
- Şubat ayında sanayi üretimi, ortak para kullanan 16 ülkenin dahil olduğu Avro Bölgesi'nde yüzde 18,4 ve 27 üyeli AB'de yüzde 17,5 geriledi.
- Çin ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,1 büyüdüğü açıklandı.
- IMF, ekonomik durgunluğun beklenenden daha uzun sürebileceğini, durgunluğun ardından ekonomide iyileşmenin zayıf olacağını bildirdi.

17 Nisan

- Tüketici güven endeksi Mart ayında bir önceki aya göre yüzde 1,04 artarak 74,77 değerine yükseldi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 3-10 Nisan haftasında 182 milyon dolar artarak 63 milyar 993 milyon dolara ulaştı.
- Türkiye Sınai ve Kalkınma Bankası (TSKB) Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine, bankanın en büyük sermaye ortağı Türkiye İş Bankasının Genel Müdürü Ersin Özince getirildi.

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Türkiye'nin kuzeyindeki 5 ili kapsayan ve elektrik dağıtımında 7. bölge olan Yeşilirmak Elektrik Dağıtım Bölgesinde ihale ilanına çıktı.
- Dünyanın en büyük ikinci petrol tüketicisi Çin ile Kazakistan, 5 milyar dolarlık petrol anlaşması imzaladı.
- Forbes dergisi, küresel ekonomik kriz yüzünden Rus milyarderlerin servetlerinin 380 milyar dolarlık kayıpla 142 milyar dolara kadar indiğini ve milyarder sayısında da üçte iki oranında bir azalma olduğunu bildirdi.

19 Nisan

- **Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) genel başkanlığına yeniden Ömer Cihad Vardan seçildi.**
- Bulgaristan, patates siğili hastalığı görüldüğü gerekçesiyle Türkiye'den patates ihracatını sınırlayabileceğini bildirdi.

20 Nisan

- Merkez Bankası, ihracatçı firmaların finansman ihtiyacına olabildiğince katkı sağlamak amacıyla, ihracat reeskont kredisi limitinin 1,5 milyar dolar artırılarak 2,5 milyar dolara yükseltildiğini açıkladı.
- Hükümetin, krize karşı aldığı önlemlerin maliyetinin 2008'de 8 milyar 645 milyon TL, 2009'da 30 milyar 446 milyon TL, 2010'da 15 milyar 280 milyon TL olmak üzere toplam 54 milyar 371 milyon TL olduğu belirlendi.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 27 Mart-3 Nisan haftasında 2 milyar 771,3 milyon TL azalarak 470 milyar 724 milyon TL'ye düştü.
- Merkezi Yönetim brüt borç stoku, Mart ayı sonu itibarıyla 407,7 milyar lira olarak gerçekleşti.

- IMF Esnek Kredi Hattından 47 milyar dolar tutarında kredi isteyen Meksika'nın başvurusunu onayladı.
- Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerine göre, 2009 yılının ilk 3 ayında kredi kartı harcamaları yüzde 14 artışla 46 milyar liraya ulaştı.
- Türk Telekom'un, yılın ilk çeyreğinde konsolide gelirlerinin 2,5 milyar lirayı aştığı bildirildi.

21 Nisan

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik Üretim AŞ (EÜAŞ) Genel Müdürlüğü, Petrol Ofisi AŞ'nin 10 şirketini, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu uyarınca 1'er yıl süreyle tüm ihalelere katılmaktan yasakladı.
- Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, varlık barışı için 14,8 milyarlık beyan olduğunu bildirdi.

22 Nisan

- IMF'nin yayımladığı “Dünyanın Ekonomik Görünümü” raporunda, Türkiye ekonomisinin, 2009 yılında yüzde 5,1 küçülmesinin ve 2010'da ise yüzde 1,5 oranında büyümesinin beklendiği bildirildi.

24 Nisan

- Merkez Bankası Beklenti Anketi'nden yıl sonu küçülmesi için yüzde 3,6 sonucu çıktı.
- Bina İnşaatı Maliyeti Endeksi, 2009 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,42 azalış gösterdi.
- Dünyanın en büyük içecek şirketi Coca-Cola'nın Üst Yöneticisi Muhtar Kent, yönetim kurulu başkanı olarak seçildi.

- Merkez Bankasının döviz rezervleri 62 milyar 414 milyon dolarla yılın en düşük düzeyine geriledi.
- Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick, artan işsizlik ve korumacılık nedeniyle dünyanın toplumsal bir kriz tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu söyledi.

25 Nisan

- Sanayileşmiş yedi ülkenin oluşturduğu G-7 ülkeleri, 1930'lu yıllardan beri yaşanan en kötü ekonomik durgunluktan çıkmak için birlikte çalışma sözü verdi.

27 Nisan

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 10-17 Nisan haftasında 493 milyon dolar azalarak 63 milyar 500 milyon dolara düştü.
- Reel kesimin güveni Nisan ayında da geçen aya göre 17,3 puan artarak, 85,1'e yükselmesine rağmen, son bir yıllık dönemde 18,1 puanlık azalış gösterdi.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 3-10 Nisan haftasında 5 milyar 326 milyon TL azalarak 465 milyar 397,5 milyon TL'ye düştü.
- Türkiye'de, 2008 yılı bitkisel üretim değeri bir önceki yıla göre yüzde 16,1 artarak yaklaşık 66 milyar lira oldu.
- Dünyanın ikinci büyük ekonomisi olan Japonya, bu yıl yüzde 3,3 daralacak. Böylece, Japonya ekonomisi 2. Dünya Savaşı'ndan bu yanaki en kötü performansını sergilemiş olacak.
- Dünya Bankası domuz gribi üzerinde yaptığı incelemede, dünya grip faturasının 3 trilyon doları bulabileceğini hesapladı.

28 Nisan

- Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, Rusya ile imzaladıkları ek memorandum uyarınca, ihracatta bir sorun yaşanması durumunda, ülkeye değil, hata yapan firmaya yaptırım uygulanacağını belirtti.

29 Nisan

- Yılın ilk çeyreğinde teşviğe bağlanan yatırımların tutarı yüzde 57 azalarak 3,2 milyar TL'ye, istihdam sayısı da yüzde 55 azalarak 11 bin 966'ya geriledi
- 2009 yılı 1. çeyrek turizm geliri, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11,2 oranında azalarak 2 milyar 466 milyon 573 bin 727 dolar oldu.
- ABD ekonomisi, bu yılın ilk çeyreğinde, beklentilerin üzerinde yüzde 6,1 daraldı.

30 Nisan

- Türkiye'nin Ocak-Mart döneminde ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26 gerileyerek 24 milyar 507 milyon dolar, ithalatı da yüzde 41,8 gerileyerek 28 milyar 625 milyon dolar oldu. İhracat Mart ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 28,4 azalarak, 8 milyar 178 milyon dolar oldu. İthalat da Mart'ta yüzde 37,5 oranında azaldı ve 10 milyar 503 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- BOTAŞ Genel Müdürlüğü, doğalgaz satış fiyatlarında, olmak üzere, konutlarda yüzde 25, sanayide yüzde 26 oranında indirim yaptı.
- Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, güncellenen tahminlerine göre enflasyonun yüzde 70 olasılıkla 2009 yılı sonunda orta noktası yüzde 6,0 olmak üzere yüzde 4,8 ile 7,2 aralığında gerçekleşeceğini tahmin ettiklerini bildirdi.

- Brezilya'da, Merkez Bankası faiz oranlarını 1 puan düşürerek tarihindeki en düşük seviye olan yüzde 10,25 yaptı.

MAYIS

1 Mayıs

- Ekonominin koordinasyonundan sorumlu Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına Ali Babacan atandı.
- Bir zamanlar ABD otomotiv endüstrisinin simgelerinden olan Chrysler, mahkemeye iflas koruma başvurusunda bulundu.

2 Mayıs

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin 64. Olağan Genel Kurulunda Rifat Hisarcıklıoğlu, başkanlığa yeniden seçildi.
- Özelleştirme Yüksek Kurulu, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş'nin, Meram Elektrik Dağıtım A.Ş'deki yüzde 100 oranındaki hissesinin, 440 milyon dolar bedelle en yüksek teklifi veren Alsim Alarko Sanayi Tesisleri ve Ticaret A.Ş'ye satılmasına karar verdi.
- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına atanan Ali Babacan, görevi Nazım Ekren'den devraldı. Kemal Unakıtan, Maliye Bakanlığı görevini Mehmet Şimşek'e devretti. Devlet bakanlığına atanan Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, Sanayi Bakanlığı görevini Nihat Ergün'e devretti. Devlet Planlama Teşkilatından sorumlu Devlet Bakanlığına Cevdet Yılmaz getirildi. Hilmi Güler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görevini Taner Yıldız'a devretti. Faruk Nafiz Özak, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı görevini AK Parti Samsun Milletvekili Mustafa Demir'e devretti. Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in görev alanı değişmedi.

3 Mayıs

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Hasan Köktaş, Türkiye'de son 7 yılda şehirlerde doğalgaz kullanımı için yapılan şebeke yatırımlarının toplamının 8 milyar liraya ulaştığını, toplamda 13 milyon konuta da doğalgaz ulaştığını söyledi.
- Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) ile Çin, Japonya ve Güney Kore'nin maliye bakanları, toplam sermayesi 120 milyar doları bulan bölgesel döviz rezervi havuzunun bu yılın sonuna kadar oluşturulmasını kararlaştırdı.

4 Mayıs

- Mart ayında ihracat yüzde 28,4, ithalat yüzde 37,5 gerileyince, yılın ilk çeyreğinde ihracat yüzde 26 azalarak 24 milyar 507 milyon dolar, ithalat yüzde 41,8 azalarak 28 milyar 625 milyon dolara indi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 17-24 Nisan haftasında 21 milyar dolar azalarak 63 milyar 479 milyon dolara geriledi.
- Hazine Müsteşarlığı Mayıs ayında toplam 18,3 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 15,3 milyar TL toplam iç borçlanma gerçekleştirecek.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 10-17 Nisan haftasında 3 milyar 713 milyon TL artarak 469 milyar 110,7 milyon TL'ye ulaştı.
- Kürşad Tüzmen, Devlet Bakanlığı görevini Zafer Çağlayan'a devretti.
- Türkiye İstatistik Kurumu, Nisan ayında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 0,02, üretici fiyatları endeksinin (ÜFE) yüzde 0,65 arttığını açıkladı. TÜİK'e göre, Nisan ayı itibarıyla yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 6,13 artarken, ÜFE'de yüzde 0,35 geriledi.

- AB Komisyonu Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 3,7 küçüleceğini, 2010'da ise yüzde 2,2 büyüyeceğini tahmin etti. Komisyon 2009 yılında küresel ekonominin yüzde 1,4, ABD'nin yüzde 2,9, Avrupa Birliği ile Avro Bölgesi'nin yüzde 4 ve Japonya'nın da yüzde 5,3 küçüleceği öngörüsünde bulundu.

5 Mayıs

- Hazine Müsteşarlığı, dün gerçekleştirdiği tahvil ihalesinde, rekabetçi olmayan teklif (ROT) satışlarıyla birlikte toplam net 4 milyar 521 milyon TL'lik borçlanmaya gitti. İhalede bileşik faiz yüzde 11,42 oldu.
- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, Türkiye'nin 2009 yılı Nisan ayı ihracatı, geçen yılın aynı ayına göre, yüzde 33,75 gerileyerek, 7 milyar 528 milyon dolar oldu.
- Dünyanın en ucuz otomobili Nano, sadece 16 günde 203 bin sipariş aldı.
- ABD'li ünlü yatırım bankası Merrill Lynch, bölgesinde gelişmekte olan benzer ekonomilere kıyasla Türkiye'nin durgunluktan daha hızlı çıkacağını belirterek, bu yıl yüzde 2,5 düzeyinde kalacak küçülmenin 2010 yılında yüzde 3,2 büyümeye dönüşmesini beklediğini duyurdu.

6 Mayıs

- Hazine Müsteşarlığı, gerçekleştirdiği iki tahvil ihalesinde, rekabetçi olmayan teklif (ROT) satışlarıyla birlikte toplam net 11 milyar 609 milyon TL'lik borçlanmaya gitti.
- ABD'nin en büyük 500 şirketinin gelir, kar, aktif ve öz sermayelerinin açıklandığı Fortune 500 sıralamasında, listenin 55 yıllık tarihinde karlarda en büyük düşüşün yaşandığı bildirildi.
- Kosova, oy çoğunluğuyla IMF üyesi oldu.

7 Mayıs

- Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, KOSGEB ile ihtilaflı olan KOBİ'lerin borçlarının ana paralarını 31 Ekim 2009'a kadar ödemeleri halinde kredi faizlerinin alınmayacağını açıkladı.
- Boeing ve Türk Hava Yolları, liste fiyatı 1 milyar 36 milyon dolar olan 5 adet 777-300 ER uçağının satışı için anlaşma imzalandığını açıkladı.
- Avrupa Merkez Bankası, faiz oranlarını 0,25 puan düşürerek yüzde 1'e indirdi.
- Avrupa Birliği küresel kriz nedeniyle ödemeler dengesinde sorun yaşayan Romanya'ya 7 yıl vadeli 5 milyar avro krediyi onayladı.
- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), nükleer santral ihalesinde Yarışma Komisyonu'nu devre dışı bırakarak, ihalenin tek katılımcısının "hukuka aykırı tekliflerini" incelemek üzere TETAŞ Enerji Alış Dairesinin görevlendirilmesi nedeniyle suç duyurusunda bulundu.
- Milli Piyango İdaresine ait şans oyunlarının özelleştirilmesi ihalesinin nihai pazarlık görüşmesinde, katılımcılar teklif vermedi. İhale iptal edildi.
- ABD'nin en büyük otomotiv şirketi GM, ilk çeyrekte 6 milyar dolar zarar ettiğini açıkladı.
- Otomobil üreticileri Porsche ve Volkswagen, birleşme konusunda anlaştı.

8 Mayıs

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 24 Nisan-1 Mayıs haftasında 962 milyon dolar artarak 64 milyar 441 milyon dolara yükseldi.

- ABD Merkez Bankası'nın test sonuçlarına göre bu yıl ve gelecek yıl içinde 19 Amerikan bankasının toplam kaybı 600 milyar doları bulabilecek.
- Türkiye'nin sanayi üretimi Mart ayında, 2008 yılının aynı ayına kıyasla yüzde 20,9 oranında azaldı.
- Türkiye'de işsizlik oranı 2008 yılında yüzde 11 oldu. İşsizlik oranı, 2007 yılında yüzde 10,3 düzeyindeydi.
- Türk otomotiv sanayisinde yılın ilk dört ayında toplam taşıt aracı üretimi, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 54 oranında azaldı.

9 Mayıs

- İran Milli Petrol Şirketinden yapılan açıklamaya göre, Fars eyaletinde 6 trilyon 300 milyar metreküp doğalgaz rezervi olan büyük bir yatak keşfedildi.
- Zorunlu Deprem Sigortasına sahip konut sayısının bu yılın ilk çeyreğinde 3 milyonu aştığı bildirildi.
- Venezüela'da hükümet, bazı petrol hizmet şirketlerinin varlıklarına el koydu.

10 Mayıs

- Şehir içi telefon görüşmeleri rekabete açıldı.
- Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetim, Irak Petrol Bakanlığının, kuzeydeki petrolün petrol boru hattıyla Ceyhan'a sevkıyatını onayladığını bildirdi.

11 Mayıs

- Merkez Bankası Beklenti Anketi'ne göre yıl sonunda ekonomide daralma beklentisi yükselerek yüzde 3,8 olurken, 2010 yıl sonu büyüme beklentisi ise yüzde 2,2'den yüzde 2,3'e çıktı.

- Hazine nakit dengesi Nisan ayında 0,5 milyar TL, Ocak-Nisan döneminde de 19,1 milyar TL açık verdi.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 17-24 Nisan haftasında 5 milyar 473,6 milyon TL artarak 474 milyar 584,3 milyon TL'ye yükseldi.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Nisan ayında, geçen yılın aynı ayına göre 14,9 puan azaldı ve yüzde 66,8 seviyesinde gerçekleşti.
- Vergi Daireleri Otomasyon Projesinin 3. aşamasının da ay sonunda devreye girmesiyle birlikte vergiyle ilgili bütün işlemler artık elektronik ortamda yapılıp, takip edileceği bildirildi.
- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş., tahakkuk ettirilen 675 milyon 780,8 bin liralık vergiyle, bu yıl Türkiye'nin kurumlar vergisi rekortmeni oldu.
- ABD'de bu yıl bütçe açığı tahmini, 89 milyar dolar daha yükseltilerek 1,84 trilyon dolar olarak hesaplandı.
- Türkiye'nin Mart ayında cari açığı, geçen yılın aynı ayıyla karşılaştırıldığında yüzde 76,8 oranında azalarak 4 milyar 279 milyon dolardan 992 milyon dolara düştü. Ocak-Mart döneminde cari açık, bir önceki yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında yüzde 90,6 oranında azalarak 12 milyar 303 milyon dolardan 1 milyar 155 milyon dolara geriledi.

12 Mayıs

- IMF, derin bir durgunluk içinde bulunan Avrupa ekonomisindeki düşüşün, gerekli önlemlerin alınması durumunda bile muhtemelen 2010 başlarına kadar süreceği tahminini dile getirdi.

13 Mayıs

- Merkezi yönetim bütçesinden Nisan ayında 21 milyar 10 milyon lira harcama yapılırken, bütçe gelirleri 20 milyar 63 milyon lira, bütçe açığı ise 947 milyon lira oldu.
- ABD'li tutsat devi Freddie Mac ilk çeyrekte 9,9 milyar dolar zarar etti.
- AB'de ortak para kullanan 16 ülkenin dahil olduğu Avro Bölgesinde sanayi üretimi, geçen yılın aynı dönemine göre Mart ayında yüzde 20,2 ile rekor oranda geriledi.
- AB Komisyonu, işlemci piyasasındaki hakim durumunu kötüye kullanarak rekabeti ihlal etmekle suçladığı teknoloji devi Intel'e 1,06 milyar avro rekor para cezası verdi.
- Uluslararası doğrudan yatırımlar bu yılın ilk çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine göre, yüzde 50 düşüşle 2 milyar 248 milyon dolara geriledi.

14 Mayıs

- Dünya Turizm Örgütü verileri, bu yılın ilk iki ayında dünya turist sayısında yüzde 7.7'lik bir düşüşün meydana geldiğini gösterdi.
- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, kısa vadeli faiz oranlarını 0,50 puan indirdi. Buna göre, gecelik faiz oranları borçlanmada yüzde 9,25'e, borç vermede ise yüzde 11,75'e çekildi.
- Toplu Konut İdaresi (TOKİ), "TOKİ" adını marka olarak ulusal ve uluslararası düzeyde koruma altına aldırdı.
- Japon elektronik ve eğlence şirketi Sony, 14 yıldır ilk kez geçen yıl 1 milyar dolar zarar etti.
- Yaş çay alım fiyatı, kilogram başına 79 kuruş, destekleme primi de 11,5 kuruş olmak üzere toplam 90,5 kuruş olarak açıklandı.

- Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), küresel ekonomik krizin ekonomileri etkilemesi nedeniyle bu yıl küresel petrol talebinin, 1981 yılından bu yana en keskin biçimde düşeceğini bildirdi.

15 Mayıs

- Küresel krizin etkileri nedeniyle tüm sektörler çöküş yaşarken bankacılık sektörü karını Mart ayında aylık dönemde yüzde 62,4, yıllıkta ise yüzde 32,9 artırdı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 1-8 Mayıs haftasında 70 milyon dolar artarak 65 milyar 35 milyon dolara yükseldi.
- Büyükbaş hayvan sayısı 2008 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1,58 azalırken, küçükbaş hayvan sayısının ise geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 6,87 azaldığı görüldü.
- Türkiye'de, 2009 yılı Şubat ayında, işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 4,2 puan artarak yüzde 16,1'e yükseldi.
- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı tarafından Burdur'a bağlı Bucak ilçesinde başlatılan petrol ve doğal gaz arama çalışmalarında, 6.136 metreyle Türkiye'nin en derin sondaj rekoru kırıldı.
- AB'de ortak para kullanan 16 ülkenin dahil olduğu Avro Bölgesi yılın ilk çeyreğinde yüzde 4,6 ile rekor oranda küçüldü.
- Rus ekonomisi, bu yılın ilk çeyreğinde önceki çeyreğe göre yüzde 23,2 daraldı.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, küresel ekonomide toparlanmanın 2010 yılının ilk yarısında olmasını beklediklerini bildirdi.

17 Mayıs

- ABD Bütçe Ofisi Direktörü Peter Orszag, ABD ekonomisinin neredeyse dibi gördüğünü, ekonomik düşüşün sona erdiğini söyledi.

18 Mayıs

- En geniş tanımlı para arzı M3, 24 Nisan-1 Mayıs haftasında 4 milyar 62 milyon TL azalarak 470 milyar 521,8 milyon TL'ye düştü.
- Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick, küresel ekonominin 2009 yılı sonunda veya 2010 yılında büyümeye dönebileceğini bildirdi.
- Avrupa ile Arap enerji firmaları, Avrupa'nın Rusya'ya bağımlılığını azaltmayı amaçlayan Nabucco doğalgaz projesine yeterli doğalgazı sağlamak için yeni bir konsorsiyum oluşturdu. Bu konsorsiyum Irak'ın kuzeyinden Nabucco projesine doğalgaz satın almak için bölgeye 8 milyar dolarlık yatırım yapacak.

19 Mayıs

- Tüketici güveni Nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 8 artış gösterdi.
- Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, yılın ikinci çeyreğinde yurtiçi talebin görece olarak istikrar kazanacağını ve son çeyrekte büyümeyi pozitif rakamlara geçeceğini öngördüklerini belirtti.
- ABD Hazine Bakanı Timothy Geithner, ABD ekonomisinin istikrara kavuştuğunu, ancak işsizliğin artmaya devam edeceğini söyledi.

20 Mayıs

- Japon ekonomisi, ilk çeyrekte, bir önceki çeyreğe göre yüzde 4 oranında daraldı. İlk çeyrekteki daralma, 1955 yılından bu yana en büyük daralma olarak tespit edildi.

21 Mayıs

- Merkezi yönetim brüt borç stoku Nisan sonu itibariyle 409,3 milyar TL'ye yükseldi.
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan Hazine'ye 250 milyon dolar aktarıldığı bildirildi.
- ABD Merkez Bankası FED'in yeni tahminlerine göre ABD ekonomisi bu yıl, yüzde 0,5 ile 1,3 yerine yüzde 1,3 ile 2 oranında küçülecek.

22 Mayıs

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) önderliğinde Hak-İş, Türk-İş, TESK, TİSK ve Kamu-Sen, TİM, TÜSİAD ve MÜSİAD bir araya gelerek "kriz varsa çare de var" seferberliği başlattı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 8-15 Mayıs haftasında 1 milyar 489 milyon dolar artarak 66 milyar 524 milyon dolar oldu.
- ABD, IMF'ye 100 milyar dolar kredi imkanı tanıyacak. ABD Senatosunda onaylanan yasa uyarınca, IMF, ABD tarafından açılan 100 milyar dolarlık kredi hattını, ihtiyacı çerçevesinde kullanabilecek.

25 Mayıs

- Merkez Bankası Beklenti Anketi'ne göre yıl sonunda ekonomide daralma beklentisi yükselerek yüzde 4 olurken, gelecek yıl sonu büyüme beklentisi ise yüzde 2,3'ten yüzde 2,2'ye düştü.

- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) bölgesi ekonomisi bu yıl ilk çeyrekte yüzde 2,1 daraldı. OECD bölgesi ekonomisi 1960 yılında kayıtların tutulmasından bu yana en büyük düşüşü kaydetti.

26 Mayıs

- Arap Türk Bankası, işletme adını "A&T Bank" olarak değiştirdi.
- Reel kesimin güveni Mayıs ayında geçen aya göre 11,8 puan artışla 96,9'a yükseldi. Endeksin üçer aylık hareketli ortalamaları ise aynı dönemde 11,5 puan artarak 83,3 oldu.
- Güney Afrika ekonomisi bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 6,4 daralarak, 1992 yılından bu yana ilk kez resesyona girdi.
- TOKİ'nin en büyük gelir paylaşımı projelerinden biri olan Seyrantepe Spor Kompleksi Projesinde, inşaatta yaşanan gecikmeler nedeniyle ihalenin iptal süreci başlatıldı.

27 Mayıs

- Hazine Müsteşarlığı, bugün gerçekleştireceği 693 milyon TL'lik iç borç ödemesi öncesinde, dün gerçekleştirdiği tahvil ihalesinde, rekabetçi olmayan teklif (ROT) satışlarıyla birlikte toplam net 1 milyar 580 milyon TL'lik borçlanmaya gitti.
- BM, küresel ekonomik küçülmenin bu yıl 2,6 oranında olacağı tahmininde bulundu.
- ABD Federal Mevduat Sigorta Fonu ülkedeki bankaların ilk çeyrekte 7,6 milyar dolar kar elde ettiğini, buna karşılık zor durumdaki banka sayısının 300'ü aştığını bildirdi.

28 Mayıs

- Türkiye’de yılın ilk çeyreğinde 108 bin 861 adet konut satışı gerçekleşti. Satışlar bir önceki çeyreğe göre yüzde 17,67 artarken, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,95 azalış meydana geldi
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Iraklı Elektrik Bakanı Dr. Kerim Vahid El Hasan ve İranlı Enerji Bakanı Perviz Fettaħ ile birlikte elektrik alanında işbirliğinin geliştirilmesini öngören bir protokol imzaladı.
- ABD Başkanı Barack Obama, ABD ekonomisinin krizde en kötüyü atlattığını belirtti.
- Merkez Bankası finansal istikrar raporuna göre, son aylarda ekonomik göstergelerde kısmi de olsa iyileşmeler gözlenmeye başladı.
- BM Uluslararası Çalışma Örgütü, dünyada işsiz sayısının bu yıl 50 milyon daha artabileceğini, bu sayının yıl sonuna kadar 209,6 ve 239 milyon arasında seyredeceği öngörüsünde bulundu.

29 Mayıs

- Merkez Bankası’nın döviz rezervi, 15-22 Mayıs haftasında 231 milyon dolar artarak 66 milyar 755 milyon dolara yükseldi.
- Dünya Bankası, Türkiye’ye verilecek 600 milyon dolar tutarında krediyi onayladı. Söz konusu kredinin özel sektörün yenilenebilir enerji ve enerjinin etkin kullanılmasını içeren projelerde kullanılacağı belirtildi.
- Bankaların 2007 sonunda 10,3 milyar lira olan tahsili gecikmiş alacakları, 2008 sonunda 14 milyar liraya, bu yılın ilk çeyreğinde ise 17,1 milyar liraya yükseldi.
- AB’de ortak para kullanan 16 ülkenin dahil olduğu Avro Bölgesinin 13 yıllık tarihinde enflasyon ilk kez Mayıs ayında sıfıra indi.

- ABD ekonomisi, yılın ilk çeyreğinde yüzde 5,7 daraldı.
- Türkiye'nin Ocak-Nisan döneminde ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27,9 gerileyerek 32 milyar 75 milyon dolar, ithalatı da yüzde 42 azalarak 38 milyar 910 milyon dolar oldu. İhracat Nisan ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33,3 azalarak, 7 milyar 576 milyon dolar oldu. İthalat da Nisan'da yüzde 43,4 oranında azaldı ve 10 milyar 119 milyon dolar olarak gerçekleşti.

30 Mayıs

- Alman hükümeti, ekonomik kriz nedeniyle iflasın eşiğinde bulunan Opel şirketinin gelecekte Avusturya ve Kanada ortaklığıyla kurulan Magna şirketi tarafından devralınması konusunda anlaşma sağladı.

31 Mayıs

- Küresel krizde en fazla mali önlemi Rusya, Güney Kore, Çin, ABD ve Japonya aldı. Açıklanan mali paketlerin bu yıl GSYH'ye oranı, Rusya'da yüzde 4,1, Güney Kore'de yüzde 3,9, Çin'de yüzde 3,1, Japonya'da yüzde 2,4, ABD'de ise yüzde 2 oldu. Türkiye'nin açıkladığı mali paketlerin GSYH'ye oranı ise 2009 için yüzde 0,8, 2010 için de yüzde 0,3 olarak belirlendi.
- Arnavutluk'u Kosova'ya bağlayacak Türk-Amerikan Konsorsiyumu tarafından inşa edilen tünel açıldı.

HAZİRAN

1 Haziran

- Nisan ayında ihracat yüzde 33,3 gerileyerek 7 milyar 576 milyon dolara, ithalat yüzde 43,4 gerileyerek 10 milyar 119 milyon dolara indi.
- Hazine Müsteşarlığı Haziran ayında toplam 4,1 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 3,5 milyar TL toplam iç borçlanma gerçekleştirilecek.
- ABD'li otomotiv devi General Motors (GM), iflas koruma başvurusunda bulundu.
- Irak'ın kuzeyinden çıkarılan petrolün, Kerkük-Yumurtalık hattıyla Türkiye üzerinden ihraç edilmeye başlanacağı bildirildi.
- Türkiye ve Sırbistan arasında serbest ticaret anlaşması imzalandı.

2 Haziran

- Türkiye'nin Mayıs ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 39,97 gerileyerek 7 milyar 354 milyon dolar oldu.
- İsviçre ekonomisi, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 0,8 daralarak resesyona girdi.
- Eurostat'ın verilerine göre, Avro Bölgesi'nde Mart ayında yüzde 8,9 düzeyinde bulunan işsizlik oranı, Nisan ayında yüzde 9,2 ile son 10 yılın zirvesine ulaştı.

3 Haziran

- Türkiye, 2001'den bu yana IMF'ye olan borcu kapsamında 39 milyar 970 milyon dolar anapara, 6 milyar 458 milyon dolar faiz ödemesinde bulundu.
- Bankaların karı Mart itibariyle bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 32 artarak 5 milyar TL'ye yükseldi.
- Yıllık bazda özkaynak karlılığı yüzde 15,9, yıllık bazda aktif karlılığı ise yüzde 1,9 düzeyinde gerçekleşti.
- Resmi istatistik kurumu Eurostat'ın verilerine göre, Avro Bölgesi, geçen yılın aynı dönemine göre yılın ilk çeyreğinde yüzde 4,8 küçülerek, tarihinin en kötü ekonomik performansına imza attı.
- Türkiye İstatistik Kurumu, Mayıs ayında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 0,64 arttığını, üretici fiyatları endeksinin (ÜFE) yüzde 0,05 gerilediğini açıkladı. TÜİK'e göre, Mayıs ayı itibariyle yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 5,24 artarken, ÜFE'de yüzde 2,46 geriledi.
- Rusya Başbakanı Vladimir Putin, Ukrayna'nın yeraltı depoları için gereken gazın parasını ödememesi halinde Avrupa'ya yönelik gaz transitinin bu ay sonunda veya Temmuz ayı başında durabileceği uyarısında bulundu.

4 Haziran

- Hükümet, yeni yatırımları teşvik etmek, istihdamı artırmak ve KOBİ'lere kredi desteği için 4 milyar liralık yeni paket açıkladı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, yeni teşvik sisteminde 81 ilin 4 bölgeye ayrılacağını, 12 sektördeki yatırımların destekleneceğini, 500 bin kişiye istihdam sağlanacağını, KOBİ'ler için 10 milyar liralık kaynak yaratılacağını bildirdi.
- Fransa'da işsizlik oranı ilk çeyrekte yüzde 8,7'ye yükselerek, son iki yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

5 Haziran

- Dünya Bankası'nda yapılan oylama sonucu Kosova'nın üyelik başvurusunun kabul edildiği bildirildi.
- Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, Toprak Mahsulleri Ofisinin müdahale alım fiyatının, Anadolu kırmızı ekmeklik buğdayı için Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında ton başına 500 lira, Eylül ayında 510 lira, Ekim ayında 520 lira, Kasım ayında 530 lira, prim miktarının da ton başına 50 lira olarak saptandığını açıkladı.
- ABD'de Mayıs ayında işsizlik oranı son 26 yılın en yüksek seviyesine çıkarak yüzde 9,4 oldu.
- Maliye Bakanlığı Müsteşarı Hasan Basri Aktan'ın emeklilik talebi, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından onaylandı.

6 Haziran

- Özelleştirme İdaresi Başkanı Metin Kilci, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarlığına, DPT Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü Kemal Madenoğlu, DPT Müsteşarlığına getirildi.

8 Haziran

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 22-29 Mayıs haftasında 1 milyar 843 milyon dolar artarak 68 milyar 598 milyon dolara ulaştı.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 15-22 Mayıs haftasında 4 milyar 373,3 milyon TL azalarak 469 milyar 568 milyon TL'ye geriledi.
- Türkiye'nin sanayi üretimi Nisan ayında, 2008 yılının aynı ayına kıyasla yüzde 18,5 oranında geriledi.

- Dünya genelinde 230 havayolu şirketini temsil eden Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA), bu yıl havayollarının zararının 9 milyar doları bulabileceğini bildirdi.
- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, bu yılı 10 milyar doların oldukça altında bir cari açıkla kapatacaklarını belirterek, bütçenin uzun yıllardan sonra ilk kez faiz dışı açık vereceğini söyledi.
- Maliye Bakanlığı Müsteşarlığına Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü Naci Ağbal vekaleten atandı.
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı, dünyanın gelişmiş ekonomilerindeki gerilemenin hızının yavaşladığını bildirdi.

9 Haziran

- Sanayi üretimi Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 18.5 gerilemesine karşın düşüş bir önceki aya göre hız kesti.
- Hazine nakit dengesi Mayıs ayında 1,2 milyar TL, Ocak-Mayıs döneminde de 20,3 milyar TL açık verdi
- ABD Yüksek Mahkemesi, Chrysler'in İtalyan otomotiv üreticisi Fiat önderliğindeki konsorsiyuma satışını erteledi.
- Latin Amerika'nın en büyük ekonomisi Brezilya, teknik olarak resesyona girdi.
- Dünyanın en büyük turizm şirketlerinden Thomas Cook'un yüzde 52'sine sahip olan Arcandor, iflas koruma başvurusunda bulundu.

10 Haziran

- Merkez Bankası Beklenti Anketi'ne göre yıl sonunda ekonomide daralma beklentisi yükselerek yüzde 4,2 olurken, gelecek yıl sonu büyüme beklentisi ise yüzde 2,2'den yüzde 2,3'e yükseldi.

- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Mayıs ayında, geçen yılın aynı ayına göre 12 puan azaldı ve yüzde 70,4 seviyesinde gerçekleşti.
- Türkiye'nin, Nisan ayında cari açığı, 2008 yılının aynı ayıyla karşılaştırıldığında yüzde 76,1 oranında azalarak 5 milyar 179 milyon dolardan 1 milyar 239 milyon dolara düştü.

11 Haziran

- Ocak-Mart döneminde kanuni takipteki krediler, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 112 oranında artarak 763 milyon lira oldu.

12 Haziran

- 16 ülkenin dahil olduğu Avro Bölgesi'nde sanayi üretimi, Nisan ayında yüzde 21,6 daralarak tarihinin en sert düşüşünü gerçekleştirdi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 29 Mayıs-5 Haziran haftasında 808 milyon dolar azalarak 67 milyar 790 milyon dolara düştü.

13 Haziran

- G-8 ülkeleri maliye bakanları, kendi ekonomilerinde istikrar işaretleri görülmeye başlandığını, ancak kredi krizi sonrası iyileşmenin belirsizliğini koruduğunu bildirdi.

15 Haziran

- En geniş tanımlı para arzı M3, 22-29 Mayıs haftasında 5 milyar 5 milyon TL artarak 474 milyar 574 milyon TL'ye yükseldi.

- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, 31 Mayıs 2009 tarihi itibarıyla ödeme ihtarı çekilmiş, icra takibi başlamış ya da banka tarafından takibe uğramış kredi kartı borçları için yeni bir ödeme planı uygulanacağını bildirdi.
- Türkiye'de, 2009 yılı Mart ayında, işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 4,8 puan artarak yüzde 15,8'e yükseldi.
- Merkezi yönetim bütçesinden Mayıs ayında 19 milyar 464 milyon lira harcama yapılırken, gelir 18 milyar 854 milyon lira, açık ise 610 milyon lira oldu.

16 Haziran

- Bazı sektörlerde krizin etkilerini azaltmak için üç aylığına uygulamaya konulan ÖTV ve KDV indirimleri 30 Eylül'e kadar uzatıldı. Yeni düzenlemeyle 1,6 litre ve altındaki araçların ÖTV oranları yüzde 18'den yüzde 27'ye çıkarılırken hafif ticari araçta ise yüzde 1 olan ÖTV oranı yüzde 3'e yükseldi.
- Merkez Bankası, faiz oranlarını 0,50 puan düşürdü. Para Politikası Kurulu, gecelik borçlanma faiz oranını yüzde 8,75'e, borç verme faiz oranını ise yüzde 11,25'e indirdi.
- Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, ilk varlık barışı uygulaması için 10,7 milyar lirası yurtdışından, 4,1 milyar lirası da yurtiçinden olmak üzere 14,8 milyar liralık beyanda bulunulduğunu bildirdi.
- Mali güçlük yaşayan British Airways'in (BA), 40 bin çalışanına bir mektup yazarak bir süre "ücretsiz" çalışmalarını istediği bildirildi.
- Bakanlar Kurulu, tütün ve tütün mamullerinden alınan asgari maktu özel tüketim vergisi (ÖTV) tutarlarını 50 kuruş artırdı.
- Avro Bölgesi'nde yıllık enflasyon, tarihinde ilk kez Mayıs ayında sıfır oldu.

17 Haziran

- ABD Başkanı Barack Obama, gelecekteki mali krizleri önleyebilmek için bankacılık sistemine yönelik önemli reformlar açıkladı.
- Şubat 2008'de 87,6 düzeyinde bulunan tüketici güveni 15 ay aradan sonra ilk kez 83,28 düzeyine çıktı.
- Kredi Garanti Fonuna Hazine desteği sağlayan yasa tasarısı, TBMM genel kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

18 Haziran

- Merkez Bankası, piyasadaki likidite sıkışıklığının en azından önümüzdeki üç-dört aylık süreçte zaman zaman artarak devam edeceği öngörüsünde bulunarak 3 aya kadar vadeli repo işlemlerini kullanmaya karar verdi.
- Ankara Esenboğa Havalimanı, Avrupa Uluslararası Havalimanları Konseyi (ACI Europe) tarafından Avrupa'nın "En iyi havalimanı" seçildi.

19 Haziran

- Türk Hava Yolları A.O. 2010-2012 yılları arasında 17 uçak almak üzere Airbus ve Boeing ile anlaşma yaptı.
- TOBB'un modernizasyon çalışmalarını tamamladığı Kapıkule ve Hamzabeyli gümrük sınır kapıları açıldı.

21 Haziran

- Avrupa Merkez Bankası Başkanı Jean-Claude Trichet, dünyada ekonominin 2010'da düzelmesinin beklendiğini açıkladı.

22 Haziran

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 5-12 Haziran haftasında 296 milyon dolar azalarak 67 milyar 318 milyon dolara düştü.
- Dünya Bankası, bu yıl gelişmekte olan ekonomilerin sadece yüzde 1,2 oranında büyümesini öngördü. Dünya Bankası, Türkiye'nin bu yıl yüzde 5,5 küçüleceğini, gelecek yıl yüzde 1,5, 2011 yılında ise yüzde 3 büyüyeceğini tahmin etti.
- Ankara Büyükşehir Belediyesi, Başkent Doğalgaz Dağıtım Şirketi'nin özelleştirilmesinden doğan 50 milyon dolarlık teminatı aldı.

23 Haziran

- Merkez Bankası Beklenti Anketi'nde büyümede Eylül 2008'den beri görülen kötüye gidiş ilk kez frene bastı.
- Haziran ikinci dönemde yıllık GSYH değişim beklentisi değişmeyerek yüzde 4,2 küçülmeyi işaret etti.
- Merkezi yönetim brüt borç stoku Mayıs sonu itibariyle 411,2 milyar TL'ye yükseldi. Borç stoku yıl sonundan bu yana 30,9 milyar TL artış gösterdi.
- Türkiye İhracatçılar Meclisinin "Türkiye'nin En Büyük Bin İhracatçısı" araştırmasına göre, 2008 yılı ihracat şampiyonu TÜPRAŞ Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. oldu.

24 Haziran

- Reel kesimin güveni Haziran ayında geçen aya göre 2,5 puan artarak 99,4'e yükselirken, geçen yılın aynı dönemine ise 1,1 puan artış gösterdi. Endeksin üçer aylık hareketli ortalamaları aynı dönemde 10,5 puan artarak 93,8 oldu.

- Hazine Müsteşarlığı, bugün yapacağı 3 milyar 641 milyon TL'lik iç borç ödemesi öncesinde, dün gerçekleştirdiği iki tahvil ihalesinde ROT satışlarıyla birlikte toplam 3 milyar 466 milyon TL borçlandı.
- Kredi Garanti Fonuna Hazine desteği sağlayan kanun değişikliği, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı.
- OECD, Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 5,9 daralacağı, gelecek yıl ise yüzde 2,6 büyüyeceği öngörüsünde bulundu.
- Merrill Lynch "Dünya Varlık Raporu"na göre, Türkiye'de dolar milyoneri sayısı 14 bin kişi azaldı.

25 Haziran

- Kredi Garanti Fonu'nda, krizden etkilenen şirketlerin kredi ihtiyaçlarının karşılanması için 1 milyar TL'lik kaynak oluşturulmasını öngören yasa yürürlüğe girdi.
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), akaryakıt dağıtım ve bayi satışlarına yönelik "tavan fiyat" uygulamasına karar verdi.
- Uluslararası Para Fonu (IMF), gelişmiş ülkeler arasında en kötü resesyonu İrlanda'nın yaşadığını bildirdi.
- Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ye, Çin Halk Cumhuriyeti İhracat-İthalat Bankası tarafından 500 milyon dolara kadar ticari finansman kredisi kullandırılmasına ilişkin çerçeve anlaşmasının bugün imzalandığı duyuruldu.

26 Haziran

- British Airways'in (BA) 40 bin çalışanına maddi güçlüklerini gerekçe göstererek yaptığı bir aya varan sürelerde ücret almadan çalışma önerisine 800 çalışanın olumlu yanıt verdiği açıklandı.

27 Haziran

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun (EPDK) akaryakıt dağıtım ve bayi satışlarına yönelik "tavan fiyat" uygulamasına ilişkin kararı, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi.

29 Haziran

- En geniş tanımlı para arzı M3, 5-12 Haziran haftasında 3 milyar 129,3 milyon TL artarak 475 milyar 67,7 milyon TL'ye yükseldi.
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun akaryakıt dağıtım ve bayi satışlarına yönelik "tavan fiyat" uygulaması kapsamında kurşunsuz benzinin litre fiyatı 3,05 liradan satılmaya başlandı.
- Yatırım bankası Merrill Lynch, Türkiye'nin gelecek on yılda ortalama yüzde 4,5 büyümesini öngördü.
- Çin Merkez Bankası Başkanı Zhou Şiaochuan, Çin ekonomisinin düzeldiğini ve hükümetin, bu yıl yüzde 8 büyüme hedefini tutturacağından emin olduğunu açıkladı.
- Pakistan'ın 42 F-16 uçağının modernizasyonunun, 75 milyon dolar karşılığında, Ekim-2010'dan itibaren 46 ay boyunca TUSAŞ tesislerinde yapılmasına ilişkin sözleşme imzalandı.

30 Haziran

- Türkiye ekonomisi, bu yılın ilk çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla yüzde 13,8 (revize edilerek rakam yüzde 14,7'ye çıkarıldı) küçüldü.
- İhracat Mayıs ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 41 azalarak, 7 milyar 359 milyon dolar oldu. İthalat da Nisan'da yüzde 43,9 oranında azaldı ve 10 milyar 836 milyon dolar olarak gerçekleşti.

- AB istatistik kurumu Eurostat'ın verilerine göre, Avro Bölgesi Haziran ayında yüzde -0,1 ile tarihinde ilk kez eksi enflasyonla tanıştı.

TEMMUZ

1 Temmuz

- Türkiye Cumhuriyeti, tarihinin ikinci en yüksek küçülmesini gördü. Yılın ilk çeyreğinde ekonomi yüzde 13,8 küçüldü.
- İlk çeyrek itibariyle cari fiyatlarla yıllık GSYH 689 milyar 584 milyon dolar olurken, kişi başı gelir de 9 bin 642 dolar oldu.
- Hazine Müsteşarlığı Temmuz ayında toplam 10,5 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 9,9 milyar TL toplam iç borçlanma gerçekleştirecek.
- Kamu net borç stoku Mart sonu itibariyle 287,4 milyar TL, AB tanımlı genel yönetim nominal borç stoku ise 403,4 milyar TL olarak gerçekleşti.
- Türkiye net dış borç stoku ilk çeyrek itibariyle yıl sonuna göre 7 milyar 976 milyon dolar azalarak 142 milyar 978 milyon dolara geriledi. Stokta üç aylık dönemde yüzde 5,3 gerileme görüldü.
- IMF kaynak yaratmak için 150 milyar dolarlık tahvil ihraç ederek, 64 yıllık tarihinde bir ilki gerçekleştirecek.

2 Temmuz

- TOKİ, Seyrantepe Spor Kompleksi yapımı için açılan ihaleyi iptal etti.
- Avro Bölgesinde işsizlik oranı Mayıs ayında yüzde 9,5 ile tarihinin en yüksek düzeyine çıktı.
- ABD'de Haziran ayında işsizlik oranı 26 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 9,5'e çıktı.

- Avrupa Merkez Bankası yüzde 1 olan faiz oranını korudu.

3 Temmuz

- Otomotiv ana ve yan sanayi ihracatı yılın ilk altı ayında yüzde 51 azalarak 13 milyar 148 milyon dolardan 6 milyar 432 milyon dolara indi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi, 19-26 Haziran haftasında 524 milyon dolar azalarak 65 milyar 489 milyon dolara geriledi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana 4 milyar 585 milyon dolar azalış gösterdi.
- Bakanlar Kurulu, en yüksek dereceli devlet memuru olan Başbakanlık Müsteşarının aylık sözleşme ücret tutarını 3 bin 28 TL'ye çıkardı.
- Dış Ticaret Müsteşarı Tuncer Kayalar ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Ahmet Erdem, Başbakanlık Müşavirliğine atandılar.
- ABD'de 7 banka daha kapısına kilit vurdu. Böylece ABD'de 2009 yılında kapanan banka sayısı 52'ye ulaştı.
- Bakanlar Kurulu, Dünya Bankasından 548 milyon 400 bin avro kredi alınmasını içeren anlaşmayı onayladı.
- İngiliz Rolce Royce firması, Türk Hava Yollarından 7 adet uçak motoru için 470 milyon dolarlık sipariş aldı.
- TÜİK, Haziran ayında tüketici fiyatları endeksinin yüzde 0,11, üretici fiyatları endeksinin yüzde 0,94 arttığını açıkladı. TÜİK'e göre, Haziran ayı itibariyle yıllık enflasyon TÜFE'de yüzde 5,73 artarken, ÜFE'de yüzde 1,86 geriledi.

4 Temmuz

- Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş.'ye ait yüzde 80 hissenin, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından, "satış" yöntemiyle özelleştirileceği bildirildi.

- Türkiye ve Makedonya, karapara aklama, terörizmin finansmanı ile ilgili suçlarla mücadelede işbirliği yapmaya karar verdiler.
- Çinli otomobil üreticisi Bejing Automotive, 660 milyon avroya General Motors'un Avrupa bölümünü almak istediğini açıkladı.

6 Temmuz

- Üretici fiyatları Haziran ayında yüzde 0,94 artış gösterdi. Üretici fiyatlarında yıllık bazda ise yüzde 1,86 düşüş gerçekleşti.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 12-19 Haziran haftasında 3 milyar 678,8 milyon TL artarak 478 milyar 746,5 milyon TL'ye yükseldi.
- BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon, küresel ticaretin 2009 yılında yüzde 10 oranında daralmasının beklendiğini söyledi.
- 3 aylık ÖTV indirimi otomobil satışlarını artırdı. Yılın ilk 6 ayında satışlar 2008'in aynı dönemine göre yüzde 15,36 artarak, 190 bine dayandı.

7 Temmuz

- Kredi kartı borçları yapılandırılıyor. 31 Mayıs 2009 tarihi itibarıyla ödeme ıhtarı çekilen, icra takibi başlatılan veya banka tarafından takip olunan kredi kartı borçları için 60 gün içinde başvuru yapılacak.
- Ilısu Barajı projesi için finansman sağlayan Alman Euler Hermes Kreditversicherung, Avusturya'nın Kontrollbank ve İsviçre'nin Exportrisikoversicherung bankaları projeden kredi desteğini çekti.
- DTÖ Başkanı Pascal Lamy, dünyayı daha ağır ekonomik, politik ve sosyal bir krizin beklediğini bildirdi.

- Merkez Bankası tarafından bankalara duyurulan toplam karşılıksız çek sayısı, 2009 yılının ilk yarısında, geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 50,7 artarak 1 milyon 57 bin 673'e çıktı.

8 Temmuz

- Türkiye'nin sanayi üretimi Mayıs ayında, 2008 yılının aynı ayına kıyasla yüzde 17,4 oranında azaldı.
- Aşkale Çimento, Fransız çimento devi Lafarge grubundan Van Çimento'yu satın aldı.
- AB Komisyonu, pazarı bölüşerek rekabeti ihlal etmekle suçladığı enerji devleri Alman E.ON ve Fransız GDF Suez'e 553 milyon avro (toplam 1 milyar 106 milyon avro) para cezası kesti.
- IMF, Nisan ayındaki Dünya Ekonomik Görünümü raporunda yüzde 1,9 olarak ilan ettiği 2010 yılına ilişkin küresel büyüme tahminini, 0,6 puan yukarı yönlü revize ederek, yüzde 2,5'a yükseltti.

9 Temmuz

- Hazine kasası, Ocak-Haziran döneminde 22 milyar 679 milyon TL açık verdi. Hazine, Haziran ayını da 2 milyar 467 milyon TL açık ile kapattı.
- DPT Müsteşar yardımcılıklarına Ahmet Yaman ve Erhan Usta atandı.
- Ocak-Haziran döneminde toplam taşıt üretimi, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 44,8 oranında azalarak 393 bin 674 adede geriledi.
- Türkiye'de 30 tarım havzası belirlendi. Hangi ürünü nerede ne kadar üretilebileceği, çiftçinin hangi üründen daha fazla verim ve gelir sağlayacağı belli oldu.

- İngiltere Merkez Bankası, yüzde 0,5 olan gösterge faizini sabit tuttu.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, dünyanın çifte derin durgunluğa girmeyeceğini söyledi.
- ABD'li Fortune Dergisi'nin her yıl açıkladığı Global 500 listesinde Koç Holding 14 basamak birden yükselerek 172. sıraya yerleşti.

10 Temmuz

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 26 Haziran-3 Temmuz haftasında 800 milyon dolar azalarak 64 milyar 513 milyon dolara geriledi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana 5 milyar 385 milyon dolar azalış gösterdi.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Haziran ayında, geçen yılın aynı ayına göre 9,6 puan azaldı ve yüzde 72,7 seviyesinde gerçekeşti.
- ABD Başkanı Barack Obama, dünyanın, ekonomik toparlanmadan henüz uzak olduğunu söyledi.
- Moody's, Türkiye ekonomisinin bu yıl küçüleceğini, ancak gelecek yıl büyümeye geçeceğini bildirdi.
- Türkiye'nin cari açığı, Mayıs'ta, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 69,5 azalarak 4 milyar 805 milyon dolardan 1 milyar 465 milyon dolara indi.
- Varlık barışı uygulaması ikinci defa uygulamaya kondu. Buna göre, 1 Haziran 2009 tarihi itibarıyla sahip olunan varlıklar için 30 Eylül 2009 tarihine kadar varlık barışı başvurusu yapılabilecek.

13 Temmuz

- En geniş tanımlı para arzı M3, 19-26 Haziran haftasında 1 milyar 718,8 milyon TL artarak 480 milyar 465,4 milyon TL'ye yükseldi

- Nabucco Doğalgaz Boru Hattı Projesinde "dönüm noktası" kabul edilen Hükümetlerarası Anlaşma, taraf ülkelerin başbakanlarınca Ankara'da imzalandı.

14 Temmuz

- Tüm dünyanın gözünün üzerinde olduğu, Hazar ve Kafkaslardaki doğalgazın Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınmasını sağlayacak olan Nabucco Projesi'nde imzalar atıldı.
- Hazine Müsteşarlığı, gerçekleştirdiği bono ihalesinde net 1 milyar 446 milyon TL borçlandı.
- Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, TMO'nun bu yıldan itibaren fındık alımı yapmayacağını açıkladı.
- Maliye Bakanlığı değerli kağıt bedellerini yüzde 50 artırdı.
- ABD'nin 9 aylık bütçe açığı yaklaşık 1,1 trilyon dolarla rekor kırdı.

15 Temmuz

- Uluslararası doğrudan yatırımlar döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 52,2 azalarak 3 milyar 112 milyon dolara geriledi.
- Türkiye'de, 2009 yılı Nisan ayında, işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 5 puan artarak yüzde 14,9'a yükseldi.
- Merkezi yönetim bütçesinden yılın ilk 6 ayında 124 milyar 831 milyon lira harcama yapılırken, bütçe gelirleri 101 milyar 626 milyon lira, bütçe açığı ise 23 milyar 205 milyon lira oldu. Haziran ayında bütçeden 17 milyar 932 milyon lira harcama yapıldı. Gelirler 15 milyar 411 milyon lira, açık ise 2 milyar 521 milyon lira oldu.
- Çin'in döviz rezervleri Haziran sonunda 2 trilyon 130 milyar dolara çıktı.

- ÖTV tutarı benzinde 20 kuruş, motorinde 15 kuruş, LPG grubunda da 10 kuruş artırıldı.
- Turizmde birinci sınıf lokantalarla 3 yıldız ve üzeri oteller, tatil köyleri ve benzeri tesislerin bünyesindeki lokantalarda uygulanan KDV oranı, yüzde 8'den yüzde 18'e çıkarıldı.

16 Temmuz

- Merkez Bankası kısa vadeli faiz oranlarını yarım puan düşürdü. Buna göre gecelik borçlanma faiz oranı yüzde 8,75'den yüzde 8,25'e, borç verme faiz oranı ise yüzde 11,25'den yüzde 10,75'e çekildi.
- Çin ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 7,9 büyüdü.

17 Temmuz

- Tüketici güven endeksindeki artış devam ediyor. Şubat 2008'de 87,6 düzeyinde bulunan tüketici güveni 16 ay aradan sonra ilk kez 85,27 olarak belirlendi.
- Economist dergisi, Türkiye'nin "kırılgan" ekonomisinin kısa süre içinde toparlanabileceğini ancak Türkiye'nin yine de bir IMF anlaşmasına ihtiyacı bulunduğunu yazdı.
- Dış Ticaret Müsteşarlığına, İthalat Genel Müdürü Ahmet Yakıcı atandı. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı İsmail İlhan Hatipoğlu getirildi.
- Rekabet Kurulu, Yimpaş grubuna ait muhtelif il ve ilçelerdeki mağazaların, Kiler Alışveriş Hizmetleri A.Ş. tarafından kiralanması suretiyle devralınması işlemini kurul izni olmaksızın gerçekleştirmesi nedeniyle, Kiler'e 419,2 bin lira para cezası verdi.

18 Temmuz

- Garipoğlu Grubunun daha önce TMSF ile imzaladığı protokol hükümlerine aykırı girişimlerde bulunması nedeniyle, Gruba bağlı 70 şirketin temettü hariç yönetim ve denetimleri TMSF'ye devredildi.

20 Temmuz

- Petrol ve petrol ürünlerinin fiyatlarının düşmesi ve yaşanan ekonomik kriz sonrasında Türkiye'nin petrol faturası yüzde 59,3 azaldı.
- Türk Hava Yolları (THY), 2009 yılının ilk 6 ayında yolcu sayısını, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9,1 artışla 10,3 milyondan 11,2 milyona yükselttiğini açıkladı.
- IMF İcra Direktörleri Kurulu, üye 186 ülkenin döviz rezervlerini artırarak, küresel ekonomiye likidite sağlamak amacıyla 250 milyar dolar eş değerli Özel Çekme Hakkı (SDR) tahsis edilmesini kararlaştırdı.
- PO'nun kamu ihaleleri yasağına ilişkin kararın yürütmesi durduruldu.
- İzlanda'da bankacılık sistemi yeniden kuruluyor. Bankalara 2,1 milyar dolar sermaye desteği verilecek.

21 Temmuz

- Merkezi yönetim brüt borç stoku Haziran sonu itibarıyla 408,9 milyar TL oldu. Mayıs ayına göre 2,4 milyar TL azalan borç stoku, 6 aylık dönemde 28,6 milyar TL'lik artış gösterdi.
- ABD'de krizin maliyeti federal hükümete şimdiye kadar 4,7 trilyon doları buldu. Ancak bu maliyetinin 23,7 trilyon doları bulabileceği tahmin edildi.

22 Temmuz

- Hazine Müsteşarlığı, dün gerçekleştirdiği 5 yıl vadeli 3 ayda bir değişken kupon ödemeli TL cinsinden tahvil ihalesinde ROT satışlarıyla birlikte 2 milyar 56 milyon TL borçlandı.
- İSO'nun "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2008 Yılı Raporu"nda ilk sırayı, 27 milyar 732 milyon 867 bin 295 liralık net üretimden satışla geçmiş yıllarda olduğu gibi yine Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (TÜPRAŞ) aldı.

23 Temmuz

- Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O, iştiraki Vakıf Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş'de sahip olunan yüzde 31 oranındaki hisselerin blok satışına karar verdi
- Doğan TV Holding A.Ş. hisse senetleri üzerinde ek ihtiyati haciz işlemi tesis edildi.

24 Temmuz

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 10-17 Temmuz haftasında 1 milyar 176 milyon dolar artarak 65 milyar 779 milyon dolara yükseldi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana 4 milyar 295 milyon dolar azalış gösterdi.
- İngiltere ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 0,8 daraldı.
- TOKİ, Ataköy'deki devlet arazisini 19 Ağustos'ta, 517 milyon lira muhammen bedelle ihaleye çıkaracak.
- Turizm tesislerine elektrik, su ve gazda en düşük tarife uygulamasına son verildi.

25 Temmuz

- 55 ili kapsayacak şekilde 15 ayrı merkezde yeni kalkınma ajansları kurulacak.

- Hazine, 2009 yılı dış borçlanma programı çerçevesinde, 14 Temmuz 2017 vadeli global dolar tahvilinin artırımı işleminin tamamlandığını belirterek, artırım miktarının 1,25 milyar dolar olarak gerçekleştirildiğini bildirdi.
- TMSF, Toprak Grubu'nun tüm şirketlerinde haciz işlemleri başlatıldığını, iki şirketin yönetim ve denetimlerinin Fon'a geçtiğini duyurdu.

26 Temmuz

- Kalkınma ajanslarının resmi kuruluşları tamamlandı. Bütün ajansların ülke genelinde kullanılabileceği kaynağın 1 milyar liraya ulaşacağı hesaplanıyor.

27 Temmuz

- En geniş tanımlı para arzı M3, 3-10 Temmuz haftasında 3 milyar 314,4 milyon TL artarak 480 milyar 56,4 milyon TL'ye yükseldi.
- Alman Commerzbank Swiss Dresdner Bank birimini Liechtensteinli grup LGT'ye sattı.

28 Temmuz

- Hazine Müsteşarlığı, Haziran'da çeşitli sektörlerle yönelik toplam 1 milyar 772 milyon TL tutarındaki 247 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi.
- ABD'li uçak üreticisi Boeing ile Türk Hava Yolları (THY) ek 7 adet 777-300 ER siparişini tamamladı.
- İMKB, yılın ilk yarısında yüzde 37,54'lük getiri ile yatırımcısına en fazla kazandıran 11. borsa oldu.

29 Temmuz

- Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, 2009 yıl sonu enflasyonunun yüzde 70 olasılıkla, orta noktası yüzde 5,9 olmak üzere yüzde 4,9-6,9 aralığında olacağını söyledi.
- Microsoft ve Yahoo, internette arama ortaklığı oluşturulması konusunda anlaştı.
- Türkiye-Gürcistan, iki ülke arasında 1000 megavat kapasiteli "Borçka-Ahıska" elektrik iletim hattı kurmak üzere anlaştı.

30 Temmuz

- Türkiye'nin turizm geliri bu yılın nisan-haziran döneminde yüzde 9,6 gerileyerek 4,2 milyar dolar oldu.
- Konya Şeker A.Ş, holdingleşme sürecini tamamlayarak, Anadolu Birlik Holding ismini aldı.
- Doğan Gazetecilik A.Ş, bağlı ortaklığı Bağımsız Gazeteciler Yayıncılık A.Ş'yi devralmak suretiyle birleşilmesi konusunda gerekli hazırlıklara başlanılmasına karar verildiğini duyurdu.
- Petrol Ofisi A.Ş, Danıştay 13. Dairesinin, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun (EPDK) uyguladığı idari para cezalarına ilişkin işlemlerin iptaline karar verdiğini duyurdu.

31 Temmuz

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 17-24 Temmuz haftasında 154 milyon dolar artarak 65 milyar 933 milyon dolara yükseldi.
- Döviz rezervi yıl sonundan bu yana 4 milyar 141 milyon dolar azalış gösterdi.
- Turizm gelirleri yılın ikinci çeyreğinde geçen yıla göre yüzde 9,6 azalarak 4 milyar 243 milyon 545 bin dolara gerilerken, turizm giderleri de yüzde 7 oranında azalarak 936 milyon 530 bin 60 dolar oldu.

- Eneji Piyasası Düzenleme Kurulu, Alektrik, Doğalgaz ve Petrol Piyasası'nda bazı firmalara lisans verirken bazı firmaların lisanslarını sona erdirdi.

AĞUSTOS

3 Ağustos

- Merkez Bankası, Ekim 2008'de ara verilen döviz alım ihalelerine tekrar başlayacağını duyurdu.
- Temmuz ayında tüketici fiyatları endeksi yüzde 0,25 artarken, üretici fiyatları endeksi yüzde 0,71 geriledi. TÜİK'e göre, Temmuz ayı itibarıyla yıllık enflasyon TÜFE'de yüzde 5,39 artarken, ÜFE'de yüzde 3,75 geriledi.
- İhracat Ocak-Temmuz döneminde yüzde 30,2 azalarak 56 milyar 770 milyon dolara, ithalat ise yüzde 40,9 azalarak 74 milyar 769 milyon dolara geriledi.,
- Hazine Müsteşarlığı Eylül ayında iç piyasalara yapılacak 4,1 milyar TL'lik itfaya karşılık, iç piyasalardan 5,8 milyar TL tutarında borçlanma gerçekleştirecek.

4 Ağustos

- Otomotiv ihracatı, Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 39 azalarak 1 milyar 449 milyon dolara ulaştı. Öte yandan, otomotiv ihracatı bir önceki aya göre yüzde 17'lik artış gösterdi.
- Merkez Bankasının yeniden başladığı döviz alım ihalesinde 30 milyon dolarlık satış gerçekleştirildi.
- İMKB Tahvil ve Bono Piyasası Kesin Alım Satım Pazarında işlem gören gösterge kağıdı 11 Mayıs 2011 vadeli tahvilin, bugün valörlü işlemlerinde bileşik faiz yüzde 9,92 ile tarihte ilk kez tek haneye indi.
- Yapı Kredi yılın ilk 6 ayında net karını yüzde 26 artırarak 923 milyon 758 bin liraya çıkardı.

5 Ağustos

- Hazine Müsteşarlığı, TL Cinsi iskontolu tahvil ihalesinde 3,8 milyar TL, TL cinsi değişken kuponlu tahvil ihalesinde
- 4 milyar TL, sabit kuponlu tahvil ihalesinde ise 2,3 milyar TL olmak üzere toplam 10 milyar 204 milyon TL borçlandı.
- Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş., şirketin sahibi olduğu Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ) hisselerinin kısmen veya tamamen Petrol Ofisi A.Ş.'de yönetim ortağı olduğu OMV Aktiengesellschaft'a (OMV) satılmasına yönelik görüşmelere başlanmasına karar verdi.
- PO, yurtdışında kurulu iki şirketi, Petrofinance NV ile PO Oil Financing Ltd. ünvanlı iştiraklerin faaliyetlerini sona erdirdi.
- Seyrantepe Spor Kompleksi ihalesi iptal edildi.
- BDKK, bankacılık sektörünün küresel krizin devam ettiği Haziran 2009 döneminde, sermaye yeterliliği rasyosunun 2008 yıl sonuna kıyasla 1,23 puan artarak yüzde 19,23 seviyesinde bulunduğunu bildirdi.
- PepsiCo, PBG ve PepsiAmericas (PAS) şirketiyle birleşme anlaşması imzaladı.
- Merkez Bankası tarafından bankalara duyurulan toplam karşılıksız çek sayısı, 2009 yılının ilk yedi ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 47,9 artarak 1 milyon 224 bin 48'e çıktı.
- Garanti Bankası 6 aylık dönem için 1 milyar 452 milyon lira konsolide kar açıkladı.

6 Ağustos

- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Rusya Federasyonu Başbakanı Vladimir Putin, iki ülke arasında "gaz alanında işbirliği" ve "petrol alanında işbirliği" protokollerini imzaladı.

- Avrupa Merkez Bankası, yüzde 1 olan gösterge faiz oranını değiştirmedii.
- Avrupa Merkez Bankası Başkanı Jean-Claude Trichet, Avro Bölgesi ekonomisinin gelecek yıla kadar büyümeye dönemeyeceğini söyledi.
- İngiltere Merkez Bankası, halen yüzde 0,5 olan gösterge faizini değiştirmedii.

7 Ağustos

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 24-31 Temmuz haftasında 1 milyar 397 milyon dolar artarak 67 milyar 330 milyon dolara yükseldi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana 2 milyar 744 milyon dolarlık azalış gösterdi.
- ABD Başkanı Barack Obama, ekonomik krizde ülkesinin tünelin ucunu görmeye başladığını söyledi.

8 Ağustos

- TMSF, Toprak Grubu'na bağlı 22 şirketin tüm muhasebe, finansman ve insan kaynakları işlemlerinin aynı merkezden yürütölmesi ve diğer şirketlerden ayrı olarak kontrol edilmelerinin mümkün olmadığı dikkate alınarak, Fon alacaklarının tahsili amacıyla diğer 20 şirketin de temettü hariç ortaklık haklarıyla yönetim ve denetimlerinin Fon tarafından devir alındığını duyurdu.
- Türkiye ile Nahcivan Özerk Cumhuriyeti arasında, Iğdır'dan Nahcivan'a doğalgaz boru hattı döşenmesi için niyet beyanı anlaşması imzalandı.

10 Ağustos

- Merkez Bankası Ağustos Ayı Birinci Dönem Beklenti Anketi'nde yıl sonu küçölme beklentisi yüzde 5'e yükseldi.

- En geniş tanımlı para arzı M3, 17-24 Temmuz haftasında 3 milyar 225 milyon TL azalarak 479 milyar 90,4 milyon TL'ye geriledi.
- Sanayi üretimi Haziran ayında, 2008 yılının aynı ayına kıyasla yüzde 9,7 oranında azaldı.
- Haziran itibarıyla bankacılık sektörünün aktif toplamı yıl sonuna göre yüzde 4,9 artarak, 768,2 milyar liraya yükseldi. Aynı dönemde, sektörün toplam kredileri 368,2 milyar lira oldu. Kredilerin takibe dönüşüm oranı yüzde 4,9'a yükselirken, en yüksek takibe dönüşüm oranı yüzde 6,6 ile KOBİ'lerde gerçekleşti.

11 Ağustos

- Hazine Müsteşarlığı'nın kasası Ocak-Temmuz döneminde 32,2 milyar TL açık verdi.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Temmuz ayında, geçen yılın aynı ayına göre 7,7 puan azalarak yüzde 72,3 seviyesinde gerçekleşti.
- Ocak-Haziran döneminde, geçen yıl 9,7 milyar dolar olan doğrudan uluslararası yatırım sermayesi girişi, yüzde 57,1 azalarak bu yıl 4,2 milyar dolara düştü.

12 Ağustos

- Hükümetin ekonomik krize karşı piyasayı canlandırmak için uyguladığı ÖTV indirimi otomobil satışlarını artırdı. ÖTV indiriminin uygulandığı 16 Mart ile 15 Haziran tarihleri arasında 151 bin 567 adet otomobil satışı yapıldı.
- Ziraat Bankası'nın yılın ilk yarısındaki net karı 1 milyar 785 milyon lira oldu.

- İngiltere'de işsizlik son 14 yılın en yüksek düzeyine çıktı. Yılın ikinci çeyreğinde, işsiz sayısı 220 bin artış göstererek, toplamda 2,4 milyon kişiyi aştı. İngiltere'de işsizlik oranı da yüzde 7,8 ile 1995 yılından bu yana en yüksek düzeyine ulaştı.
- ABD Yönetimi hukukçuları ile İsviçre'nin bankacılık devi UBS'in, gizli hesapların öğrenilmesi konusunda anlaşmaya vardıkları bildirildi.
- FED yüzde 0 ile yüzde 0,25 oranındaki faiz oranını değiştirmede.

13 Ağustos

- Alman ekonomisi, küresel krizden bu yana ilk kez büyüme sağladı. Alman ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,3 oranında büyüdü.
- Fransa da ikinci çeyrekte yüzde 0,3 oranında büyüdü.
- KOBİ'lerin 31 Aralık 2009 tarihine kadar birleşmeleri halinde birleşmeden doğan kazançları, Kurumlar Vergisinden istisna tutulacak. Söz konusu KOBİ'lerin üç hesap döneminde elde ettikleri kazançları için de yüzde 75'e kadar indirimli Kurumlar Vergisi uygulanacak.
- Geçen yılın aynı dönemine göre 2009'un ikinci çeyreğinde, GSYH 27 üyeli AB'de yüzde 4,8, 16 üyeli Avro Bölgesi'nde ise yüzde 4,6 küçüldü.
- Hazine Müsteşarlığı tarafından, Kredi Garanti Fonu'na aktarılacak, bankacılık sistemi aracılığıyla küçük ve orta boy işletmeler (KOBİ) kullandırılması planlanan 1 milyar liralık kaynağın önü açıldı.
- İş Bankası'ndan ilk yarıda 1 milyar 471 milyon TL konsolide kar.
- IMF Türkiye Temsilcisi Hüseyin Samiei, Türkiye ile görüşmelerin bir çözüme ulaşma hedefiyle verimli bir şekilde sürdüğünü belirterek, Hazine'nin iç ve dış tahvil

ihraçlarına gelen yüksek talebin devam etmesi halinde IMF'den finansman ihtiyacının azalacağı değerlendirildi.

14 Ağustos

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 31 Temmuz-7 Ağustos haftasında 137 milyon dolar azalarak 67 milyar 193 milyon dolara geriledi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana 2 milyar 881 milyon dolarlık azalış gösterdi
- THY, TSE'den kalite belgesi aldı.
- Avro Bölgesinde Haziran ayında -0,1 ile tarihinde ilk kezeksiye inen enflasyon, Temmuz ayında -0,7 ile yeni bir rekor kırdı.
- IMF, üye ülkelere, 250 milyar dolarlık ek kaynak getiren Özel Çekme Hakkı imkanını onayladı.
- Sabancı Holding, Toyota Motor Europe ve Mitsui ile ortak olduğu Toyotasa'daki yüzde 64,99 oranındaki hissesini, ALJ'ye bağlı ALJ Lubnatsi Pazarlama ve Satış A.Ş.'ye satma kararı aldı.
- Katar, Alman otomobil üreticisi Volkswagen (VW) ve Porsche hisselerinin bir kısmını satın aldı.
- Vakıfbank'ın yılın ilk 6 ayında karı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26 artarak, 595 milyon liraya çıktı.

15 Ağustos

- ABD'nin TMSF'si FDIC, elinde bulunan ve ülkenin önde gelen emlak kredi bankalarından olan Colonial Bankacılık grubunun tasfiyesine karar verdi.

17 Ağustos

- Türkiye'de, bu yılın Nisan ayında yüzde 14,9 olan işsizlik oranı, Mayıs'ta yüzde 13,6'ya gerilerken, geçen yılın Mayıs ayına göre 4,4 puan arttı.
- Japonya ekonomisi, 4 çeyrek üst üste küçüldükten sonra Nisan-Haziran döneminde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,9, yıllık bazda ise yüzde 3,7 büyüdü.
- TOKİ, İstanbul'un Bakırköy ilçesi Ataköy sahilindeki arazilerin kiralama ve satışına ilişkin ihaleleri iptal etti.
- IMF Guvernörler Kurulu, Nisan ayındaki G-20 zirvesinde taahhüt edilen ve süreç içinde IMF bünyesinde kabul edilen, üye ülkelere ek 250 milyar dolarlık genel SDR tahsisatı yapılması kararını resmen onayladı.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 24-31 Temmuz haftasında 51,3 milyon TL artarak 479 milyar 141,7 milyon TL'ye yükseldi

18 Ağustos

- İşsizlik Mayıs döneminde yüzde 13,6'ya geriledi. İşsizlik bir yıllık dönemde 4,4 puan artarken, işsiz sayısı bir yıllık dönemde 1 milyon 179 bin kişi arttı. Kentte işsizlik oranı yüzde 16,5 olurken, kırsalda ise yüzde 7,8 olduğu belirlendi.
- Hazine Müsteşarlığı, dün düzenlediği Türk Lirası cinsinden iskontolu referans Hazine Bonosu ihalesinde toplam 3 milyar 489 milyon TL borçlandı.
- EKK Şanlıurfa'da toplandı. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, "bölgede yıllardır süren terör belasını artık sona erdirerek, kardeşler arasına nifak tohumları ekmeye çalışanları elimizin tersiyle iterek bunu hep beraber başarabiliriz" dedi.
- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, kısa vadeli faiz oranlarını 0,50 puan indirdi. Buna göre, gecelik faiz oranları, borçlanmada yüzde 7,75, borç vermede ise yüzde 10,25 olarak uygulanacak.

- İMKB Tahvil ve Bono Piyasası Kesin Alım Satım Pazarında işlem gören 11 Mayıs 2011 vadeli, bugün valörlü tahvilin bileşik faizi, önceki kapanışa göre 0,19 puan düşerek yüzde 9,85 ile ikinci kez tek haneli bir orandan ve tarihi en düşük seviyesinden kapandı.
- ABD'li otomotiv devi General Motors bünyesindeki İsveçli marka Saab'ı satmak için Koenigsegg ile anlaştı.

19 Ağustos

- Hazine Müsteşarlığı, dün gerçekleştirdiği Türk Lirası cinsinden TÜFE'ye endeksli Devlet Tahvil ihalesinde, rekabetçi olmayan teklif (ROT) satışlarıyla birlikte toplam net 3 milyar 903 milyon TL'lik borçlanmaya gitti. İhalede bileşik faiz yüzde 7,13 oldu.
- ABD yönetimi ile İsviçre'nin bankacılık devi UBS, gizli hesapların öğrenilerek açıklanması konusunda anlaşma imzaladı.
- Vakıfbank, WestLB AG'nin koordinatörlüğünde, 11 ülkeden 29 bankanın katılımıyla, 736 milyon dolarlık sendikasyon kredisine imza attı.
- Merkez Bankasından gelen "faiz indirimine devam sinyali bono faizini yüzde 9,76 ile yeni dip noktasına çekti.

20 Ağustos

- Otomotiv pazarında ÖTV indiriminin etkisi geçmeye başladı. 16 Haziran'dan itibaren ÖTV indirim oranlarının azalarak devam etmesi ve maliyetlerin araç fiyatlarına yansıtılması sonrasında otomotiv pazarı Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 50 daralarak 30 bin 246 adede geriledi
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Suriye Petrol Bakanı Süfyan Allao ile doğalgaz boru hattının inşasına ilişkin protokolü imzaladı.

- Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku, Temmuz ayı sonu itibariyle 414,5 milyar lira olarak gerçekleşti .

21 Ağustos

- Merkez Bankası Ağustos Ayı İkinci Dönem Beklenti Anketi'nde yıl sonu küçülme beklentisi yüzde 5,1'e ulaştı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 7-14 Ağustos haftasında 409 milyon dolar artarak 67 milyar 602 milyon dolara yükseldi.
- Döviz rezervi yıl sonundan bu yana 2 milyar 472 milyon dolarlık azalış gösterdi.

23 Ağustos

- Koreli Hyundai küçük sınıftaki yeni modeli i20'nin üretimini Türkiye'de yapmaya karar verdi.

24 Ağustos

- Türkiye'de, İsviçre'deki Avrupa Nükleer Araştırmalar Merkezi'nde (CERN) yürütülen bilimsel araştırmaların benzerlerinin gerçekleştirileceği Proton Hızlandırıcı Tesisi'nin inşaatını da Toplu Konut İdaresi (TOKİ) yapacak.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 31 Temmuz-7 Ağustos haftasında 271,5 milyon TL artarak 479 milyar 413 milyon TL'ye yükseldi.

25 Ağustos

- Rekabet Kurulu, Garanti, Akbank, İş Bankası, Yapı ve Kredi, Vakıflar, Finans, Denizbank ile Halk Bankası hakkında, uyguladıkları maaş promosyonları nedeniyle soruşturma açtı.

- Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,1 artışla 14 milyon 933 bin 656'ya yükseldi. Temmuz'da ise turist sayısı yüzde 6,32 artarak 4 milyon 343 bin 25 oldu.

26 Ağustos

- İSO'nun "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Raporu"na göre, 2008 yılında vergi öncesi en fazla kar eden kuruluş Eti Elektrometalurji A.Ş. olurken, ikinci sırada Erikli Su ve Meşrubat Sanayi ve Ticaret A.Ş. yer aldı.

27 Ağustos

- Akaryakıtta tavan fiyat uygulaması sona erdi.
- TOKİ, Seyrantepe spor kompleksi ihalesini iptal etti. Verilen teklifler yeterli görülmediği için spor kompleksinin TOKİ tarafından tamamlanmasına karar verildi.
- ABD ekonomisi 2. çeyrekte yüzde 1 daraldı.

28 Ağustos

- Türkiye'de yılın ikinci çeyreğinde 194 bin 743 adet konut satışı gerçekleşti. Satışlar bir önceki çeyreğe göre yüzde 78,89, geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 72,2 artış gösterdi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 14-21 Ağustos haftasında 563 milyon dolar artarak 68 milyar 165 milyon dolara yükseldi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana ise 1 milyar 909 milyon dolarlık azalış gösterdi.
- Koç Holding, 2009 yılının ilk yarısında 20 milyar lira ciro ve 667 milyon lira net kar açıkladı.

- Uluslararası İnşaat Sektörü Dergisi "Engineering News Record (ENR)" tarafından bir önceki yıl yurtdışında yapılan işlerin esas alınarak hazırlanan, "Dünyanın en büyük 225 uluslararası müteahhidi" listesinde bu yıl 31 Türk firması yer aldı. Türkiye, 50 firması bulunan Çin'in ardından listede 2. sıraya yükseldi.
- Japonya'da işsizlik oranı Temmuz'da yüzde 5,7'ye çıktı. Bu rakamın İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana kaydedilen en kötü seviye olduğu belirtiliyor.

29 Ağustos

- ABD'de, küresel finansal kriz nedeniyle batan banka sayısı, dün üç bankanın daha katılmasıyla, 2009 başından bu yana 84'e çıktı.

31 Ağustos

- İhracat Temmuz ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 28,3 azalarak, 9 milyar 34 milyon dolar oldu. İthalat da Temmuzda yüzde 39,5 oranında azaldı ve 12 milyar 431 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Walt Disney, ünlü roman ve çizgi film karakterlerinin yaratıcısı Marvel şirketini 4 milyar dolara satın alacak.
- Hazine Müsteşarlığı, Temmuz'da çeşitli sektörlerle yönelik toplam 917,4 milyon TL tutarındaki 196 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 7-14 Ağustos haftasında 2 milyar 540 milyon TL artarak 481 milyar 953 milyon TL'ye yükseldi.

EYLÜL

1 Eylül

- İhracat Ocak-Temmuz döneminde yüzde 30,2 azalarak 56 milyar 770 milyon dolara, ithalat ise yüzde 40,9 azalarak 74 milyar 769 milyon dolara geriledi.
- Hazine Müsteşarlığı Eylül ayında iç piyasalara yapılacak 4,1 milyar TL'lik itfaya karşılık, iç piyasalardan 5,8 milyar TL tutarında borçlanma gerçekleştirecek.
- Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, 2009-2010 balıkçılık sezonunun başladığını kaydetti.
- Limak'a İş Bankası ve Yapı Kredi tarafından 350 milyon dolarlık kredi sağlandı.
- Halk Bankası, Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifleri kefaletiyle esnaf ve sanatkarlara kullandırılan kredilerin faiz oranını yıllık yüzde 8'e indirdi.

2 Eylül

- Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, Ağustos ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29,80 gerileyerek, 7 milyar 670 milyon dolar oldu.
- Bankacılık sistemi toplam aktifleri, Haziran 2009 itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre TL bazında yüzde 17 artarak 738 milyar liraya yükselirken, dolar bazında ise yüzde 7 azalarak 484 milyar dolar oldu.
- IMF, Türkiye'ye 883,1 milyon özel çekme hakkı (SDR) (yaklaşık 1,4 milyar dolar) tahsis etti.

3 Eylül

- Küresel krizin etkisiyle yılın 7 aylık döneminde teşviğe bağlanan yatırımların tutarı yüzde 54,84'lük bir düşüşle 7 milyar 961,9 milyon TL'ye gerilerken, istihdam sayısı da aynı oranda gerileyerek 29 bin 348 kişi oldu.
- Avrupa Merkez Bankası yüzde 1 olan faiz oranlarını değiştirmedii.
- EPDK, TETAŞ'ın toptan elektrik kilovat saat satış fiyatının yüzde 21,08 oranında artırılarak, 12,62 kuruştan 15,28 kuruşa çıkmasına dönük başvurusunu onayladı.
- Ağustos ayında tüketici fiyatları endeksi yüzde 0,30 gerilerken, üretici fiyatları endeksi ise yüzde 0,42 arttı. Ağustos ayı itibarıyla yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 5,33 artarken, ÜFE'de yüzde 1,04 geriledi.

4 Eylül

- Ekonomik kriz Türkiye'nin petrol faturasını yüzde 56,6 azalttı. Geçen yıl Ocak-Temmuz döneminde 17 milyar 754,1 milyon dolar olan petrol ve petrol ürünleri ithalatı bu yılın aynı döneminde 7,7 milyar dolara geriledi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 21-28 Ağustos haftasında 1 milyar 915 milyon dolar artarak 70 milyar 80 milyon dolara yükseldi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana ise sadece 6 milyon dolarlık artış gösterdi.
- Türkiye Bankalar Birliği Haziran 2009 Tüketici Kredileri Raporu'na göre, Nisan-Haziran döneminde kanuni takipteki krediler, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 95 oranında artarak 791 milyon lira oldu.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, küresel ekonominin derin gerileme döneminden çıktığını, ancak toparlanmanın yavaş olacağını söyledi.

- ABD'de Ağustos ayında işsizlik oranı yüzde 9,7'ye yükseldi. Böylece, işsizlik oranı son 26 yılın en yüksek seviyesine çıkmış oldu.
- Gösterge faiz yüzde 9,31 ile yeni tarihi dip seviyesini gördü. 11 Mayıs 2011 vadeli tahvilin bileşik faizi kapanışta ise yüzde 9,49 oldu.
- 3,5 milyar liralık kredi kartı borcuna kolaylık getiren yasanın öngördüğü 60 günlük süre doldu.

5 Eylül

- Gazprom Resmi Sözcüsü Sergei Kupriyanov, Ukrayna'nın doğalgaz geçiş fiyatında artış olacağı beklentisiyle ilgili olarak, Gazprom'un 2010 için fiyatlandırma öngörüsünün, bin metreküp doğalgaz geçişi için her 100 kilometrede 2,56-2,7 dolar arasında olduğunu açıkladı.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 14-21 Ağustos haftasında 2 milyar 240 milyon TL artarak 484 milyar 193 milyon TL'ye yükseldi.
- KOBİ'lerin bu yıl sonuna kadar yapacakları birleşmelerde uygulanacak indirimli kurumlar vergisi oranı yüzde 5 olarak belirlendi.

7 Eylül

- **Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği**, "e-musiad'la" üyelerine bir tuşla ticaret devrini başlattı.
- Kredi kartı borçlarının yeniden yapılandırılması düzenlemesinden yararlanmak için 15 güne kadar ek süre verildi.

8 Eylül

- Hazine Müsteşarlığı, Eylül ayı iç borçlanma stratejisi çerçevesinde TL Cinsi İskontolu Referans Hazine Bonosu ihalesi gerçekleştirdi. Dün gerçekleştirilen ihalede Hazine Müsteşarlığı net 768 milyon TL borçlandı. TL Cinsi İskontolu Referans Hazine Bonosu ihalesinde yıllık basit faiz yüzde 8,24, yıllık bileşik faiz yüzde 8,41 oldu.
- Türkiye'nin sanayi üretimi Temmuz ayında, 2008 yılının aynı ayına kıyasla yüzde 9,2 oranında azaldı. Sanayi üretim endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre ise yüzde 0,9 yükseldi.
- Doğan Yayın Holding A.Ş.'ye 3 milyar 755 milyon lira ceza kesildiği bildirildi.
- BM Ticaret ve Kalkınma Örgütü (UNCTAD), küresel resesyonda erken bir düzelme görmediğini bildirdi.
- Global piyasalarda artan endişe, altını yeniden cazip yatırım aracı haline getirdi. Altının ons fiyatı 6 ayın zirvesine çıkarak 1004 doları gördü.

9 Eylül

- Aylık Sanayi Üretim Endeksi, son 8 ayın zirvesine ulaştı. Kasım 2008'de 110,3 olan Sanayi Üretim Endeksi, tam sekiz ay sonra Temmuz ayında bu düzeyini yakaladı.
- Bankacılık sektörünün net dönem karı Temmuz 2009 itibarıyla geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 34,6 oranında artarak 12 milyar 722 milyon lira oldu.
- Hazine Müsteşarlığı'nın Hazine nakit dengesi Ocak- Ağustos döneminde 30 milyar 17 milyon TL açık verdi.
- TOKİ Seyrantepe Projesi için hak ediş ödemek suretiyle bugün yaptığı ihalede en düşük teklifi 198 milyon 950 bin lira ile Varyap Varlıbaşlar Yapı Sanayi ve Turizm Yatırım Ticaret A.Ş.-Uzunlar İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. İş Ortaklığı verdi.

- Türkiye'de ortak ATM dönemi 26 bankanın katılımıyla 1 Ekim 2009 tarihinden itibaren başlayacak. Uygulama, Avrupa'da ilk kez Türkiye'de gerçekleşecek.

10 Eylül

- İkinci çeyrek itibariyle cari fiyatlarla yıllık GSYH 645 milyar 468 milyon dolar olurken, kişi başı gelir de 9 bin 25 dolara geriledi.
- Türkiye ekonomisi, bu yılın ikinci çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla yüzde 7 küçüldü.
- Merkez Bankası Eylül ayı Birinci Dönem Beklenti Anketi'nde yıl sonu küçülme beklentisi yüzde 5,2'ye ulaştı. 2010 yılı büyüme beklentisi ise geçen döneme göre 0,1 puan artarak yüzde 2,6 oldu.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Ağustos ayında, geçen yılın aynı ayına göre 6,5 puan azalarak 69,7 seviyesinde gerçekleşti.
- Türkiye'nin cari işlemler hesabı, Temmuz ayında 286 milyon dolar fazla verdi.
- FED, ekonomide resesyonun sona erdiğini ve ekonominin nihayet yeniden büyümeye başladığını bildirdi.
- Seyrantepe Projesi ihalesinin son oturumunda en düşük teklifi 184 milyon 61 bin 53 lira ile Varyap-Uzunlar A.Ş İş Ortaklığı verdi.

11 Eylül

- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 28 Ağustos-4 Eylül haftasında 214 milyon dolar artarak 70 milyar 294 milyon dolara yükseldi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana ise 220 milyon dolarlık artış gösterdi.

- Rekabet Kurulu, Toyotasa Toyota Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş'nin sermayesinin yüzde 65'ini temsil eden hisselerinin ALJ Lubnatsi Pazarlama ve Satış A.Ş., ALJ Turkey Company Limited ve Chelder Europe Limited'e devrine izin verdi.
- Seyrantepe Stadı ikmal ihalesini Varyap-Uzunlar İş Ortaklığı aldı.
- Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye'nin 4. çeyrektekenden itibaren pozitif büyümeye geçme ihtimalinin oldukça yüksek olduğunu söyledi.

12 Eylül

- Barack Obama yönetimi, ABD Kongresine "İran'la sınır komşusu tek NATO ülkesi Türkiye'ye 7,8 milyar dolarlık füzesavar Patriot PAC-3 batarya ve aksamı satabiliriz" bilgisi verdi.

14 Eylül

- OECD'nin Temmuz ayı için açıkladığı Birleşik Öncü Göstergeler, birçok üye ülkede daha güçlü iyileşme sinyalleri verdi.
- IMF'nin 6-7 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da yapacağı yıllık toplantılarında, krizde toparlanma sürecine yönelik stratejiler belirlenecek.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 21-28 Ağustos haftasında 366,1 milyon TL artarak 484 milyar 559 milyon TL'ye yükseldi.
- BDDK'ya göre, yılın ikinci çeyreğinde bankacılık sektörünün dönem net karı, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 33 oranında artarak 11 milyar lira düzeyine ulaştı.
- Türkiye'ye Temmuz ayında, net uluslararası doğrudan yatırım girişi (fiili giriş) 742 milyon dolar oldu.

15 Eylül

- Türkiye'de, Haziran ayında işsizlik oranı, geçen yıla göre 3,6 puanlık artışla yüzde 13 olarak belirlendi. İşsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 972 bin kişi artarak, 3 milyon 269 bin kişiye yükseldi.
- Merkezi Yönetim bütçesinden Temmuz ayında 23 milyar 392 milyon, Ağustos ayında 23 milyar 518 milyon lira harcama yapıldı. Bütçe gelirleri Temmuz ayında 16 milyar 785 milyon, Ağustos ayında 21 milyar 994 milyon lira, bütçe açığı Temmuz ayında 6 milyar 607 milyon, Ağustos ayında 1 milyar 525 milyon lira oldu.

16 Eylül

- Orta vadeli program açıklandı. Başbakan Yardımcısı Ali Babacan programı açıklarken, 2009 yılında yüzde 6 küçülmenin ardından 2010 yılının ilk çeyreğinden itibaren büyümeye geçileceğini söyledi. Büyüme oranı 2010 için yüzde 3,5, 2011 için yüzde 4, 2012 için yüzde 5, işsizlik oranı 2009 için yüzde 14,8, 2010 için yüzde 14,6, 2011 için yüzde 14,2, 2012 için yüzde 13,3, cari açığın 2009 için 11, 2010 için 18, 2011 için 22, 2012 için 28 milyar dolar olarak öngörüldü. Orta vadeli programda, tüketici fiyatları endeksindeki artış, 2009 için yüzde 5,9, 2010 için yüzde 5,3, 2011 için yüzde 4,9, 2012 için yüzde 4,8 olarak planlandı.

17 Eylül

- Tüketici güven endeksi Ağustos'ta bir önceki aya göre yüzde 1,29 oranında azalarak 81,30 değerine düştü.
- Japonya Merkez Bankası, yüzde 0,1 olan faiz oranını değiştirmede.

- 1 Ekim'den geçerli olmak üzere sanayi elektriğinin fiyatı kilovat saatte yüzde 9,85, konut elektriğinin fiyatı ise yüzde 9,68, ticarethanelerin elektriği ise yüzde 9,97 oranında artırıldı.
- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, kısa vadeli faiz oranlarını 0,50 puan indirdi. Buna göre, gecelik faiz oranları, borçlanmada yüzde 7,25, borç vermede ise yüzde 9,75 olarak uygulanacak.

18 Eylül

- Standard and Poor's, Türkiye'nin kredi notu görünümünü, "negatif"ten, "durağan"a yükseltti.
- Kısa dönemli iş istatistiklerine göre; bu yılın ikinci çeyreğinde sanayide istihdam yüzde 12 azaldı.
- Orta vadeli mali plan yayınlandı. 2010'da bütçe 50 milyar 34 milyon lira açık verecek, faiz dışı fazla 6 milyar 716 milyon lira olacak. Aynı yıl bütçe gelirlerinin 286 milyar 828 milyon lira, faiz giderlerinin ise 56 milyar 750 milyon lira olması öngörüldü. AB tanımlı genel yönetim nominal borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranı 2010 yılında yüzde 49 olarak belirlendi.
- 2010-2012 dönemi bütçe çağrısı yayımlandı. Bütçe teklifi hazırlanırken, yıl sonu tüketici fiyatları endeksindeki artış 2010 için yüzde 5,3, 2011 için yüzde 4,9 ve 2012 için yüzde 4,8 olarak esas alınacak. GSYH büyüme oranı da 2010 yılı için yüzde 3,5, 2011 yılı için 4,0 ve 2012 yılı için yüzde 5,0 olarak dikkate alınacak.
- Moody's, Türkiye'nin kredi notu görünümünü, "durağan"dan, "olumlu"ya yükseltti.
- Türkiye ile Irak arasında, ülkenin tarımsal altyapısının harekete geçirilmesi, her türlü tarımsal teknoloji transferi, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde işbirliği yapılması kararlaştırıldı.

- Gösterge tahvilin faizi yüzde 8,95 ile yeni tarihi dip seviyesini gördü.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 4-10 Eylül haftasında 818 milyon dolar artarak 71 milyar 112 milyon dolara yükseldi. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana ise 1 milyar 38 milyon dolarlık artış gösterdi.
- Hazine Müsteşarlığı, Ağustos'ta eski teşvik sistemine göre toplam 218 milyon 360 bin TL tutarındaki 59 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi.

19 Eylül

- IMF, yoksul ülkelere kredi açmak ve finansmanını desteklemek için bir miktar altın satma kararı aldı.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, 2009 yılının Türk ekonomisi için zorlu bir yıl olduğunu, ancak 2010 yılında hızlı bir iyileşme beklediklerini söyledi.

21 Eylül

- ABD'de bu yıl kapanan banka sayısı 94'ü buldu.
- Bilgisayar devi Dell bilişim teknolojileri hizmeti veren Perot Systems'i 3,9 milyar dolara satın alıyor.

23 Eylül

- ABD Merkez Bankası, yüzde 0-0,25 aralığındaki gösterge faiz oranını değiştirmede.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 28 Ağustos-4 Eylül haftasında 2 milyar 645,3 milyon TL artarak 487 milyar 204,3 milyon TL'ye yükseldi.

25 Eylül

- Doğan Yayın Holding A.Ş., bağlı ortaklıklara ilişkin vergi aslı ve vergi cezaları ile bunlara ilişkin hesaplanan gecikme faizi tutarı için toplam 4 milyar 823 milyon 825 bin 987,33 lira tutarında teminatın 15 gün içinde gösterilmesinin talep edildiğini duyurdu.
- ABD merkezli uluslararası yatırım bankası Goldman Sachs, Türkiye'nin 2050'de dünyanın dokuzuncu, Avrupa'nın üçüncü büyük ekonomisi olabileceğini açıkladı.

26 Eylül

- Kredi kartı borcunu ödemeyenlerin sayısı Temmuz ayında, yaklaşık yüzde 19,5 artarak 106 bin 225'e çıktı.

27 Eylül

- ABD'nin Irak'a müdahalesinin ardından Bağdat'ta ilk fuar, Türk firmaları tarafından "Türk İnşaat, İnşaat Makineleri, Yapı Malzemeleri ve Elektrik Fuarı" olarak açıldı.

28 Eylül

- Türk ve Yunan borsaları ortak endeksi "GT-30"un yayını başladı.
- Xerox, Affiliated Computer'ı 6,4 milyar dolara satın alacağını duyurdu.

29 Eylül

- TMSF, Dünya Mevduat Sigortacıları Birliğince (IADI) "Yılın Mevduat Sigortacısı" seçildi.

- Rekabet Kurulu, Otomotiv Distribütörleri Derneği ve Otomotiv Sanayi Derneği ile bu derneklere üye teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.
- Türk Eximbank, ING Bank Koordinatörlüğünde, Bankalar Konsorsiyumu'ndan yaklaşık 250 milyon dolar tutarında kulüp kredisi aldı.

30 Eylül

- IMF-Dünya Bankası sonbahar dönemi toplantıları İstanbul'da başladı.
- Bakanlar Kurulu, varlık barışının süresini 3 ay uzattı.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Başkent Doğalgaz'ın yıl sonuna kadar satılacağını söyledi.
- IMF Para ve Sermaye Piyasaları Bölümü Başkanı ve Finans Danışmanı Jose Vinals, Türkiye'nin, diğer gelişmekte olan piyasalara göre nispeten biraz daha zayıf olduğu alanlar bulunduğunu kaydetti.
- Takvim etkisinden arındırılmış Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH), bu yılın 2. döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,6 azaldı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH bir önceki döneme göre yüzde 7,1 artış gösterdi.
- Rekabet Kurulu, otomotiv sektöründe faaliyet gösteren on dokuz teşebbüs ve Türk Eczacıları Birliği hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.
- İhracat Ağustos ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29,1 azalarak, 7 milyar 833 milyon dolar oldu. İthalat da Ağustosta yüzde 34 oranında azalarak, 12 milyar 709 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Kamu net borç stoku, bu yılın ilk çeyreğinde, geçen yıl sonuna göre yüzde 6,16 artarak 267,9 milyar liradan 284,5 milyar liraya çıktı.

- Türkiye'nin net dış borç stoku, Haziran ayı sonu itibariyle 144 milyar 767 milyon dolar oldu.
- Merkezi yönetim toplam borç stoku Ağustos ayı itibariyle 424 milyar 706 milyon lira düzeyinde. Bunun 315 milyar 426 milyon lirasını iç borç, 109 milyar 280 milyon lirasını da dış borç oluşturuyor.
- Sabancı Holding'in, Toyota Motor Europe ve Mitsui ile ortak olduğu Toyotasa'da bulunan yüzde 65 oranındaki hissesinin, tüm dünyada Toyota Grubu araçlarının en büyük bağımsız distribütörü ALJ'ye devri tamamlandı.

EKİM

1 Ekim

- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, Bilgi Üniversitesindeki konferansı sırasında Birgün gazetesi editörü Selçuk Özbek tarafından ayakkabı fırlatılarak, protesto edildi.
- IMF, 2010 yılı için küresel ekonominin büyüme tahminini yüzde 2,5'ten yüzde 3,1'e yükseltti. IMF'ye göre Türkiye, 2009'da yüzde 6,5 küçülecek, 2010'da yüzde 3,7 büyüyecek.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, "Krizin artık arkamızda kaldığını söylemek için çok erken. Ancak işler daha iyiye gidiyor" değerlendirmesinde bulundu. Kahn, krizin, Türkiye gibi bir ülkede belki bir yıl daha devam edeceğini söyledi.
- 26 bankanın Türkiye genelindeki 23 bin para çekme makinesi (ATM) ortak kullanıma açıldı. Sektörde tasarruf yaratması beklenen sistem, komisyon uygulaması ve bunun yeterince duyurulmaması nedeniyle eleştirilere konu oldu.
- Avro Bölgesinde işsizlik oranı, Ağustos ayında yüzde 9,6 ile son 10 yılın zirvesine ulaştı.

2 Ekim

- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, İstanbul toplantısının, alınacak kararlarla tarihe geçeceğini belirterek, IMF'de kotaların yeniden düzenleneceğini, ülkelerin ekonomik ağırlıklarına göre yeni bir denge oluşturacağını bildirdi.
- İstanbul'un finans merkezi olmasına ilişkin "Strateji Belgesi ve Eylem Planı" yayımlandı. 5 yılda 71 düzenleme yapılması öngörülüyor.
- Ekonomi Koordinasyon Kurulu, geçici bir süre için getirilen vergi indirimlerine devam edilmemesini kararlaştırdı.

- TÜİK, Eylül ayında TÜFE'nin yüzde 0,39, ÜFE'nin yüzde 0,62 arttığını bildirdi. Eylül ayı itibariyle yıllık enflasyon TÜFE'de yüzde 5,27, ÜFE'de yüzde 0,47 arttı.
- ABD'de işsizlik oranı Eylül ayında yüzde 9,8'e çıktı. Resesyonun başladığı Aralık 2007'den bu yana 7,1 milyondan fazla kişi işini kaybetti.

3 Ekim

- Dünya Bankası Başekonomisti Indermit Gill, yoksulluğun her yerde artacağını belirterek, "Aynı şey Rusya ve Türkiye'yi de etkileyecek. Türkiye'de işsizlik iki katına çıkmış durumda..." dedi.
- G-24 ortak açıklamasında, derin küresel durgunluk tehdidinin azalmış görüldüğü kaydedilerek, "Kriz en çok gelişmekte olan ülkeleri etkiledi ve etkilemeye devam edecek" denildi.
- ABD'de TMSF benzeri işlevi bulunan FDIC, Warren Bank, Jennings State Bank ve National Bank'ın kapandığını açıkladı.

4 Ekim

- "2010 Dünya Kalkınma Raporuna" göre, yoksulluğun azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmanın küresel düzeyde en öncelikli konu olduğu bildirildi. İklim değişikliğinin acilen gündeme gelmesi gerektiği belirtildi.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer, önemli bir işsizlik kriziyle karşı karşıya olduğunu belirterek, OECD tahminlerine göre işsizliğin 2010 sonuna kadar OECD bölgesinde yüzde 10'a ulaşacağını söyledi.
- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, 2008 Mayıs ayından bu yana bir IMF programı uygulanmadığını hatırlatarak, "Biz, Fon'un söylediklerine inanmadığımız için böyle bir anlaşmaya varılamadı" dedi.

- Türkiye'nin son 10 yılda en hızlı büyüyen 100 şirketi arasında Goldaş birinci, Bimeks ikinci, Penta bilgisayar ise üçüncü sırada yer aldı.

5 Ekim

- IMF-Dünya Bankası toplantıları Kalkınma Komitesi, gelişmekte olan ülkelere kullanılacak mali imkanları açıkladı.
- Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick, "Küresel ekonomi hala geriye düşebilir. 2010'da hükümetler, ekonomik desteklerini geri çektikleri zaman tekrar faiz oranları yükselebilir" dedi.
- Toplantılar çerçevesinde, Türkiye ve Brezilya, Rusya, Hindistan gibi yükselen piyasalar, IMF'den sonra Dünya Bankasında da daha çok oy hakkı istedi.

6 Ekim

- IMF-Dünya Bankası yıllık toplantılarının 7. gününde genel kurula geçildi. Konuşmalarda "yoksullukla mücadele" gereği öne çıktı. Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick: "Kağıt üzerindeki vaatler aç karınlara yemek götüremez, toprağa tohum ekemez. Artık küresel mali mimaride yapılacak değişiklikleri hızlandırmamız gerekiyor" dedi. IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn: "2010'da da bir çok ülkede işsizlik devam edecek. Kriz sonrasında 90 milyon insan ağır yoksullukla karşı karşıya kalacak" diye konuştu.
- Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick: "Küresel krizin bir sonucu olarak, bu yıl 59 milyondan fazla insan işini kaybedecek. Afrika'nın az gelişmiş bölgelerinde 30 bin ile 50 bin bebek ölebilir" dedi.

- Taksim Meydanı'nda toplanan yaklaşık 1.500 kişi, IMF ve Dünya Bankası'nı protesto etti. Polis göstericilere müdahale etti. Olayların meydana geldiği sırada Taksim'de bulunan 55 yaşındaki İshak Kalvo kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti.
- Dünyanın önde gelen finans dergilerinden Euromoney, Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz'ı "2009 Yılı'nın En İyi Merkez Bankası Başkanı" seçti.
- Avustralya Merkez Bankası, beklenmedik şekilde faiz oranını çeyrek puan artırarak, yüzde 3,25'e çıkardı. Avustralya, borçlanma maliyetini artıran ilk büyük ekonomi oldu.

7 Ekim

- IMF-Dünya Bankası yıllık toplantıları sona erdi. "İstanbul kararları"na esas oluşturan temel noktalar: "Kota ve oy hakkı ile yeniden yapılanma reformları en kısa sürede gerçekleştirilmeli", "Finans sistemi daha etkin bir şekilde denetlenmeli".
- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Türkiye'nin 2011 yılı sonunda 2008 sonundaki milli gelirini ancak yakalayabileceğini belirterek, "Bu kriz bize 3 yıla mal olacak. Türkiye'nin krizden en çok ticaret kanalı etkilendi" dedi.
- AB ekonomisinde daralma, yılın ikinci çeyreğinde yüzde 4,9'a ulaştı. İtalya yüzde 6, Almanya yüzde 5,9, İngiltere yüzde 5,5, Hollanda yüzde 5,4, İspanya yüzde 4,2 ve Fransa yüzde 2,8 küçüldü.

8 Ekim

- Türkiye'nin sanayi üretimi Ağustos ayında, 2008'in aynı ayına kıyasla yüzde 6,3 azaldı.

- ABD Kongresi Bütçe Ofisi'nin tahminlerine göre, 30 Eylül'de biten mali yılda bütçe açığı üçe katlanarak, 1,4 trilyon dolara ulaşacak. Ofis, bütçe açığının gayri safi yurtiçi hasılanın yüzde 9,9'una karşılık geldiğini ve bunun, 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük açık olduğunu bildirdi.

9 Ekim

- Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, esnaf, sanatkar ve KOBİ'lere yönelik 3 aylık yeni bir kredi destek programını hayata geçirdiklerini bildirdi.
- Doğan Yayın Holding'in açıklamasına göre, Danıştay, şirket tarafından açılan davayı reddeden 'Mahkeme Kararı'nın, şirket lehine yürütmesini durdurdu.
- Doğan Yayın Holding A.Ş.'ye bağlı ortaklıklarının 2005, 2006 ve 2007 hesap dönemlerine ait "vergi inceleme raporları" ile ilgili olarak, vergi aslı ve vergi cezaları ile hesaplanan gecikme faizi için toplam 4 milyar 823 milyon 825 bin lira teminat isteyen vergi dairelerine, istenen türde teminatı gösterdiği bildirildi.

12 Ekim

- Nobel Ekonomi Ödülü'nü Elinor Ostrom ve Oliver Williamson kazandı. Ostrom, Nobel Ekonomi Ödülü'nü kazanan ilk kadın oldu.
- İMKB Bileşik Endeksi 51.002,98 puandan 2009 yılı rekoruyla kapandı.
- İMKB, İslami endeks çalışmalarının kısa sürede biteceğini açıkladı.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Eylül'de 0,4 puan artarak, yüzde 70,1'e yükseldi. Oran, geçen yılın aynı ayına göre 9,7 puan azaldı.

- Türkiye'nin, geçen yılın Ağustos ayında 3 milyar 19 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı, bu yılın Ağustos ayında 127 milyon dolar fazla verdi.
- Doğan Yayın Holding, "D Yapım Reklamcılık ve Dağıtım A.Ş., Doğan Prodüksiyon Hizmetleri A.Ş. ve Alp Görsel İletişim Hizmetleri A.Ş. hisselerinin tamamı üzerinde ihtiyatı haciz işlemi tesis edildiğini" açıkladı.

13 Ekim

- Hazine'nin Kredi Garanti Fonu'na 1 milyar lira kaynak aktarmasını öngören protokol imzalandı.
- BDDK, ortak ATM uygulamasıyla gündeme gelen ücret/komisyon tutarları hakkında müşterilerin bilgilendirilmesi yönünde bankalara talimat verdi.
- Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, MÜSİAD'ın Mısır'da düzenlediği İş Forumu Kongresinde İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) üye ülke temsilcilerine birlik çağrısı yaptı: "Gelin hep birlikte pazarlarımızı beraber paylaşalım, ekmeğimizi beraber bölüşelim. Kendi ulusal paramızla ticaret yapalım."
- Çin ile Rusya arasında Pekin'de, toplam değeri 3,5 milyar doları bulan işbirliği anlaşmaları imzalandı.

14 Ekim

- Küresel bir domuz gribi salgınının dünya ekonomisine 3 trilyon dolara mal olabileceği belirtiliyor.
- İngiliz Independent gazetesinde yer alan "Körfez ülkelerinin petrol ticaretinde ABD dolarının yerini alacak para sepeti konusunda, Rusya, Çin, Japonya ve Fransa ile gizli görüşmeler yürüttüğüne" dair iddialar, dolardaki düşüşü körükledi. Avro karşısında hızla eriyen dolar, TL karşısında da 14 ay sonra ilk kez 1,44 seviyelerine geriledi.

- Çin'in döviz rezervleri, Eylül ayı sonu itibariyle yaklaşık 2 trilyon 273 milyar dolara çıktı.
- OECD'de Ağustos işsizlik oranı, geçen seneye göre yüzde 36,5 artış gösterdi ve ortalama işsizlik yüzde 8,6 oldu.
- Gümrük Müsteşarlığı'na Maksut Mete, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığına Yunus Arıncı getirildi. Botaş Genel Müdürü Hüseyin Saltuk Düzyol ile TTK Genel Müdürü Rifat Dağdelen görevlerinden alındı.

15 Ekim

- Merkezi Yönetim bütçesinden Ocak-Eylül döneminde 197 milyar 169 milyon lira harcama yapılırken, bütçe gelirleri 156 milyar 358 milyon lira, bütçe açığı 40 milyar 811 milyon lira açık verdi. Eylül ayında bütçe giderleri 25 milyar 428 milyon lira, bütçe gelirleri 15 milyar 953 milyon lira, bütçe açığı 9 milyar 475 milyon lira oldu.
- Merkez Bankası, kısa vadeli faiz oranlarını 0,50 baz puan indirdi. Gecelik faiz oranları, borçlanmada yüzde 6,75, borç vermede yüzde 9,25 olarak uygulanacak.
- TÜİK, Temmuz ayında işsizlik oranının yüzde 12,8 olduğunu açıkladı.
- Türkiye'nin, AB'ye taahhütleri çerçevesinde rakının vergisi artacak, viskinin düşecek. Kademeli olarak 2018'de rakı, viski, cin, votkanın vergisi 40 lirada eşitlenecek.

16 Ekim

- Bankaların zorunlu karşılık oranları Türk parası yükümlülüklerde yüzde 6'dan, yüzde 5'e, yabancı para yükümlülüklerinde de yüzde 11'den, yüzde 9'a çekildi.

17 Ekim

- Hükümet, 2010 yılı bütçesini, TBMM'ye 286,9 milyar lira olarak sundu. Bütçe gelirleri 236,8 milyar lira, bütçe açığı da 50,1 milyar lira olarak belirlendi.
- Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 2010 yılında devlet memurları aylıklarının, Ocak ayında yüzde 2,5, Temmuz ayında da yüzde 2,5 artırılacağını bildirdi.
- TRT bandrol ücretlerinin tespitine ilişkin kararname yayımlandı. Kamuoyunda tartışma yaratan kararnameye göre, kara taşıtlarından tahsil edilen TRT bandrol ücreti artık radyonun değil, araçların fabrika çıkış bedeli üzerinden alınacak.
- Devlet Bakanı Cevdet Yılmaz, 2011'de nüfus ve konut sayımı yapılacağını bildirdi.
- Dünyada şeker fiyatları artıyor. Vadeli ham şeker fiyatları, 1981'den beri en yüksek seviye olan 544 dolar/tona, beyaz şekerin vadeli işlem fiyatı 602,40 dolar/tona ulaştı.

18 Ekim

- Türkiye'nin ekonomik büyümesiyle ilgili ilk uluslararası pozitif revize, "Avrupa Bankası"ndan geldi. Banka, yüzde 1 tahmin ettiği Türkiye'nin 2010 yılı ekonomik büyümesini yüzde 3'e çıkardı.

19 Ekim

- Türkiye, Rusya ve İtalya, ortak deklarasyonla Samsun-Ceyhan petrol boru hattı projesine siyasi desteklerini tescil etti, mutabakat zaptı imzalandı.
- Hollanda'da DSB Bankası'nın kurtarıma çalışmalarının başarısızlıkla sonuçlandığı ve bankanın iflas ettiği açıklandı.

20 Ekim

- ÖTV indiriminin son ayı Eylül'de araç satışları yüzde 92,8 ile rekor kırdı. Eylül ayında Türkiye'de 52 bin otomobil satıldı.
- Çin'in yıllık araç üretimi ilk kez 10 milyon adeti geçti. Daha önce ABD ve Japonya'da yılda 10 milyondan fazla araç üretilmişti.
- Avrupa Merkez Bankası ve avro kullanan 16 ülkenin yetkilileri, güçlü doları desteklediklerini açıkladı.
- AB, bu yıl 566,4 milyon avro düzeyinde bulunan Türkiye'ye ayırdığı kaynağı, gelecek yıl 653,7 milyon avroya yükseltme kararı aldı.

21 Ekim

- Uluslararası ham petrol fiyatları, son bir yılın en yüksek düzeyine ulaştı. Gösterge ham petrolün fiyatı 82 dolara çıkarken, 14 Ekim 2008 tarihindeki fiyat seviyesine döndü.
- Akaryakıt ürünlerinden 95 oktan kurşunsuz benzinin satış fiyatı litrede 8-10 kuruş artırıldı. Kurşunsuz benzin fiyatları 3,36 lirayla rekor kırdı.
- Avro/dolar paritesi, Ağustos 2008'den bu yana ilk kez 1,5'in üstüne çıktı.
- AB Komisyonu, Türkiye'nin IMF kaynağı kullanmadan küresel krizi tek başına göğüsleyebilmesinin "en büyük başarı" olduğunu belirtti.
- Alman otomotiv şirketi Volkswagen, 2010'a kadar Porsche'un yüzde 49,9'unu alacağını, bunun için 3,9 milyar avro ödeme yapacağını açıkladı.

22 Ekim

- Çin ekonomisinin yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8,9 büyüdüğü açıklandı.
- OECD'nin karaparayla mücadele biriminin yayımladığı rapora göre, Avrupa futbol pazarının büyüklüğü 13,8 milyar avroyu buluyor.
- Doğan Yayın Holding, vergi ve ceza ihbarnameleri ile ilgili "tarhiyat sonrası uzlaşma" talebinde bulundu.

23 Ekim

- AB, Türkiye'den avroya benzerliği nedeniyle madeni parasını değiştirmesini istedi.
- ABD Hazine Bakanlığı, 7 şirkete, üst yöneticilerin toplam ücretlerinin yarıya indirilmesi talimatını verdi.
- İspanya'da, yılın üçüncü çeyreğinde işsizlik yüzde 17,9 oldu.
- IMF, küresel krizden etkilenen Latin Amerika'nın ABD'ye göre daha hızlı toparlandığını bildirdi.

24 Ekim

- ABD'de TMSF benzeri işlevi bulunan FDIC, 7 küçük bankanın daha yönetimine el koydu.

26 Ekim

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalı (GDO) ürünlerle ilgili yönetmelik yayımladı.
- Çin yönetiminin, rezervlerindeki avro ile yen oranını artırma kararı, ABD dolarının değer kaybetmesine neden oldu. ABD doları, avro ve yen karşısında son 14 ayın en düşük düzeyine geriledi. ABD doları, önemli para birimleri karşısında, yıl başından bu yana yüzde 7'den fazla değer yitirdi.

27 Ekim

- Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, 2009 yıl sonu enflasyonunun yüzde 70 olasılıkla, yüzde 5,0-6,0 aralığında olacağını bildirdi.
- EPDK, Hatay'daki depolarında "ulusal marker olmadığı tespit edilen" maddeyle ilgili POAŞ hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.

28 Ekim

- Domuz gribi salgınıyla ilgili Dünya Bankası ve düşünce kuruluşlarının en kötü senaryolarına göre maliyet, 3 trilyon dolar ve 4,4 trilyon arasında değişebilir.

29 Ekim

- IMF, Asya ekonomilerinin bu yıl yüzde 2,75, 2010'da da yüzde 5,75 büyüyeceğini tahmin ediyor.

30 Ekim

- Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Irak ile 2010 sonuna kadar biri Şino bölgesi, diğeri Suriye sınırına yakın bir noktada olmak üzere 2 sınır kapısı daha açılacağını belirtti.
- Türkiye'nin, bu yılın dokuz ayındaki (Ocak-Eylül dönemi) ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 30,5 gerileyerek 73 milyar 116 milyon dolar, ithalatı da yüzde 38,8 azalarak 100 milyar 142 milyon dolar oldu.
- İhracat Eylül ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33,6 azalarak, 8 milyar 501 milyon dolar oldu. İthalat da Eylül ayında yüzde 30,4 oranında azalarak, 12 milyar 449 milyon dolar olarak gerçekleşti.

KASIM

1 Kasım

- 2010 Yılı Programında, büyüme yüzde 3,5 olarak öngörüldü.

3 Kasım

- TÜİK, Ekim ayında TÜFE'nin yüzde 2,41, ÜFE'nin yüzde 0,28 arttığını açıkladı. Ekim ayı itibarıyla yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 5,08, ÜFE'de yüzde 0,19 arttı.
- AB Komisyonu, Türkiye'nin gelecek yıl yüzde 2,8 ile Avrupa'da en hızlı büyüyen ülke olacağı öngörüsünde bulundu.
- Domuz gribine karşı önlemler artırılıyor. Hijyenik maske, dezenfektan satışlarında patlama yaşanıyor. Vitamin içeren meyve ve sebze tüketiminde de artış görülüyor.

4 Kasım

- 2009'un yeniden değerlendirme oranı yüzde 2,2 olarak hesaplandı.
- Türk Sağlık-Sen, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) yönetmeliğinin iptali ve yürürlüğün durdurulması istemiyle Danıştay'da dava açtı.
- ABD Merkez Bankası faiz oranlarını değiştirmeyerek, 0-0,25 aralığında korudu. Banka, faizleri "uzun dönemde" aynı seviyede tutmayı vaat etti.

5 Kasım

- Abdullah Gül'ün başkanlığındaki İslam Konferansı Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesinin (İSEDAK) 25. Toplantısı, İstanbul'da başladı.
- İKÖ üyesi ülkeler arasında "tercihli ticaret sistemi" oluşturulmasına yönelik anlaşmayı onaylayan ülke sayısı 10'a ulaştı. Sistemin, 2010'da uygulamaya konulması planlanıyor.

6 Kasım

- Avrupa Birliği, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin hakkında tutuklama kararı çıkardığı Sudan Devlet Başkanı El Beşir'in İSEDAK Ekonomi Zirvesi'ne katılmak üzere Türkiye'ye gelecek olmasıyla ilgili nota verdi. Konuya ilişkin ABD'den de tepki geldi.
- ABD'li tutsat (mortgage) şirketi Fannie Mae, 15 milyar dolar tutarında yeni hükümet yardımı istedi.
- İslam Konferansı Örgütü'nün 2009 ekonomik raporuna göre, küresel kriz nedeniyle İslam ülkelerinin toplam gayri safi yurtiçi hasılası 2009'da 4,59 trilyon dolardan 3,98 trilyon dolara gerileyecek.

7 Kasım

- Cumhurbaşkanı Gül, 25. İSEDAK toplantısında konuştu: "İçinde bulunduğumuz dönem, İslam medeniyetinin birikimlerini, tecrübelerini ve barışçıl karakterinin dünyaya yayılmasına elverişli bir ortam sunmaktadır"
- BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Genel Müdür Yardımcısı Hafız Ganim, dünyada yetersiz beslenen ve açlık çeken insan sayısının mevcut küresel krizle 100 milyon artış göstererek, 1 milyarı aştığını bildirdi.

8 Kasım

- Sudan Devlet Başkanı El-Beşir'in İSEDAK Ekonomi Zirvesine katılmayacağı açıklandı. Gelememe gerekçesinin "tümöyle ölkö içi nedenlere dayandığı" kaydedildi.
- Çin-Afrika Ekonomik İşbirliği Forumu, Mısır'da düzenlendi. Afrika kıtasıyla Asya'nın dev ekonomileri arasındaki ilişkilere yeni bir ivme kazandırmayı amaçlayan foruma, 50 ölkeden devlet ve hükümet başkanı katıldı.
- İskoçya'daki G-20 Maliye Bakanları toplantısında yapılan açıklamada, iyileşmenin istikrarsız olduğu, hala desteğe dayandığını ve işsizliğin temel endişeyi oluşturduğunu açıklandı.

9 Kasım

- İSEDAK Ekonomi Zirvesi, 11 devlet başkanı, 3 cumhurbaşkanı yardımcısı ve 6 başbakanın katılımıyla gerçekleştirildi. Konuşmalar arasında İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad'ın sözleri öne çıktı: "Kapitalizm yolun sonuna gelmiştir. Faizcilik, belki de bu düzenin esas iflas yolu, yoldan sapma nedenidir. Dünya büyük değişikliklere gebe".
- TÜİK, sanayi üretiminin Eylül ayında, 2008'in aynı ayına göre yüzde 8,6 azaldığını açıkladı.
- Ziraat Bankası'nın 9 aylık net karı 2,6 milyar lira. Garanti Bankası'nın da 9 ayda 2 milyar 158 milyon lira konsolide net kar elde ettiğini bildirildi.
- Çin, kendisiyle diplomatik ilişki kuran borçlu az gelişmiş Afrika ölkelerinin, yıl sonuna kadar süresi dolacak faizsiz kredi borçlarını sileceğini duyurdu.

10 Kasım

- Danıştay, nükleer santral ihalesi yönetmeliğinin bazı maddeleri için yürütmeyi durdurdu. Karar, nükleer santral ihalesinin iptalini gündeme getirdi.

- Irak hükümeti Exxon Mobil ve Shell ile yapılan petrol anlaşmasını onayladı. İki şirket liderliğindeki konsorsiyum, "Batı Kurna-1" petrol bölgesinde günlük 280 bin varil üretimi, 2 milyon 325 bin varile çıkaracak.
- Türkiye'nin, Eylül ayında cari işlemler açığı, 2008 yılının aynı ayına göre yüzde 8,7 oranında azalarak, 952 milyon dolardan 869 milyon dolara düştü.

11 Kasım

- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Ekim ayında, Eylül ayına göre 1,7 puan artarak yüzde 71,8 seviyesine yükseldi.
- Yapı Kredi'nin 9 aylık konsolide net karı 1 milyar 282 milyon lira oldu.

12 Kasım

- Merkez Bankası, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren banka hesap numaralarının 26 basamaktan oluşan IBAN'a dönüşeceğini açıkladı.
- Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, önümüzdeki birkaç yıl içinde Türkiye ile Afrika arasındaki ticaretin 50 milyar doları aşmasının hedeflendiğini bildirdi.
- İş Bankası'nın 2009 yılı 9 aylık konsolide net karı, 2 milyar 21 milyon lira oldu. VakıfBank'ın 9 ay sonundaki net karı 940 milyon lirayı buldu.

13 Kasım

- Kredi kartı borcunu ödemeyenlerin sayısı Eylül ayında, 2009 yılı başından bu yana ilk defa psikolojik sınır olan 100 bini geçti.

- Avro bölgesinin ekonomisi 2009'un üçüncü çeyreğinde yüzde 0,4 büyümeye gösterdi. Beklentilerin altında büyümeye kaydedilmesine rağmen, resesyondan çıkış sağlandı.
- Almanya ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 0,7, Fransa ekonomisi de yüzde 0,3 büyüdü.
- Finlandiya ekonomisi Eylül ayında bir önceki yıla göre yüzde 11,6 daraldı.
- Japonya ekonomisinde, 3. çeyrekte yıllık bazda yüzde 4,8 büyümeye meydana geldi.
- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, ABD ekonomisindeki toparlanmanın yavaş olacağını, ancak durgunluğun çifte dip yapmasını beklemediğini söyledi.

14 Kasım

- ABD Başkanı Barack Obama, ABD'nin, Asya Serbest Ticaret Alanına katılma isteğinde olduğunu belirtti.
- Slovenya, Nabucco'ya alternatif gösterilen Güney Akım Projesine katılacak. Bu durumun, projenin uygulanabilirliğini güçlendirdiği belirtiliyor.
- 2009'da üretilen buğday için kilogram başına 5 kuruş, arpa, çavdar, yulaf için 4 kuruş, çeltik, kuru fasulye, nohut ve mercimek için 10 kuruş destekleme primi ödenecek.

15 Kasım

- EPDK, 142 elektrik üretim projesi hakkında inceleme başlattı. Buna göre, taahhüt ettiği yatırım programını gerçekleştirilmeyen şirketlerin lisansları iptal edilecek.
- Bulgaristan, doğalgazda Rusya'ya bağımlılıktan kurtulmak amacıyla Azerbaycan'dan gaz satın alacak.
- Çin Bankacılık Düzenleme Kurumu Başkanı Liu Mingkang, ABD'deki düşük faizler ve zayıf doların, küresel ekonomik toparlanmayı tehdit ettiğini söyledi.

16 Kasım

- TÜİK, Ağustos dönemi işsizlik oranının yüzde 13,4 olduğunu açıkladı. Mart'ta başlayan düşüş eğilimi sekteye uğradı.
- Merkezi yönetim bütçesinden Ekim ayında 21 milyar 431 milyon lira harcama yapılırken, bütçe gelirleri 19 milyar 10 milyon lira, bütçe açığı 2 milyar 421 milyon lira oldu.
- Economist, Brezilya ekonomisindeki gelişime dikkati çekerek, "bu ülkenin ekonomisinin gelecek 5 yıl içinde dünyanın 5. büyük ekonomisi olabileceğini" yazdı.

17 Kasım

- IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, "daha istikrarlı küresel para birimi zorunluluğunun, dünyanın daha uzun süre tek ülke tarafından basılan para birimine dayanamayacağı anlamını taşıdığını" belirtti.
- ABD'de her yedi kişiden 1'inin, (49,1 milyon kişi), yeterli gıdaya ulaşma mücadelesi verdiği tespit edildi.

18 Kasım

- BM Nüfus Fonu'nun 2009 yılı nüfus raporuna göre, halen 6 milyar 829,4 milyon olan dünya nüfusu, 2050 yılında 9 milyar 150 milyon bulacak. Bu dönemde Türkiye nüfusu 97,4 milyona yükselecek.

19 Kasım

- Merkez Bankası faiz oranlarını çeyrek puan düşürdü. Borçlanma faiz oranını yüzde 6,50'ye, borç verme faiz oranı da yüzde 9,0'a indirildi.
- OECD'nin yayımladığı Ekonomik Görünüm Raporuna göre, Türkiye'nin, 2010'da yüzde 3,7 ve 2011 yılında yüzde 4,6 oranında büyümesi bekleniyor.

- Doğan Yayın Holding'in yüzde 29 hissesini Axel Springer'in 356,7 milyon liraya satın alacağı açıklandı. Doğan Yayın Holding'in Doğan TV'de sermaye artırımını yapması sonucu, Axel Springer'in Doğan TV'deki payının yüzde 19,9'a düşeceği belirtildi. RTÜK kararında, yüzde 25'lik yasal sınırın aşıldığı ve bunun 3 ay içinde düzeltilmesi isteniyordu.
- Avusturya'nın petrol ve doğalgaz şirketi OMV, Petrol Ofisi'ndeki hisselerini artırma kararını "dondurduğunu" açıkladı.
- Hollanda Hükümeti, "ABN Amro" ve "Hollanda Fortis" bankalarına 3 milyar Avro daha sermaye aktarımı yapıldığını açıkladı.

20 Kasım

- TETAŞ, Mersin Akkuyu'da nükleer santral kurulması için 24 Eylül 2008 tarihinde yaptığı yarışmayı iptal etti. Danıştay'ın yürütmesini durduğu ihalenin iptaliyle, Türkiye son 15 yılda 4. kez nükleer ihalesini iptal etmiş oldu.
- Kamuoyunda tepki yaratan GDO Yönetmeliği yayımlandıktan 25 gün sonra değiştirildi. "GDO'suz ürünlerin etiketinde GDO'suz olduğuna dair ifadeler bulunamaz" hükmü çıkarıldı. Oranlar kaldırıldı, bir üründe milyonda 1 bile GDO olması halinde, GDO'lu kabul edilecek.
- Türk otomotiv sanayinin yılın 10 aylık döneminde toplam üretimi, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 33,4 oranında daralarak, 699 bin 141 adede geriledi.
- TÜPRAŞ soğuk havalara daha dayanıklı olan "kış motorinini" piyasaya sürdü.

21 Kasım

- İhracatta devlet yardımları kapsamında yapılan bazı destekleme ödemelerinin azami yıllık tutarları yüzde 50 azaltıldı.

- ABD'nin TMSF niteliğindeki kurumu FDIC, Güneydoğu Florida Ticaret Bankasını kapattı. ABD'de bu yıl içinde kapanan banka sayısı 124'e ulaştı.

22 Kasım

- Sigara paketlerine resimli uyarı geliyor. 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren piyasaya sürülecek sigara paketlerinin ön yüzünde resimli uyarılar bulunacak.

23 Kasım

- İran'ın dış ticarete ABD dolarının yerine avro kullanması bu ülkeye 5 milyar dolar kazandırdı.

24 Kasım

- Maliye Bakanlığı ile Doğan Yayın Holding yetkilileri, gruba kesilen 4 milyar 823 milyon 825 bin 987 liralık vergi cezası için Merkezi Uzlaşmada bir araya geldi. Toplantı, yaklaşık 16 saat sürdü, uzlaşma sağlanamadı.
- TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'de 3 gençten 1'inin işsiz olduğuna dikkati çekerek, "Bence Türkiye'nin en büyük sorunu bu, diğerleri ikinci sorundur" dedi.
- Türkiye, Meksika ile birlikte OECD ülkeleri içinde vergi gelirlerinin GSYH'ye oranının en düşük kaldığı ülke oldu.
- General Electric'in finans iş birimi GE Capital, Orta Doğu, Asya ve Avrupa'daki yatırımcılar için hazırlanan ilk İslami bono sukuk ihracını gerçekleştirdi.
- ABD ekonomisinin 3. çeyrek büyümesi yüzde 2,8 olarak revize edildi. Temmuz-Eylül dönemi için büyüme, yüzde 3,5 olarak açıklanmıştı.

25 Kasım

- Halkbank'ın 1.250 eleman almak için açtığı sınava yaklaşık 300 bin genç başvurdu.
- Petrol Ofisi A.Ş., Gelir İdaresi Başkanlığı ile yapılan görüşmede uzlaşma çıkmaması nedeniyle vergi mahkemesinde dava açacağını bildirdi.
- ABD Merkez Bankası Fed'e göre, ABD ekonomisinde toparlanmaya ilişkin güvende artış var ancak, işsizlikteki düzelme yavaş seyredecek. Ekonominin sağlıklı duruma gelmesi ve işsizlik sorununun çözülmesi 5-6 yıl alacak
- İngiltere, ekonomik durgunluktan çıkamadı. Ekonomi, 3. çeyrekte de yüzde 0,3 küçüldü.

26 Kasım

- Rusya Merkez Bankasının döviz rezervine, Kanada doları başta olmak üzere değişik para birimlerini katacağı açıklaması, hem Rusya'da hem de uluslararası piyasalarda dolar işlemlerinde hareketlilik yarattı.

27 Kasım

- Dubai'nin hızlı kalkınmasındaki itici güç olan Dubai Hükümetine ait Dubai World'ün borcunu erteleme talebi, finansal kriz korkularını canlandırdı. Yatırım şirketinin 59 milyar dolar borcu bulunuyor. Borsalar büyük kayıplar verdi, petrol fiyatı yüzde 4,5 değer kaybetti.
- Fransa, Nabucco Projesine alternatif gösterilen Rusya'nın Güney Akım Projesine dahil oldu.
- ABD Doları, Japon Yeni karşısında 14 yılın en düşük seviyesine geriledi.

28 Kasım

- Dubai World'ün Mayıs 2010'a kadar ertelemek istediği 59 milyar dolarlık borcun Avrupa bankalarını nasıl etkileyeceği endişesi oluştu. Borcun yaklaşık 40 milyar doları, Avrupa devlet bankalarına ait bulunuyor.
- Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkanlarından Abu Dabi'nin, Dubai'nin borçlarını ödemesine yardım edeceğini açıklaması, piyasaları bir miktar rahatlattı.

29 Kasım

- Dubai World, varlıklarının bazılarını düşük fiyattan satma olasılığını reddetti.
- Avro Bölgesi Başkanı ve Lüksemburg Başbakanı Jean-Claude Juncker, Çin'in, küresel ekonominin yanı sıra kendisi için yuanın değerlendirilmesine izin vermesi gerektiğini söyledi.
- 2009 yılının 10 aylık döneminde 81 ilden sadece 12'sinin bütçesi fazla verdi. Bütçe açığı verilen il sayısı 69 oldu.

30 Kasım

- Dubai Maliye Bakanı Abdulrahman el-Salih, hükümetin, Dubai World'ün borçlarından sorumlu olmadığını, şirketin bağımsız yapısının bilindiğini kaydetti.
- Türk Patent Enstitüsü, rakıya "milli içki" tescili verdi.
- Hindistan ekonomisi, Temmuz-Eylül çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 7,9 büyüdü.
- Avro Bölgesinde Haziran-Ekim döneminde ekside kalan enflasyon oranı, Kasım ayında yüzde 0,6 ile tekrar artıya döndü.
- Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) 110 bakanın katılımıyla düzenlediği 7. Bakanlar Konferansı, Cenevre'de başladı. Toplantı, kapitalizm karşıtlarının protestolarına sahne oldu.

- Kazakistan, Rusya ve Belarus'un oluşturacağı gümrük birliğinin 1 Ocak'ta başlayacağı duyuruldu.

ARALIK

1 Aralık

- TÜİK'in açıklamasına göre, Türkiye'de yoksulluk oranı, 2008'de, bir önceki yıla göre 0,68 puan azalarak, yüzde 17,11 oldu.
- Dubai World, 59 milyar dolar borcun 26 milyar dolarlık kısmının yeniden yapılandırılması için bankalarla olumlu görüşmelerde bulunduğunu açıkladı.
- Moody's, Dubai'deki 6 kamu şirketinin kredi notlarının düşürüldüğünü bildirdi.
- DEİK Türk-Katar İş Konseyi Başkanı Sazak, bölgede iş yapan müteahhitlerin ödemelerinin gecikeceğini kaydetti.
- ABD, 13 trilyon 454 milyar dolar ile dünyanın en borçlu ülkesi oldu. ABD'yi, 9,1 trilyon dolarla İngiltere, 5,2 trilyon dolarla Almanya ve 5 trilyon dolarla Fransa takip ediyor.
- Rusya'nın, ulusal döviz rezervini çeşitlendirmek için gelecek birkaç ay içinde Kanada doları satın almayı planladığı belirtildi.
- Çek Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı, bütçe açığının, 2009 yılının 11 ayında 26 kat artarak, 10 milyar dolara ulaştığını açıkladı.
- Avustralya Merkez Bankası, faizleri yeniden yükseltti. Merkez Bankası, faizleri çeyrek puan artırarak, yüzde 3,75'e çıkarttı.
- Japonya Merkez Bankası ekonomideki durgunluğun aşılması amacıyla bankalara 10 trilyon yen likidite sağlayacağını bildirdi.

2 Aralık

- Yunanistan Maliye Bakanı George Papaconstantinou, Avro ülkeleri içinde yüksek borca sahip Yunanistan'ın tahvil cinsinden borçlarını ödeme konusunda zorluk çekmeyeceğini söyledi.
- BM'nin yıllık ekonomi raporuna göre, dünya ekonomisi gelecek yıl yüzde 2,4 büyüyecek, ancak toparlanma kırılğan olacak.
- TÜİK'in bitkisel üretim 2009 yılının ikinci tahmin sonuçlarına göre, bir önceki yıla göre tahıl ürünleri üretiminde yüzde 14,6, meyve üretiminde yüzde 1,5 oranında artış, sebze üretiminde ise yüzde 1,9 oranında düşüş bekleniyor.
- Türkiye ile Ürdün arasında "serbest ticaret alanı tesis eden ortaklık anlaşması" imzalandı.
- ABD'li otomotiv şirketi General Motors'un Üst Yöneticisi Fritz Henderson, görevinden istifa etti.
- Almanya Ekonomi Bakanı Rainer Brüderle, General Motors'un bünyesinde bulundurduğu Alman Opel şirketinin yeniden yapılandırılması için Avrupa'dan 2,7 milyar Avro yardım istediğini söyledi.
- Dünya Bankası, Ganj Nehri'nin gelecek 5-7 yıl arasında temizlenmesi için Hindistan'a 1 milyar dolar verecek.
- İsviçre ekonomisi 3. çeyrekte yüzde 0,3 büyümeye kaydetti ve resesyondan çıktı.

3 Aralık

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin kredi notunu iki kademe yükselterek, BB(+)'ya çıkardı.
- Altının ons fiyatı 1.227,50 dolara çıktı.

- TÜİK, Kasım ayında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 1,27, üretici fiyatları endeksinin (ÜFE) yüzde 1,29 arttığını açıkladı. Buna göre, Kasım ayı itibariyle yıllık enflasyon TÜFE'de yüzde 5,53, ÜFE'de yüzde 1,51 arttı.
- Devlet Bakanı Zafer Çağlayan Dubai'nin borç erteleme talebini değerlendirdi: "BAE'nin ödeme kapasitesi dikkate alındığında ortada panik yapacak bir durum yok... Bu dönemde kardeşlerimizin yanında olduğumuzu göstermek için bir heyetle BAE'ye gideceğiz."
- Danıştay, GDO'lu ürünlerle ilgili yönetmeliğin bazı maddelerinin yürütmesini durdurdu. Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, "Benden bakanlık olarak savunma istenmeden bu karar verildi. Neticede mahkeme kararı, uygulayacağız" dedi.
- Uluslararası Motorlu Taşıt Üreticileri Derneği verilerine göre, 2009'un 9 aylık döneminde toplam motorlu araç üretimi, 2008 yılı aynı döneme göre yüzde 22,9 oranında azalarak 42 milyon oldu.
- Özelleştirme İdaresi, Elektrik Üretim A.Ş.'ye ait 19 gruba ayrılan, 52 adet akarsu santralinin özelleştirilmesine ilişkin duyuru yayımladı.
- Avrupa Merkez Bankası, yüzde 1 olan faiz oranlarını değiştirmede.
- İstanbul Ticaret Borsası'nın 52 yıldır aralıksız başkanlığını yürüten Nejat Ekrem Basmacı istifa etti.

4 Aralık

- TÜİK, ihracatın Ekim ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,9 artarak, 10 milyar 103 milyon dolar olduğunu açıkladı. İthalat, Ekim ayında yüzde 15,2 oranında azalarak, 12 milyar 675 milyon dolara geriledi.

- TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Gökhan Günaydın, Danıştay'ın, GDO yönetmeliğinin yürütmesini durdurmasıyla söz konusu ürünlerin ithalatına ilişkin hiçbir düzenleyici işlem kalmadığını, GDO'lu ürünlerin ülkeye serbestçe girebildiğini söyledi.
- Japon Suzuki, Amerikan General Motors ile Kanada'daki ortaklığını sona erdirdi.
- General Motors, Çin'in önde gelen otomobil firması SAIC ile Hindistan'da ortak otomobil üretecek.

6 Aralık

- İnsansız sistemleri ana faaliyet alanlarından birisi olarak belirleyen ASELSAN, İnsansız Araçlar Yarışması MAGIC-2010'da dünya çapında ilk 10 takım arasına girmeyi başardı ve 50 bin dolarlık ödül kazandı.
- İstanbul Altın Borsası, Türkiye'de yastık altında 5 bin ton civarında altın bulunduğunu, bunun parasal karşılığının 192 milyar dolar olduğunu açıkladı.
- Dünyanın en büyük bankacılık grubu Citi Group'a göre, Türkiye, bundan sonraki süreçte pozitif yönlü ekonomik toparlanma sürecine girecek ve gelecek yıl, hedeflerin üstünde, yüzde 4,2 büyüyecek.

7 Aralık

- Türkiye, bu yıl reytingi yükselen 13 ülke arasında yer aldı. Aralarında, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, Tayland ve Meksika'nın da bulunduğu 52 ülkenin reyting notu düşürüldü. Türkiye, 1-2 yıl içinde reyting notu "yatırım yapılabilir" düzeyine çıkarılması beklenen 10 ülke arasında yer alıyor.
- Dubai Borsası, Emirliğin borçlarının büyüklüğü konusunda endişelerin canlanması nedeniyle bugün yüzde 6 değer kaybetti.

- Dubai Maliye Bakanı Abdulrahman el-Salih, hükümetin, Dubai World'ün borçlarına yardımcı olmak için varlıklarını satmayacağını, ancak Dubai World'ün şirkete ait bazı yabancı varlıkları "belki" satabileceğini belirtti.

8 Aralık

- Sanayi üretimi kriz döneminde ilk kez arttı. 2008 Ağustos ayından bu yana gerileyen sanayi üretimi Ekim 2009'da, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 6,5, bir önceki aya göre de yüzde 13,7 yükseldi.
- Dubai borsası haftanın ikinci gününde de düşüşünü sürdürüyor. Borsa, bugün de yüzde 6,1 geriledi.
- Fitch, Yunanistan'ın "A-" olan kredi notunu "BBB " seviyesine düşürdü, görünümün "olumsuz" olduğunu bildirdi. Yunanistan'ın kredi notunu, Moody's ve Standard and Poor's da negatif izlemeye almıştı.
- Japon hükümeti, ülkenin resesyona girmesini önlemek için 81 milyar dolarlık yeni teşvik paketinde anlaştı.
- Türkiye-İran arasında mutabakat zaptı imzalandı. Mutabakat zaptı, "Urmiye ile Van arasında uçak seferlerinin başlaması, sınır kapılarında Serbest Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması, Kapıköy Sınır Kapısı'nın ticarete açılması, Boralan Sınır Kapısı'nın aktif hale getirilmesi" gibi konuları içeriyor.
- İran Dışişleri Bakanı Menuçehr Mutteki, Nabucco Projesi'ni' değerlendirdi: "İran'sız bir Nabucco'dan bahsetmek, boş doğalgaz borularını sergilemektir".
- Türk Şeker'e ait Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba Şeker Fabrikaları'nın özelleştirme ihaleleri yapıldı. En yüksek teklifi 606 milyon dolar ile Ak-Can Şeker Sanayi ve Tic. A.Ş. verdi.
- İstanbul Ticaret Borsası başkanlığına Atilla Sümer getirildi.

9 Aralık

- Kanuni takipteki krediler, Temmuz-Eylül 2009 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 100 artarak, 955 milyon TL'ye yükseldi. Kanuni takibe geçilen kredilerin yüzde 17'si taşıt, yüzde 24'ü konut ve yüzde 58'i ihtiyaç kredilerinden oluştu.
- Yunanistan Başbakanı Papandreu, ülkesinin borç sorununu çözmek için ne gerekiyorsa yapacağı sözü verdi. Yunanistan'ın kamu borçlarının gelecek yıl Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın yüzde 125'ine çıkacağı tahmin ediliyor.
- İngiltere Hazine Bakanı Alistair Darling, İngiltere ekonomisine ilişkin tahminlerini aşağı doğru revize ederek, ekonominin bu yıl yüzde 4,75 daralacağını bildirdi.
- Japonya ekonomisi, 3. çeyrekte yıllık bazda yüzde 1,3 büyüdü. Büyüme rakamları daha önce tahmin edilenlerin altında kaldı.
- Alman otomotiv üreticisi Volkswagen, Japon otomotiv üreticisi Suzuki'nin yüzde 20 hissesini 2,5 milyar dolara satın alıyor.
- Danıştay, bütün sigara paketlerinde yer alacak birleşik (resimli) uyarıların tüm alanın yüzeyin yüzde 65'ini kaplaması gerektiğine ilişkin TAPDK kararının yürütmesini durdurdu.
- Doğan Yayın Holding, vergi inceleme raporlarıyla ilgili teminat için yürütmenin durdurulması talebiyle açılan davaların tümünün sonuçlandığını ve mahkemelerin yürütmenin durdurulması taleplerini kabul etmediğini duyurdu.

10 Aralık

- Türkiye ekonomisi, bu yılın üçüncü çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla yüzde 3,3 küçüldü. Yılın ikinci çeyreği için açıklanan yüzde 7 küçülme rakamı, yüzde 7,9 olarak revize edildi.

- Hazine'nin 2010 yılı finansman programında 200,3 milyar lira borç ödemesi öngörülüyor. 2009'da 150,1 milyar lira borçlanma gerçekleştirildi. 2009'da iç borçlanma, programlanan tutarın önemli ölçüde üzerine çıktı ve 138,9 milyar lira oldu.
- Merkez Bankası: "2010 ortasına kadar enflasyonun dalgalanarak yükselmesini bekliyoruz. İkinci yarısında enflasyonun tekrar kademeli düşüş seyrine geçeceğini öngörüyoruz".
- 2010 Hazine Finansman Programı'nda IMF'den herhangi bir finansman kullanımının öngörülmediği bildirildi. Merkez Bankası Başkanı Yılmaz da baz senaryoda "IMF ile bir anlaşma olmayacağını esas alındığını" belirtti.
- İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı, Kasım'da, geçen yılın aynı ayına göre 2,2 puan azalarak 70,7 seviyesinde gerçekleşti.
- Türkiye'nin 2008 Ekim ayında 2 milyar 429 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2009 yılının aynı döneminde 671 milyon dolar fazla verdi.
- Standard & Poor's, İspanya'nın not görünümünü durağandan negatife çekti.
- Yunanistan Maliye Bakan Yardımcısı Filippas Sahinidis, ülkesinin borcunun modern Yunanistan tarihinin en yükseği olan 300 milyar avroya çıktığını bildirdi.
- Merrill Lynch, Türkiye için yüzde 4,5 büyüme öngörüyor. Merrill Lynch EEMEA Ekonomisti Türker Hamzaoglu, Türkiye'nin IMF ile bir stand by anlaşması yapmaya ihtiyacı kalmadığı görüşünde olduklarını bildirdi.
- ABD'nin 700 milyar dolarlık kurtarma programını gelecek yıl Ekim ayına kadar uzatacağı bildirildi.
- Panasonic, Sanyo'nun yüzde 50,2'sini 4,6 milyar dolara satın alıyor.
- Brezilya ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 1,3 büyüdü.

11 Aralık

- 300 milyar avroyla rekor düzeye ulaşan borcunu ödemesi zora girince uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarınca notu düşürülen Yunanistan, AB'ye yolsuzluğu azaltma ve kamu yönetimini yeniden yapılandırma sözü verdi.
- Avrupa Birliği IMF'ye, spekülative sermaye hareketlerini azaltacak küresel Tobin vergisi uygulaması önerdi.
- Japon Kredi Derecelendirme Kuruluşu Türkiye Baş Analisti Yoshihiko Tamura, Türkiye'nin küresel krizde, IMF desteği almasa da ekonomik ve mali krize düşmediğini belirterek, buna uygun not vermek gerektiğini söyledi.
- Irak Petrol Bakanlığı'nın 10 petrol sahasının geliştirilmesi için açtığı ikinci ihalenin ilk ihalesi olan 12,6 milyar varil rezervli Mecnun petrol sahasını Shell ve Petronas, Nasiriye ilindeki 4,1 milyar varillik Halfa'ya petrol sahasını Çin firması CNPC, Malezya firması Petronas, Fransız firması Total konsorsiyumları kazandı.

12 Aralık

- Bağdat'ın güneyindeki Kut ilindeki 0,1 milyar varillik Bedra petrol sahası ihalesini Rus Gazprom liderliğindeki Türkiye'den TPAO, Güney Kore'den KOGAS, Malezya'dan Petronas'ın oluşturduğu konsorsiyum kazandı.
- Konsorsiyumda, Gazprom'un yüzde 40, Kogas'ın yüzde 30, Petronas'ın yüzde 20 ve TPAO'nun yüzde 10 hissesi bulunuyor.
- 12,8 milyar varillik Batı Kurna petrol sahasında ise günlük 1 milyon 800 bin varil üretim taahhüdü ve 1 dolar 15 sent ücret teklif eden Rus Lukoil ve Norveçli Statoil konsorsiyumu kazandı.
- Kazakistan-Çin petrol boru hattının ikinci ayağı hizmete açıldı. İki ülke arasında toplam değeri 20 milyar doları bulan 6 anlaşma imzalandı.

14 Aralık

- Borç baskısı altındaki Dubai yönetimi, Abu Dabi Emirliği'nden 10 milyar dolar acil yardım aldı.
- Türkmenistan-Çin doğalgaz boru hattı, Türkmenistan, Çin, Kazakistan ve Özbekistan devlet başkanlarının katıldığı törenle açıldı.
- Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, hükümetin, rekabet gücü yüksek bir ekonomi yaratmak amacıyla, bilimsel araştırma ve icatları desteklemek için 35 milyar avro tutarında yatırım yapacağı sözünü verdi.
- Dünyanın en büyük bankacılık grubu Citigroup, ABD Hükümeti'nden aldığı yaklaşık 20 milyar dolarlık yardımın geri ödenmesi konusunda anlaşmaya vardı.
- OECD bölgesinde işsizlik oranı Ekim'de yüzde 8,8'e yükseldi. OECD bölgesinde en yüksek işsizlik oranı yüzde 19,3 ile İspanya'ya ait bulunuyor.
- Türkiye'ye net uluslararası doğrudan yatırım girişi (fiili giriş) Ekim ayında 601 milyon dolar oldu.
- Tarım ve Köy işleri Bakanlığı, son günlerde kamuoyunda sıkça tartışılan genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) hakkında çeşitli bilgileri içeren iki sayfalık bir broşür hazırlayıp, elektronik ortamda vatandaşların e-maillerine gönderdi.

15 Aralık

- Türkiye'de Eylül döneminde işsizlik oranı, Ağustos döneminde olduğu gibi yüzde 13,4 olarak belirlendi. Bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla işsizlik oranı 2,7 puan artış gösterdi. Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 795 bin kişi artarak, 3 milyon 396 bin kişiye yükseldi.

- Zorunlu karşılıklar tebliğinde değişiklik. Bir tesis döneminde tutulması gereken Türk parası zorunlu karşılıkların yüzde 10'unu aşmamak şartıyla eksik tutulan karşılıklar, bir sonraki dönemde tutulabilecek.
- Wells Fargo Bankası ABD Hükümeti'nden aldığı 25 milyar dolarlık borcu geri ödeyeceğini bildirdi.
- Avrupa Adalet Divanı, AB Komisyonu'nun, Fransız Ulusal Elektrik İdaresi'nin (EDF), devletten aldığı 1,2 milyar avroluk mali yardımı geri iade etmesi yolunda 2003 yılında aldığı kararı bozdu.
- Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA), yolcu ve kargo taşımacılığında bazı toparlanmalara karşın uluslararası hava yolu sektörünün 2010 yılında 5,6 milyar dolar zarar etmesinin beklendiğini bildirdi.
- 10 milyar dolar acil yardım veren Abu Dabi'nin, Dubai'nin, bu yardım karşılığında önemli varlıkları üzerinde daha çok kontrol hakkı isteyebileceği belirtiliyor.
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), 2010 yılı Ocak ayı itibarıyla uygulanacak kilovatsaat başına 15,28 kuruşluk toptan elektrik satış tarifesini değiştirmede.

17 Aralık

- Tüketici güveni Kasım ayında yüzde 2,59 azalarak 78,38'e geriledi.
- Kamuoyunda tartışmalara yol açan 'GDO'lu ürünler'le ilgili düzenlemeleri öngören Biyogüvenlik Kanunu Tasarısı Meclis Başkanlığı'na sunuldu.
- Dünya Bankası, Türkiye'nin Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) için Finansman Erişim projesindeki 250 milyon dolar eşdeğerindeki ikinci ilave krediyi onayladı.

18 Aralık

- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, bugün yaptığı Aralık ayı toplantısında gecelik borçlanma faizinin yüzde 6,5 ile sabit tutulmasına karar verdi.
- Merkez Yönetim bütçe açığı, Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 460,4 artarak 8 milyar 272 milyon TL'den 46 milyar 356 milyon TL'ye çıktı.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 4-11Aralık haftasında 684 milyon dolar azalarak 70 milyar 848 milyon dolara düştü. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana ise 774 milyon dolarlık artış gösterdi.

20 Aralık

- Türk Hava Yolları (THY) Yönetim Kurulu Başkanlığına Hamdi Topçu seçildi.
- Hazine Müsteşarlığı, Ekim'de eski teşvik sistemine göre toplam 808 milyon 104 bin TL tutarındaki 2 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenledi.
- En geniş tanımlı para arzı M3, 26 Kasım – 4 Aralık haftasında 5 milyar 20,1 milyon TL azalarak 505 milyar 77,2 milyon TL'ye geriledi.

23 Aralık

- Şırnak, Adana ve Hakkari, 2008 yılının işsizlik şampiyonu illeri oldu. Şırnak, yüzde 29,8'le işgücüne katılımın en düşük olduğu il olurken, yüzde 23,2'yle de istihdam oranı en düşük il olarak dikkat çekti.
- Merkez Bankası, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranını yıllık yüzde 18'den yüzde 15'e, avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranını ise yıllık yüzde 19'dan yüzde 16'ya düşürdü.

25 Aralık

- Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, emeklilerin durumunun bütçe imkanları çerçevesinde iyileştirileceğini söyledi.
- Merkez Bankası'nın döviz rezervi 11-18 Aralık haftasında 1 milyar 654 milyon dolar azalarak 69 milyar 194 milyon dolara düştü. Döviz rezervi yıl sonundan bu yana ise 880 milyon dolarlık azalış gösterdi.

28 Aralık

- En geniş tanımlı para arzı M3, 4 Aralık-11 Aralık haftasında 3 milyar 943,8 milyon TL artarak 509 milyar 20,9 milyon TL'ye yükseldi.

30 Aralık

- Türkiye'nin Karadeniz kıyıları boyunca her biri 5 milyar dolara mal olacak 4 adet nükleer santral ihalesi için Güney Kore'nin de teklif vereceği kaydedildi.
- TÜPRAŞ Genel Müdürü Erkut, cirolarının 2009 yıl sonu itibarıyla 11,5 milyar dolara ulaşacağını, bütçede öngörülen fiyatlar doğrultusunda ise 2010 cirolarının 15 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmesini hedeflediklerini açıkladı.

Kaynakça:

- Anka Haber Ajansı Ekonomi Bülteni
- Anadolu Ajansı Ekonomi Servisi
- Türkiye İstatistik Kurumu
- Sabah Gazetesi Ekonomi Servisi
- Yeni Şafak Gazetesi Ekonomi Servisi
- Uluslararası Para Fonu (IMF) Bilgilendirme sistemi
- Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) Bilgilendirme Sistemi
- Financial Times
- Dünya Bankası (DB) Bildilendirme Sistemi
- Habertürk Gazetesi Ekonomi Servisi
- Dünya Gazetesi
- Dünya Ekonomi Forumu Bilgilendirme Sistemi
- Ekonomi Politikaları Araştırma Merkezi (Londra)
- Ulusal Ekonomi Araştırma Merkezi (Cambridge)

20
yıl

MÜSİAD

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Sütlüce Mah. İmrahor Cad. No: 28 34445 Beyoğlu-İSTANBUL

Tel: +90 212 222 04 06 Faks: +90 212 210 50 82

Elektronik Ağ: www.musiad.org.tr E-posta: musiad@musiad.org.tr

ISBN 978-605-4383-00-9

9 786054 383009